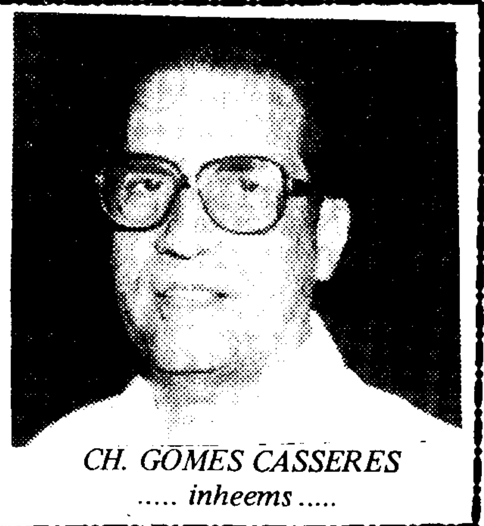

migoe

100STE JAARGANG No.. 101 — VRIJDAG 6 MEI 1983

Vandaag

CH. GOMES CASSERES
..... inheems.....

BEREKENINGEN OP SCHARLOO VAN FINANCIELE GEVOLGEN

Experts buigen zich over complex arrest

COT deels in gelijk bij Hoge Raad

Curacao niet alles verloren

WILLEMSTAD/DEN HAAG – Het arrest van de Hoge Raad der Nederlanden in de zogeheten "COT-zaak" biedt voor beide partijen, te weten het eilandgebied Curacao en de Curacao Oil Terminal, zowel positieve als negatieve aspecten. Op dit moment buigen deskundigen van beide partijen zich intensief over deze uitspraak.

Na twee keer uit eerder te zijn uitgesteld heeft het hoogste rechtsprekende orgaan binnen het Koninkrijk der Nederlanden vanochtend uitspraak gedaan in de zaak die in eerste instantie door de COT en Shell was aangespannen tegen het eilandgebied Curacao. In geding waren twee eilandswetten op grond waarvan COT heffing verschuldigd was aan het eilandgebied. COT beweerde dat daarmee de door de centrale regering verleende belastingvrijdom, geweld werd aangedaan. Het BC was het met die belastingvrijdom principieel oneens.

In kort geding bepaalde de rechter het COT-verzoek voor opschorting van de uitvoering van de wetten in afwachting van een verdergaande uitspraak over de rechtmatigheid ervan, nietig. Bij de invoering van deze twee als milieuwetten gepresenteerde heffingen in 1977, ontving Curacao jaarlijks bijna twintig miljoen gulden aan inkomsten.

Bij het bodemgeschil in eerste aanleg, aangespannen door COT en Shell, werd het eilandgebied door rechter mr P.P. Lampe in het gelijk gesteld. COT spande daarop hoger beroep aan. Het Hof van Justitie gaf vervolgens de Shellmaatschappijen gelijk. Omdat dat vonnis bij voorraad uitvoerbaar was verklaard, werd het eilandgebied gedwongen om tachtig miljoen gulden aan al geinde gelden terug te storten naar COT. Dit olieoverslagbedrijf en het Curacaose bestuurscollege wisten echter op dat punt een verrekeningsregeling te treffen. Daarmee werd onverlet gelaten dat een van beide partijen tegen het vonnis van het Hof in beroep kon gaan.

Het eilandgebied zocht het inderdaad hoger op. Na twee keer eerder te zijn uitgesteld, werd vanochtend arrest gewezen in deze kwestie door de Hoge Raad. De samenstelling van het college van rechters bestond uit vice-president van het college mr Ras en de Raadsheren mr Snijders, mr Haardt, mr Martens en mr Van Vucht. Hun eind-oordeel telt 25 pagina's.

Nauw betrokkenen bij deze zaak konden de Amigoe vanmorgen nog geen concrete uitleg geven van de gevolgen van de uitspraak. Het arrest is kennelijk zodanig opgesteld dat het ook voor juristen veel puzzelwerk is. Het is, aldus alle zegslieden, niet eenvoudigweg te zeggen dat de een gewonnen en de ander verloren heeft. Beide partijen hebben op deelpunten gelijk gekregen, op andere weer niet.

Van officiële zijde van het eilandgebied werd vanmiddag bevestigd dat de tank-belasting als geheel onverbindend is verklaard. Ten aanzien van de Bullenbaaiheffing is hij onverbindend verklaard voor de COT-installaties die staan opgesteld (al vanuit de Shell-tijd - RED) aan deze baai. Er mag wel via deze eilandswet heffingen op schepen bij COT worden opgelegd.

Overigens loopt volgend jaar de tankbelasting van COT af, waarna allerlei belastingen mogelijk worden, inclusief de winstbelasting.

Alle betrokkenen verzochten meer tijd om de zaak diepgaande te bestuderen vooraleer met pasklare reacties te komen op deze ingewikkelde materie. Op het Bestuurskantoor op Scharloo is vanochtend begonnen met het uitrekenen van de COT-tegoeden, de nog te innen en in de toekomst te innen bedragen van de COT en Shell op grond van dit arrest van de Hoge Raad.

Bolivar zakt verder af

CARACAS — Op de wisselkoers in Caracas is de bolivar gisteren enorm laag genoteerd geweest tegenover de dollar. De bolivar werd verkocht op de koers van 10.10 tegen elke dollar.

Dit betekent een verdere waardevermindering van de bolivar, die twee dagen geleden zijn laagste peil had bereikt tegenover de Amerikaanse dollar: 9,90 tegen één.

Voordat bijna drie maanden geleden een selectieve devaluatie van de bolivar werd doorgevoerd, kon men voor 4,30 bolivars één dollar krijgen.

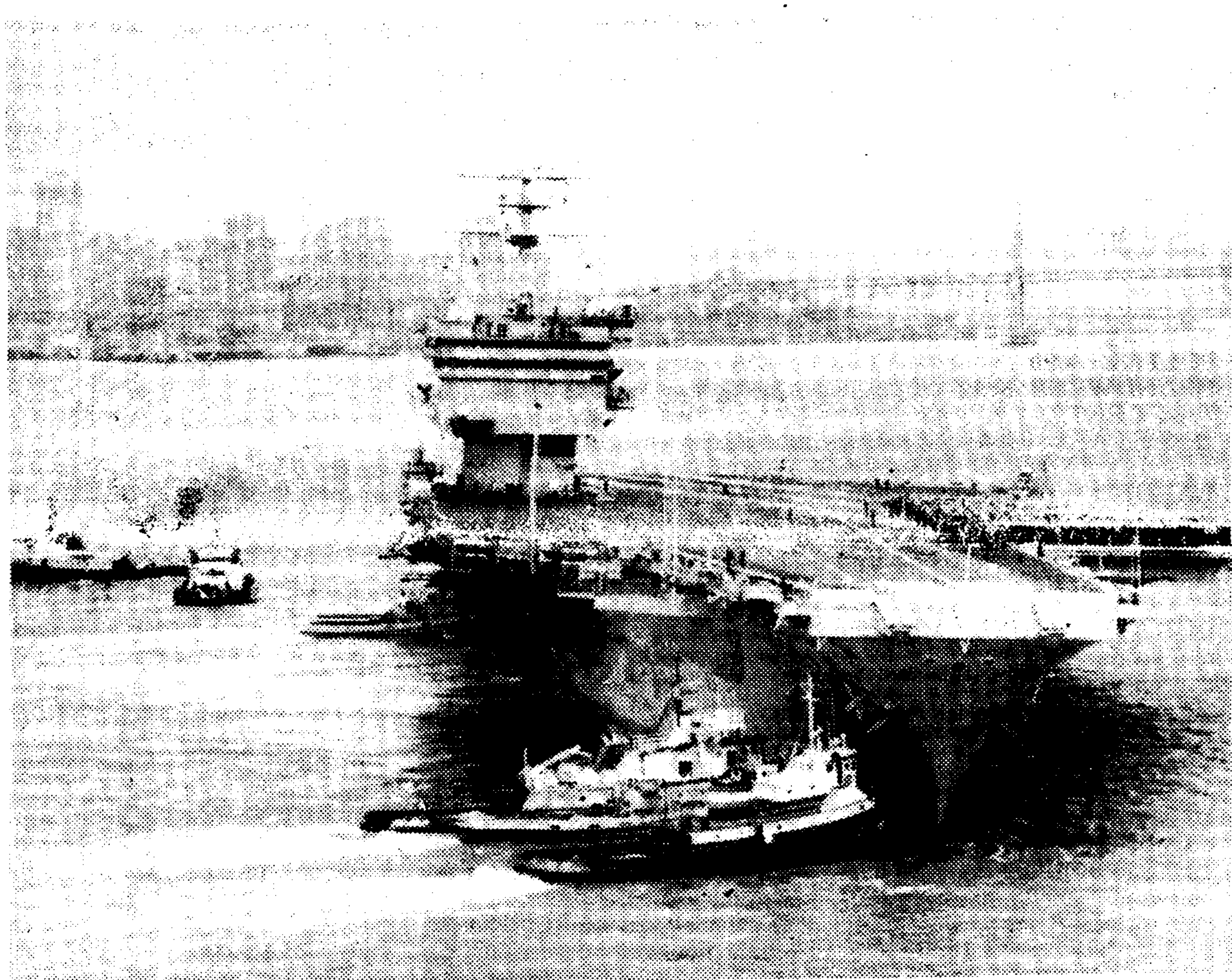
Israel akkoord met troepenterugtrekking

JERUZALEM — Het Israelische kabinet is vandaag in beginsel akkoord gegaan met een overeenkomst, die de terugtrekking van Israelische troepen uit Libanon regelt. Deze ontwerpovereenkomst is in de afgelopen weken opgesteld door de Amerikaanse minister van Buitenlandse Zaken, George Shultz.

Ministers die de speciale bijeenkomst van het kabinet in Jeruzalem hadden bijgewoond, zeiden bij het verlaten van het beraad dat Israel nog "opheldering" wil over enkele vage onderwerpen, waaronder een veiligheidsregeling voor zuid-Libanon.

LONDEN — De conservatieve partij van premier Margaret Thatcher heeft het bij gehouden gemeenteraadsverkiezingen goed gedaan. Volgens een voorspelling van de BBC geven de eerste resultaten aan dat de conservatieven, landelijk gezien, 40,5 procent van de stemmen zouden krijgen. De Labourparty zou op 34,5 procent komen en de alliantie van liberalen en sociaal-democraten op 22 procent.

De verkiezingen gaven geen grote verschuivingen te zien. De Labourparty boekte een lichte winst, vooral in het noordwesten van Engeland.

ALAMEDA, CALIFORNIE – Terwijl de bemanning zich in het zicht van de haven aan dek verdringt, proberen sleepboten de USS Enterprise, vliegdekschip van 90.000 ton, te bevrijden van de zandbank waarop het schip vorige week donderdag vastliep. Het duurde enkele uren voordat de Enterprise kon worden afgemeerd bij het Alameda Naval Air Station. Op de achtergrond de sky-line van San Francisco.

Knelpunt: teruggave in beslaggenomen wapens

Conflict tussen Libie en Brazilie verscherpt

BRASILIA/TRIPOLI — Terwijl het rumoer rond de in Brazilie onderschepte Libische wapenzending leek te zijn geluwd, is er vandaag hierover een ernstig conflict ontstaan tussen Brazilie en Libie. Op on-diplomatieke wijze vielen de twee landen elkaar heftig aan en de ruzie tussen deze twee niet-gebonden landen lijkt nog lang niet aan zijn einde te zijn gekomen.

Het begon allemaal op 17 april, toen een Libisch vliegtuig op weg naar Nicaragua storing kreeg en samen met drie andere Libische toestellen toestemming vroeg in Brazilie te landen. De Libiers deelden mee, dat de lading van de vier vliegtuigen uit medicamenten en ziekenhuisbenodigdheden bestond. Inspectie door de Brazilianen wees uit, dat alle vier vliegtuigen waren volgestopt met wapens, die bestemd waren voor de linkse machthebbers in Nicaragua. Vanuit Nicaragua zou een deel van het wapentuig naar de linkse guerrilla's in El Salvador worden vervoerd, terwijl een ander deel zou gaan naar de gewelddadige Colombiaanse rebellen die zijn verenigd in M-19.

Na de ontdekking van de wapens aan boord van de vliegtuigen, besloot Brazilie de lading in beslag te nemen. De Libische toestellen werd toegestaan te vertrekken. Brazilie vroeg en verkreeg medewerking van Italie om de wapens weer in Libie af te leveren.

De Libische leider Gadaffi liet de bemanningen van de vliegtuigen echter weten, dat ze niet zonder de wapens mochten vertrekken. Vandaar dat de vier toestellen nog steeds in Brazilie staan.

In een nota aan de Braziliaanse regering meldde Gadaffi vandaag, dat hij de wapens niet accepteert als ze niet in dezelfde vliegtuigen worden teruggezonden. Gadaffi beschuldigde Brazilie ervan "onderdanig te zijn aan het imperialisme van de Verenigde Staten". De Libische leider beschouwde het in beslag nemen van de wapens tevens een daad van vijandigheid tegenover Nicaragua. "De manier waarop de Braziliaanse regering deze kwestie heeft afgewerkt, is een belediging voor het hele Libische volk", aldus schreef Gadaffi.

De Braziliaanse regering liet zich ook niet onbetuigd. In zijn antwoord werd meegedeeld dat Brazilie het recht had de internationale wetten op zijn eigen grondgebied toe te passen. Gewezen werd op het feit dat Libie onjuiste informatie had verstrekt over de aard van de lading. Volgens een in Chicago gesloten internationaal luchtvaartakkoord moet bij landing op vreemd grondgebied de betrokken regering gemeld worden, dat zich wapens aan boord van de vliegtuigen bevinden.

Brazilie herhaalde het aanbod de in beslag genomen wapens aan Libie terug te geven. In verschillende zendingen kunnen de wapens door Italiaanse vliegtuigen naar Libie worden overgebracht, aldus vandaag de Braziliaanse kolonel Santana Filho. Libie weigert echter op deze wijze de wapens terug te nemen. Intussen staan de Libische toestellen nog steeds op twee vliegvelden in Brazilie. En zijn de 45 Libische bemanningsleden, die zich bijzonder prettig vermaken in Brazilie, een lastig element geworden binnen de Braziliaanse gemeenschap.

ANKARA — Het aantal landen waar hongersnood heerst is vorig jaar gestegen van negentien tot vierentwintig, zo heeft Edouard Saouma, directeur van de voedsel- en landbouworganisatie (FAO) van de Verenigde Naties, gezegd. Saouma is in Turkije waar hij de landbouwproblemen bestudeert. Op het ogenblik zijn er over de hele wereld ongeveer honderd miljoen vluchtelingen die voedselhulp nodig hebben. Als de ontwikkelingen van het ogenblik doorgaan zal het aantal ondervoede mensen op de wereld toenemen van 420 a 450 miljoen nu tot 600 a 650 miljoen in 2000, aldus Saouma.

Bonn: dagboeken Hitler zijn vervalsingen

BONN — Drie delen van "Hitlers Dagboeken" die in opdracht van de Westduitse regering zijn onderzocht, zijn een vervalsing gebleken, zo heeft het Westduitse ministerie van Binnenlandse Zaken vandaag in Bonn meegedeeld. De regering **heeft deze delen laten onderzoeken door het federaal archief, dat hiervoor ook de federale recherche en het federale bureau voor materiaal-onderzoek heeft ingeschakeld.**

Uit deze onderzoekingen is gebleken dat het papier, de inkt en de koordjes die voor de verzegeling zijn gebruikt, niet authentiek zijn. Het materiaal dateert van na de Tweede Wereldoorlog. Ook een historische analyse van de inhoud bevestigt dat het om een vervalsing gaat.

Het Westduitse weekblad Stern maakte twee weken geleden met veel ophef bekend dat het na een jarenlange speurtocht de hand had gelegd op Hitlers dagboeken, verzameld in 60 deeltjes. Hoewel van wetenschappelijke zijde twijfels werden geuit aan de echtheid van de dagboeken is Stern toch met de publicatie begonnen. De Londense Sunday Times heeft van Stern publicatierechten gekocht.

De Westduitse minister van Binnenlandse Zaken Friedrich Zimmerman zei vandaag dat Stern enkele delen van de "dagboeken" beschikbaar had gesteld voor onderzoek door het Bondsarchief. Hij betreurde het dat Stern de documenten niet eerder beschikbaar had gesteld zodat het onderzoek gehouden had kunnen worden alvorens het blad tot publicatie was overgegaan. Zowel het natuurkundig en het technische recherche-onderzoek als het historisch-archivistisch onderzoek hadden uitgewezen dat het om vervalsingen ging.

De uitgever van "Der Stern", Henri Nannen, zei vandaag dat hij zich "niet wil onttrekken" aan de conclusies van het onderzoek. Bij de verdere publicatie van de dagboeken zal er "volledig rekening mee worden gehouden".

Hij achtte het wel verantwoord dat Stern al met de publicatie was begonnen omdat verscheidene historici van de echtheid overtuigd waren geweest, terwijl ook de recherche van Rijnland-Palts en internationaal bekende schriftkundigen het materiaal authentiek hadden genoemd.

Nannen zei dat Stern nog enkele onderzoekingen heeft lopen: ook de FBI (de Amerikaanse federale recherche), en Zwitserse onderzoeksinstituten stellen nog een onderzoek in.

Veel Italianen in Argentinie "verdwenen"

ROME — Als enige West-Europese natie had Italie zich gedistantieerd van de anti-Argentijnse stellingname tijdens de Malvinas-oorlog. De handelsbetrekkingen zijn solide en werken in wederzijds voordeel. Italiaanse firma's zijn actief betrokken bij de ontwikkeling van Argentinie. Maar deze solide relaties staan nu op de tocht. De reden; zeker vierhonderd Italianen, die in Argentinie woonden, zijn door de militaire junta van dat land om het leven gebracht. Deze vierhonderd behoorden tot de grote groep van vele duizenden, die door het Argentijnse leger zijn vermoord.

De Italiaanse president Pertini vatte de zaak hoog op, greep de telefoon en belde hoogst persoonlijk naar het Argentijnse staatshoofd, generaal Bignone. Die vertelde onomwonden, dat Pertini niet moest bemoeien met de interne aangelegenheden van Argentinie.

De Argentijnse ambassadeur in Rome, admiraal Luchetta, werd vervolgens ontboden op het Italiaanse ministerie van Buitenlandse Zaken. Daar werd de diplomaat te verstaan gegeven, dat Italie de zaak heel hoog opnam en het plan had zijn partners van de Europese Gemeenschap en internationale instituten in te schakelen om het Argentijnse bewind aan de kaak te stellen. Eventueel wordt zelfs gedacht aan het treffen van gezamenlijke sancties.

Ambassadeur Luchetta is intussen naar Buenos Aires afgereisd om met zijn opdrachtgevers te overleggen. Een crisis met Italie zou betekenen, dat de Argentijnse handel enorm zou worden gestagneerd en de verdere ontwikkeling van het land in gevaar kon komen.

De Italiaanse pers heeft vandaag veel aandacht aan deze affaire besteed. Tot op het humoristische af. In "La Stampa" stond een tekening van twee Argentijnse generaals, die keken naar de achter de einder verdwenen zon. Het commentaar van de ene generaal: "Die is dood".

De crisis is evenwel ernstig en zou een breuk kunnen inluiden in de reeds vele jaren bestaande, goede betrekkingen tussen de twee landen.

Geen hervatting Nederlandse hulp aan Suriname

DEN HAAG — De Nederlandse regering ziet in de verklaring van de Surinaamse regering geen aanleiding om de ontwikkelingshulp aan Suriname te hervatten. Het kabinet ziet de regeringsverklaring van de Surinaamse premier Alibux niet als een stap naar de normalisering van de betrekkingen tussen de twee landen. Deze conclusie heeft de Nederlandse regering vandaag getrokken uit de laatste ontwikkelingen in Suriname, zo zei premier Lubbers na afloop van het kabinetsberaad.

Volgens Lubbers geeft de regeringsverklaring van de Surinaamse regering weinig helderheid in de toekomstige ontwikkelingen en bovendien is volgens Lubbers de verantwoordelijkheid voor de dood van 15 Surinamers op 9 en 10 december niet uitgewist. De problemen die er toen lagen voor de betrekkingen tussen Nederland en Suriname zijn momenteel nog op dezelfde manier aanwezig, aldus Lubbers.

Amigoe

UITGEVERIJ AMIGOE N.V.
Scherpenheuvel z/n
Curacao N.A.
Postbus 577
Giro 440.000
Bankrek.: nr. 11-07-313
Algemene Bank N.V.
Bankrek. nr. 874.825.10
Maduro & Curiel's Bank n.v.
CURACAO
Centrale (alle afdelingen):
672000
Directie; F. H. Oduber
Namens Antillean News Holding n.v.: R.F. Snow.
Hoofdredacteur:
Frans Heiligers
Overige leden Redaktie:
Toon van Dongen, Paul Comenencia, Caroline Thodé, Ronnie Rens, Max Suart (sportverslaggever), Sheila Rhodes (secretaresse).
ADVERTENTIE-AFDELING
Aanname advertenties:
Maandag t/m vrijdag van 7.30 - 16.00 uur;
Zaterdag 7.30 - 10.00 uur.
Alle advertenties voor de volgende dag moeten 1 dag van tevoren vóór 3 uur binnen zijn.
Advertentie-afdeling (acquisitie).
Ingrid de Maayer, Viola Bernardus en Janny Naaldijk.

ZOEKERTJES: verschijnen op dinsdag en vrijdag en kunnen iedere dag tussen 7.30 - 16.00 uur worden opgegeven; behalve op zaterdag.
Alléén zoekertjes die op maandag en donderdag vóór 12 uur binnen zijn kunnen de dag daarop (dus dinsdag en vrijdag) verschijnen.

UITGEVERIJ AMIGOE (ARUBA) N.V.
Nassaustraat 110,
tel.: 24333 (drie lijnen).
Directeur-Hoofdredacteur:
Jos van der Schoot.
Redaktie: Ramiro Tromp, Ludwina Perez, Djisbie Franken (fotograaf).
Advertentie-afdeling: Jos van der Schoot en Etleen Landsmark.

BONAIRE:
CORRESPONDENT:
Hubert Linkels, Gouv. N. Debrotweg z/n, tel.: 8627.

SINT MAARTEN;
Abonnement en Advertenties:
Vance James, kantoor, tel.: 2283 - 3040; huis, tel.: 3072.

SABA:
Correspondente: Eline Drieze.

ST EUSTATIUS:
Correspondente: Anna Hofstee, tel: 2222

DRUKKERIJ: Rotaprint n.v.
DISTRIBUTIE (abonnementen)
Curacao: Districo n.v. tel.: 70503, 70504 en 70304.
Voor klachten gelieve deze nummers op te bellen. Het abonnementsgeld kan ook betaald worden via Giro rek. nr. 208.000 Maduro's bank rek. nr. 286.330.08 en ABN rek. nr. 11.15.626.

Aruba, Nassaustraat 110, tel.: 24333.
Bonaire: Entrejol 153-A, tel.: 4222.

Losse nummers 50 cent.
Abonnementsprijs op alle eilanden van de Nederlandse Antillen veertien gulden per maand.

Buiten Antillen (Nederland):
NA fl. 80,15 per maand (luchtpost) of NA fl. 24,00 per maand (zeepost); jaarlijks vooruit te betalen.

In april

5800 Minder Venezolanen dan 1982

WILLEMSTAD — Het aantal Venezolanen dat op Curacao in april overnachtte is in vergelijking met april vorig jaar drastisch gedaald met 5.800. In april zijn 712 Venezolanen blijven overnachten; vorig jaar waren het er 6.512. In totaal zijn 7.548 minder overnachtingen op Curacao geweest in april dit jaar dan in dezelfde periode vorig jaar. Zo blijkt uit cijfers uitgegeven door de Vreemdelingendienst.

Het aantal vliegtuigen dat de luchthaven van Curacao in april dit jaar aandeed, is 800 minder dan dezelfde maand vorig jaar. In totaal waren er in april 1211 vliegtuigen op onze luchthaven geland; vorig jaar was dat 1178. Ook het aantal aangekomen passagiers is teruggelopen als logisch gevolg van het verminderde aantal vluchten. Onder de nieuw toegelatenen op Curacao zijn er 77 militairen minder dan april vorig jaar, toen 81 militairen toegelaten werden. Een totaal van 1223 Nederlanders zijn teruggekeerd uit het buitenland in april, vorig jaar was dat 464 meer, oftewel 1687.

Het weer

WEERSVERWACHTING geldig tot morgenmiddag 12.00 uur: Licht tot half bewolkt en geen neerslag van betekenis. Matige, af en toe vrij krachtige oostelijke wind.

Weeroverzicht: In het Caribisch gebied bevinden zich momenteel geen storingen die voor het weer op de Benedenwindse eilanden van betekenis zijn. In de komende 24 uur wordt er geen verandering in het huidige weerbeeld verwacht.

Angst voor privé-klinieken

CBV-leden houden aan looncompensatie vast

WILLEMSTAD — De leden van de Christelijke Bond van Verplegend Personeel (CBV) hebben een voorstel van de directie van het Hospitaal om de automatische indexering uit hun cao te schrappen afgewezen. Dit is desgevraagd bevestigd door voorzitster Ivy Phelipa.

In een vergadering eergisteravond besloten de leden dat het voor hen onmogelijk is om een reeds verworven recht als dat van de indexering weer terug te geven, zoals de directie van het Hospitaal had voorgesteld. Bovendien hebben de leden geeisd dat hun in juli aanstaande, als normaal gesproken de automatische indexering wordt uitbetaald evenals de loonaanpassing aan het begin van elk jaar. De loonaanpassing aan het begin van elk jaar is dit jaar nog niet betaald, omdat de directie van het Hospitaal had uitgerekend dat het inflatiecijfer nog niet was gekomen op het niveau van 3%, wat het minimum is om de indexering uit te betalen.

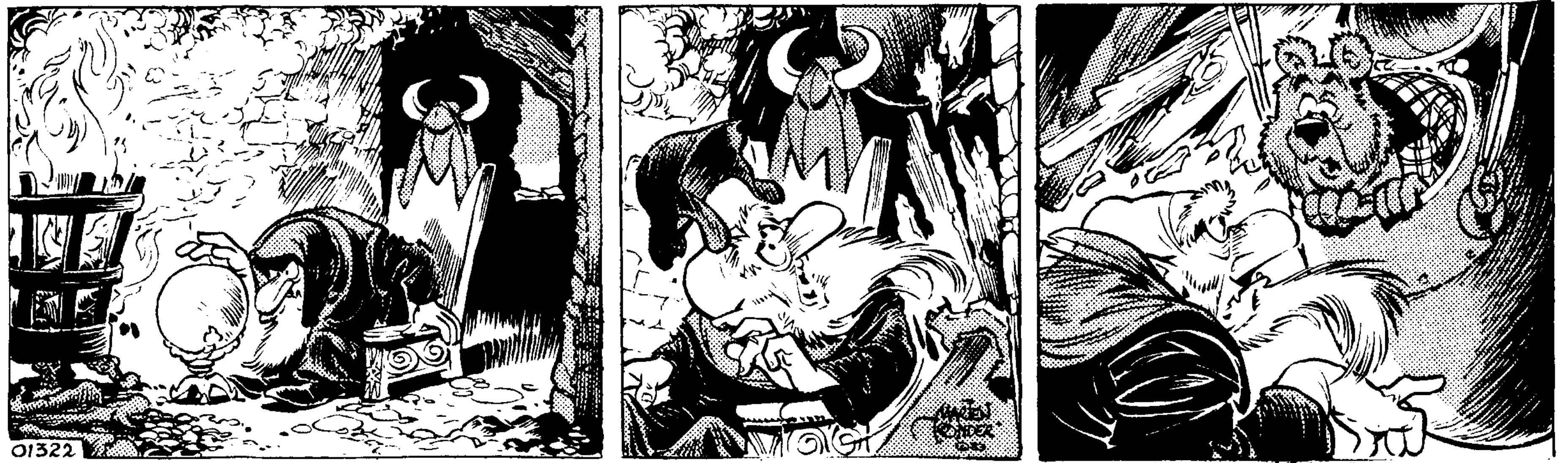
In dezelfde algemene vergadering hebben de CBV-leden bovendien hun bezorgdheid uitgesproken over het fenomeen van de privé klinieken die door bepaalde specialisten worden opgericht. Bij de CBV-leden bestaat de vrees dat als de patienten in groeiende mate gebruik gaan maken van die privé klinieken — naast de al jaren bestaande gewoonte om naar het buitenland te gaan voor medische behandeling — dat op een gegeven moment het Sint Elisabeth Hospitaal wel haar deuren kan sluiten. De bezetting zal zodanig dalen dat verdere operatie niet meer verantwoord zal zijn. Het bestuur van de CBV is dan ook gevraagd met de betrokken overheidsinstanties te spreken om te zien wat gedaan kan worden om het voortbestaan van het Hospitaal veilig te stellen.

WILLEMSTAD — Op 3 juni brengen The Theater Players Curacao het blijspel van Noel Coward "PRIVATE LIVES" in de Nederlandse vertaling onder de titel "Prive voor twee" in premiere.

Op bovenstaande foto regisseur Herman Broesterhuizen met zijn medewerkers (vlnr: Linda Bos, Ben van Hooidonk, Bep Moore, Hans de Langen, Carole Harle, Broes en Hiltje van Hooidonk. De baten zijn ditmaal bestemd voor de Bejaardenzorg.

Heer Bommel en de Spalt

01322 —De natuurkundige torenbewoner merkte de daling van heer Bommel niet op, omdat hij geheel verdiept was in de kristallen bol die voor hem stond.

"Er gaat iets mis," prevelde hij achter zijn tand. "Eén buideltje is verbrand! Het is verbrand, zeg ik! En het andere groeit niet genoeg. Wat is er met de spalten gebeurd? Ze hebben hitte nodig; tweespalt moet warm gehouden worden. Maar de warmte komt bij mij terug, zodat ik, arme, oude man, koorts begin te krijgen".

Een zware bons boven zijn hoofd maakte een einde aan zijn gemispel, en toen verschrikt omkeek, zag hij een groot gedeelte van het antieke plafond naar beneden komen. Tussen het neerstortende houtwerk hing een grote metalen kogel, die langzaam aan enige koorden heen en weer slingerde. Het was het gondeltje van de Luna, dat zich door het oude dak geboord had, maar omdat de ballon zelf niet door het gat kon, bleef het halverwege hangen.

"Bij Zazel en Iod!" kraste de grijsaard, terwijl hij uit zijn stoel, verrees en met gele ogen op de bezoeker toe trad.

"Zegt u dat wel," gaf heer Ollie toe. "W-waar ben ik, bedoel ik? Ik ben een luchtbreukeling en uw dak is een beetje beschadigd, zodat ik de schade vergoeden zal, als u mij volgen kunt. Het enige wat ik vraag is enig voedsel en een warm onderdak, al is het dan ook kapot."

BONAIRE AGENDA

POLITIE: 8000
BRANDWEER: 8222
TAXICENTRALE: 8845
HOSPITAAL: 8900

LANDFILL te Lagoen: maandag t/m vrijdag van 08.00-16.00 uur; zaterdag 08.00-12.00 uur.

BONAIRE MUSEUM: openingstijden maandag, woensdag en vrijdag van 08.00-12.00 uur; zaterdag 09.00-13.00 uur. Radiomuseum RNWO na afspraak, tel.: 8472.

OPENBARE BIBLIOTHEEK: dagelijks van 08.00-12.00/15.00-18.00 uur; woensdag van 08.00-21.00 uur; zaterdag gesloten.

POSTSLUITING (maandag t/m vrijdag): aangetekende stukken 15.45 uur; gewone stukken 16.30 uur.

SERVICE CLUBS
Kiwanis: donderdagavond 19.30 uur-Hotel Bonaire.
Lions: elke tweede vrijdag van de maand-Hotel Bonaire.
Round Table: elke tweede maandag-Buurtcentrum Terra Corra.
Rotary: woensdag 12.00 uur-Hotel Bonaire.

KERKDIENSTEN
Sint Bernarduskerk Kralendijk
dagelijks 18.45 uur; zondag 0830-19.00 uur.
Cromotokerk Antriol
dagelijks 19.30 uur; zondag 7.00 en 18.00 uur.
Ludovicuskerk Rincon
dagelijks, ook zondag 19.30 uur.

Niet alle getuigen onder ede gehoord

Agent beschuldigd van marihuanagebruik

WILLEMSTAD — Een geldboete van driehonderd gulden of twaalf dagen hechtenis eiste officier van Justitie Marquart-Scholtz woensdag tegen beklaagde B, die als politie-agent in 1981 marihuana gebruikt zou hebben. Als B inderdaad schuldig gevonden en veroordeeld wordt, betekent dat vrijwel zeker zijn ontslag uit het politiekorps.

De zaak werd aan het licht gebracht door een hoofdagent, die aan de korpsleiding gemeld had dat hij B meerdere malen zag uithangen bij een snack die bekend staat als verkoopcentrum voor drugs. De hoofdagent verklaarde indicatie te hebben dat B ook marihuana zou gebruiken. B. had toegegeven marihuana gebruikt te hebben in 1971, vóórdat hij agent werd. Hij bleef woensdag weigeren dat dit ook na zijn indiensttreding bij het korps plaatsvond.

RAZZIA

Rechter mr Pietersz legde hem verklaringen van een van de getuigen (een zekere R.F.) voor. Deze had voor de politie verklaard dat hij eens cocaine aangeboden had gekregen van B. Deze verklaring was geheel los van zijn ondervraging over het gebruik of bezit van marihuana van B. Beklaagde B. weigerde pertinent R.F. zelfs te kennen.

Ook zou B zijn vriendjes bij de bewuste snack gewaarschuwd hebben, dat de politie er een razzia zou houden, zo werd door een van de getuigen bij de politie en rechter commissaris beweerd. B. legde uit dat dit niet waar kan zijn, omdat hij pas één à twee uur van tevoren te weten komt bij welke surveillanceploeg hij die avond ingedeeld wordt en pas in de wagen te weten komt waar ze naartoe gaan. Op grond hiervan is het onmogelijk van te voren te verklaren waar en wanneer hij aan een razzia zal deelnemen, aldus B.

Pietersz vroeg B waarom hij bij die snack uithangt. B. zei dat hij er enkel heen ging vanwege de goede bedoelingen die hij voor die jongens koesterde en dat hij hen wilde helpen.

TRANEN

Officier Marquart-Scholtz legde uit dat hij veel rekening heeft moeten houden met de verschillen in de verklaringen van de negen getuigen. "Het beschikbare materiaal moet goed onderzocht worden om de echte waarheid aan het licht te brengen", aldus de officier. Het hele geval wordt nog meer bemoeilijkt doordat niet alle getuigen onder eed hun verklaringen afgelegd hebben. Getuige R.F. zelf kon niet beloven de waarheid en niets dan de waarheid te zullen vertellen, en barstte bij de rechter commissaris zelfs in tranen uit, omdat hij bedreigd zou zijn. R.F. had namelijk bij zijn aanhouding gevraagd waarom hij wel aangehouden wordt, terwijl agent B ook marihuana gebruikte. Later kwamen bij de politie ook anonieme telefoontjes binnen, waarbij B genoemd werd als marihuana-gebruiker.

De officier verklaarde het zijne ervan te denken als beklaagde zegt dat hij alleen, voordat hij agent werd, marihuana gebruikte. Waarom hangt hij dan nu nog uit bij snackbars en bars waarvan bekend is dat marihuana en andere drugs verkocht en gebruikt worden, vroeg de officier zich af. Volgens hem heeft B verzuimd zijn "voorbeeldfunctie" als politie-agent in de maatschappij te vervullen. "Dit is hem extra te verwijten", zei Marquart-Scholtz. Toch wil de officier het voor die ene sigaret laten bij een geldboete: 300 gulden of twaalf dagen cel.

ONGENUANCEERD

Advocaat mr Marva Bennett begon haar pleidooi met zich af te vragen waarom het bijna anderhalf jaar geduurd heeft voordat haar client gedagvaard wordt. Haar client geeft toe een sigaret aangenomen te hebben, maar hoe kan men met zoveel zekerheid stellen dat het marihuana betrof. Alle getuigen verklaren "gezien" te hebben dat B. een marihuana-sigaret aannam, een naar Bennett's mening "ongenuanceerde" stelling. Ze vindt dat hieruit wraakgevoelens van die twee getuigen naar voren komen en zei dat ons rechtsstelsel niet opgezet is om wraakgevoelens van de burger te dienen.

Rechter Pietersz verklaarde na dit pleidooi dat de zaak gesloten is en het gerecht op 18 mei uitspraak doet.

AMK-bestuur gekozen

WILLEMSTAD — Op 26 april hield de Asosiashon di Maestronan Katóliko AMK haar algemene jaarvergadering waarin een nieuw bestuur gekozen werd. Het nieuwe bestuur van de AMK bestaat nu uit: voorzitter R. Romer, vice-voorzitter A. Halman, secretaris A. Tjin Kong Fat, penningmeester O. Lourens en de commissarissen M. Nicolaas, M. Sambo, M. Leenen, A. Rancuret en M. Labega.

Meeste krakers uit Frontstreet-panden

WILLEMSTAD — Op een enkele uitzondering na zijn alle krakers verdwenen uit het pand aan de Frontstreet te Philipsburg op Sint Maarten, waar zij zich gevestigd hadden in wat voorheen Captain Hodge's Inn was. Zo meldt het SM-blad Morning Mirror.

De krakers waren door de eigenaar van het pand vriendelijk gevraagd om in te rukken. De krakers waren vogels van diverse pluimage: mannen en vrouwen, maar ook kinderen. Zij gaven als motief voor het betrekken van het pand op dat zij geen andere woongelegenheid konden krijgen tegen een redelijke prijs. Tegen dit kraakpand en zijn bewoners is in het verleden verschillende malen fel van leer getrokken door het SM-weekblad Clarion. Dit had weinig goede woorden over voor de krakers, die volgens Clarion, zich ook met verboden activiteiten bezig hielden zoals drugs en aan wie ook in de schoenen werd geschoven dat er vaak brandjes voorkwamen in het pand en ook andere gewelddadigheden.

Aan het verzoek om te vertrekken is door de meeste krakers gehoor gegeven. Een enkeling zou achtergebleven zijn, aldus Morning Mirror. De achterblijvers dachten namelijk dat het verzoek niet ernstig bedoeld was. Ondertussen is men echter al begonnen aan het veranderen van het uiterlijk van het pand, waar men onmiddellijk met het verwijderen van de oude verflaag begon, terwijl ook verschillende deuren en ramen werden verwisseld voor nieuwe. De eigenaar wil het pand in de oude stijl opbouwen en het voor zakelijke doeleinden gaan gebruiken.

Aan de voorkant van het gebouw is de tekst aangebracht: Maak je niet bezorgd voor de hond. Kijk uit voor de eigenaar. Morning Mirror meldt niet of de oude bewoners dit aangebracht hebben of degenen die er nog in wonen.

Blokfluitles en hobbyclub bij CCB

KRALENDIJK — Begin augustus zal het CCB onder leiding van de heer E. Sedney beginnen met een cursus voor blokfluit. Momenteel bestaat nog gelegenheid zich in te schrijven voor deze cursus, die evenals de gitaar-en pianolessen onder de muziekschool van het CCB valt. Naar aanleiding van de laatstgehouden enquete onder de schooljeugd is gebleken, dat de belangstelling voor andere blaasinstrumenten ook groot is en het CCB zal nu ook spoedig beginnen met cursussen voor klarinet, saxofoon en trompet. De hobbyclub onder leiding van mevrouw Bodifee heeft veel belangstelling en elke woensdagmiddag is men druk bezig met allerhande creatieve spelletjes. Momenteel wordt hard gewerkt aan een poppenkast uitvoering, waarvoor onder andere op moederdag een voorstelling zal worden gegeven.

DEPARTEMENT VAN ECONOMISCHE ZAKEN

BEKENDMAKING

Het Departement van Economische Zaken maakt bekend dat met ingang van 6 MEI 1983, de hoogst toelaatbare prijzen aan de kleinhandel en aan de consument ten aanzien van een aantal goederen, per aangegeven hoeveelheid, voor wat betreft het eilandgebied BONAIRE, als volgt zijn vastgesteld:

		hoogst toelaatbare prijs aan de kleinhandel	hoogst toelaatbare prijs aan de consument
RIJST	verpakking	per collo	per eenheid
Sunlight			
(parboiled)	6/10 lbs	f. 46,46	f. 8,52 N
(parboiled)	12/5 lbs	f. 46,85	f. 4,29 —f. 0,11
(parboiled)	30/2 lbs	f. 47,15	f. 1,73 —f. 0,04
(wit)	30/2 lbs	f. 43,34	f. 1,60 N
(wit)	12/5 lbs	f. 42,94	f. 3,94 N
(wit)	6/10 lbs	f. 42,75	f. 7,84 N
(wit)	100 lbs	f. 65,65	f. 70,90 N
(wit)	1/2 kg		f. 0,80 N
BABY VOEDING			
Nutrix plain	24/200 gr	f. 41,10	f. 1,90 + f. 0,13
Nutrix vanille	24/180 gr	f. 44,11	f. 2,04 + f. 0,27
Bambix	24/180 gr	f. 41,10	f. 1,90 —
MELKPOEDER			
Domo (instant)	6/1800 gr	f. 59,71	f. 10,75 —f. 0,47
Domo (instant)	24/400 gr	f. 60,85	f. 2,74 —f. 0,06
MELK IN BLIK			
Kanny (zonder suiker)	96/170 gr	f. 38,21	f. 0,44 N
Kanny (zonder suiker)	48/410 gr	f. 40,53	f. 0,94 N
Nestlé (met suiker)	120/78 gr	f. 30,65	f. 0,28 —f. 0,01
MARGARINE			
Holiday	30/4x1/4 lbs	f. 46,23	f. 1,71 N
	1/4 lbs		f. 0,43 N
Mazola	30/4x1/4 lbs	f. 67,51	f. 2,50 N
	1/4 lbs		f. 0,63 N
Mazola dieet	24/2x1/2 lbs	f. 53,09	f. 2,46 N
	1/2 lbs		f. 1,23
Mazola z. zout	15/4x1/4 lbs	f. 35,54	f. 2,62 N
	1/4 lbs		f. 0,66 N
SPIJSOLIE			
SPIJSOLIE			
Mazola (corn oil)	24/1 pt	f. 45,77	f. 2,06 + f. 0,03
(corn oil)	12/1 qt	f. 43,72	f. 3,93 + f. 0,05
(corn oil)	8/48 oz	f. 42,78	f. 5,77 + f. 0,09
(corn oil)	8/3 lts	f. 86,02	f. 11,61 N
Wesson	15/24 oz	f. 35,70	f. 2,57 —f. 0,22
	6/1 gln	f. 62,43	f. 11,24 + f. 0,48

Afwijkingen naar beneden van de hierboven vastgestelde prijzen zijn uiteraard toelaatbaar.
Prijsverhogingen en prijsverlagingen zijn in de laatste kolom per eenheid aangegeven.

N.b. + verhoging
— verlaging
N nieuw.

Namens de plv. Direkteur
DEPARTEMENT VAN ECONOMISCHE ZAKEN
Afd. BONAIRE.

GELD GEEN OBSTAKEL VOOR OPZET BEDRIJF

Charlie Gomes Casseres op UNA:

Situatie creeren voor lokale entrepreneurs

WILLEMSTAD – Voor het creëren van entrepreneursschap is veel meer vereist dan alleen geld. Daar is een veel bredere aanpak voor nodig, aldus de heer Charles Gomes Casseres gisteravond tijdens een causerie in het kader van de De la Try Ellis lezingencyclus aan de Universiteit van de Nederlandse Antillen (UNA). Hij is van oordeel dat nog altijd te weinig inheemse entrepreneurs gekweekt worden. Hij pleitte er dan ook voor om de omstandigheden te creëren die dat mogelijk maken.

Het was de heer Gomes Casseres 20 jaar geleden bij toetreding tot de Kamer van Koophandel opgevallen dat er weinig "niet-traditionele inheemse entrepreneurs" waren als de bevolkingspyramide ernaast gelegd werd — oftewel dat de kleine man daarin slechts vertegenwoordigd was. Er is in feite volgens hem nog weinig veranderd in die situatie.

VERNIEUWINGSDRANG

Hij vindt dat er veel voordelen vastzitten aan een breed scala van eigen entrepreneurs. Zolang Curaçao een parlementair-democratische rechtsstaat kent met een particuliere ondernemingsgewijze productie, zijn entrepreneurs onmisbaar. Ook geldt dat elke ondernemer niet alleen maakt dat er een werkloze of werkzoekende minder is, maar die kan op zijn beurt ook werk scheppen voor anderen in de gemeenschap. Hoe meer wordt bijgedragen aan het nationale product, hoe groter de koek die er te verdelen wordt. Ondernemen verhoogt voorts de zelfstandigheid, wat — aldus Gomes Casseres — essentieel is voor een volk op weg naar onafhankelijkheid.

Hij verstaat onder entrepreneur toch iets meer dan een ondernemer. Hij haalde gisteravond diverse wetenschappelijke studies op dit specifieke terrein aan. Daarbij werd dikwijls aan de entrepreneur een bepaalde mate van inventiviteit, creativiteit en vernieuwingsdrang toegeschreven; met andere woorden niet simpelweg een bedrijf opzetten zoals er al meerdere zijn, maar daar een nieuwe draai aangeven zodat het een een in wezen nieuw product op de markt wordt.

EENZIJDIG

Hij rekende af met de gedachte dat het kapitaal de ontwikkeling van eigen entrepreneurs in de weg staat. Uit cijfers van de ontwikkelingsmaatschappij Codeco, van Obra di Man, van de Stichting ter Bevordering van het Kleinbedrijf (Empresa chikí) en van de Ontwikkelingsbank blijkt dat er zelfs kapitaal onaangeroerd ligt, waarvoor geen projecten zijn ingediend. Hij is dan ook van mening dat er tot nu toe een eenzijdige concentratie is geweest op het scheppen van economische conditie als kapitaal, zonder dat tegelijkertijd een juist sociaal en cultureel klimaat is geschapen voor eigen mensen om entrepreneur te worden.

Hij pleitte vervolgens voor een integrale aanpak hiervan om niet in dezelfde fout als voorheen te vervallen. Instellen als Empresa Chikí, Codeco, Obra di Man en de Ontwikkelingsbank moeten voortgezet en verbeterd worden. Daarnaast moeten naar Charlie Gomes Casseres' mening de commerciele banken elk jaar een stuk van hun resultaten opzij leggen; met het daarmee gecreeerde fonds kunnen dan kleine, beginnende ondernemers tegen zachte voorwaarden credieten krijgen om op gang te komen. Er mag voorts niet getornd worden aan de regeling dat het Landskind geen vergunning nodig heeft voor opzet van een bedrijf; daar is kennelijk al eens voor gepleit. De risico's van wildgroei erkennend, vindt de heer Gomes Casseres toch na zorgvuldige afweging dat het Landskind op dat punt een voorkeurspositie moet behouden.

DREMPEL

Wel waarschuwde hij ervoor om de drempel tot het entrepreneursschap te verhogen, bijvoorbeeld door allerlei kostenverzwarende wettelijke regelingen in het leven te roepen, de papierwinkel voor bedrijven uit te breiden; zij zullen eerder remmend dan stimulerend zijn. In plaats maar steeds de mond vol te hebben van verbetering van het investeringsklimaat, moet het ondernemingsklimaat aangepakt worden. Er is namelijk eerst een entrepreneur nodig die met een project op de proppen komt waarin geinvesteerd kan worden. De rest volgt dan vanzelf wel.

In datzelfde kader pleitte hij ook voor verbetering van de sociale omstandigheden en noemde aspecten als behuizing, huiselijk milieu, familieverhoudingen en schoolbezoek. Als dat wordt nagelaten, is en blijft de kans gering dat kinderen uit de sociaal lagere milieus een streven kweken om entrepreneur te worden.

Op het culturele vlak pleitte hij ervoor om op te houden met de ondernemer als werkgever, het zaken doen meer in het algemeen en het maken van winsten als lelijke woorden te bestempelen in de maatschappij. Dat gebeurt in allerlei toespraken overal, niet in de laatste plaats via de nieuwsmedia. "Het ondernemings-onvriendelijke klimaat dient omgebogen te worden in een entrepreneurs-welgezind milieu, willen wij bereiken dat het bedrijfsleven van ons eiland overwegend van eigen bodem komt", zei de heer Gomes Casseres. Hij suggereerde dat de overheden hiervoor welbewust aan een programma werken waarbij kleine succesvolle entrepreneurs van eigen kring voor het voetlicht worden gebracht om voor de gemeenschap te dienen als het voorbeeld van initiatief, durf en eigen inspanning.

NIVELLERING

Bovendien hief hij een waarschuwende vinger voor de geluiden die hij opving die neigen naar een nivellering van het onderwijs-systeem in die zin dat er geen drang meer aanwezig is om goed of zelfs de beste te zijn op school; ondermeer omdat zitten blijven bij slechte resultaten wordt opgeheven en omdat er geen punten meer worden gegeven. Daarmee worden enkele belangrijke elementen voor het entrepreneursschap al van kleins af aan de das omgedaan, zoals de drang naar slagen, innovatie, zelfbedruipen, originaliteit en creativiteit.

Concreet suggereerde hij op grond van de in den vreemde gemaakte studies van het entrepreneursschap, bijvoorbeeld op de UNA aan de sociaal-economische faculteit, dieper in deze materie op eigen eiland te duiken. Hij verklaarde nadrukkelijk dat daarbij gestreefd moet worden naar eigen definities van een en ander, opdat vervolgens ook een aanpak, toegesneden naar de lokale situatie, wordt toegepast. Zoals: wat is de motivatie van de lokale entrepreneur geweest?

ONDERWIJS

In de discussie die volgde met de zaal kwam telkens weer naar voren dat niet langer genoegen genomen moet worden met een dienstverband bij een werkgever; er zal juist gewerkt moeten worden bij de mensen aan de drang om eigen baas te zijn en daarvoor risico's en verantwoordelijkheden te durven dragen. Dat een bepaald opleidingsniveau vereist wordt ontkende de heer Gomes Casseres niet, maar dat is volgens hem op Curacao het grote probleem niet. Het onderwijs en het hele leefklimaat zou wel meer entrepreneurs-minded moeten worden.

Eerst werkgevers

WILLEMSTAD — Een zijdelingse, maar niet minder rake opmerking van de heer Charlie Gomes Casseres gisteravond in de UNA-aula: "A propos, is het ook u ook opgevallen dat iedereen die zich over het probleem van de werkloosheid buigt, steeds middelen tracht te zoeken om arbeidsplaatsen te scheppen, kennelijk over het hoofd ziende dat – werkverschaffingsprojecten daargelaten — voor iedere werknemer er éérst een werkgever dient te zijn? Zou het dus niet productiever zijn om daarnaast ook de directere weg te volgen en naar wegen te zoeken die het aantal werkgevers, lees entrepreneurs, zou kunnen vergroten?".

WILLEMSTAD — De belangstelling voor de lezing van de heer Charles Gomes Casseres op de UNA gisteravond was niet overweldigend. Wel was het opvallend, zo verklaarde ook rector magnificus, prof dr René Romer, dat zowat iedereen die vóór de pauze in de zaal was, daarna terugkwam voor het deel dat gelegenheid bood voor discussies.

Salu ku bolo

WILLEMSTAD — "Laten Wij alsjeblieft een nieuwe tekst schrijven voor het Papiamentse verjaardagsliedje "salú ku bolo nos ke, si no tin nos ta bai". Als er ooit een kleutermethode bestond om toekomstige staatsburgers van jongsafaan te leren het handje op te houden en....... niet zèlf de handen uit de mouwen te steken dan is het ongetwijfeld "salú ku bolo nos ke, si no tin nos ta bai". Verder commentaar is overbodig bij deze benadering van de heer Charles Gomes Casseres van een zeer principiele en ook cardinale kwestie. Hij zou Charlie Gomes Casseres niet geweest zijn als hij niet zo'n speels en lokaal getint, maar evenzeer leerzaam slot had gegeven aan zijn lezing van gisteravond op de universiteit.

Conferentie Horecaf in augustus

WILLEMSTAD — De vakbond Horecaf houdt half augustus een conferentie waaraan behalve de 81 eigen afgevaardigden ook vertegenwoordigers van de werkgevers en het eilandgebied Curacao aan deelnemen. De conferentie zal een week duren. Aan de orde komt de problematiek in de horeca- en toeristische tak van het bedrijfsleven.

De Horecaf-assemblee wordt voor deze conferentie opgeschoven van juni naar de week volgende op de conferentie-week, zo vertelde Oscar Semerel, zegsman van Horecaf. De conferentie krijgt ondermeer tot taak de hoofdlijnen aan te geven die de op de assemblee te kiezen nieuwe vakbondsleiders moeten volgen in het beleid van de komende jaren.

Cola Debrot-prijs voor Sonia Garmers, Boeli van Leeuwen

WILLEMSTAD — De Cola Debrot-prijs wordt dit jaar uitgereikt namens het eilandgebied Curacao aan mevrouw Sonia Garmers en dr Boeli van Leeuwen.

Enkele jaren geleden heeft het eilandgebied deze cultuurprijs ingesteld en vernoemd naar wijlen Nicolaas (Cola) Debrot, die zijn sporen heeft verdiend op literair gebied. Elk jaar wordt een groep of personen uitgezocht in een tak van de cultuur die die prijs krijgt voor bijzondere verdiensten. Verleden jaar was het de eer aan actrice Rina Penso en componist van tambu Shon Cola Susana van Cola i su Grupo di Tambu voor toneel en folklore.

Het Bestuurscollege stelt jaarlijks een commissie samen van personen die een voordracht doen voor toewijzing van de prijs. De prijs zelf wordt dan in de regel op 4 mei, de geboortedag van Cola Debrot, uitgereikt aan de betrokkenen. Dit jaar is dat niet haalbaar geweest. Naar verluidt wordt deze prijs spoedig uitgereikt aan mevrouw Garmers en de heer Van Leeuwen.

Mevrouw Garmers heeft diverse boeken op haar naam staan. De meeste publiciteit heeft zij indertijd gekregen voor haar boek "Lieve koningin, hierbij stuur ik u mijn dochter" en met "Orkaan". Ze heeft ook verschillende kookboeken op haar naam staan. Ze verzorgt voorts een radio-programma bij Radio Hoyer 1.

Dr Van Leeuwen kreeg als prozaschrijver in 1960 de Vijverbergprijs voor zijn roman "De Rots der Struikeling". Andere bekende boeken van zijn hand zijn "Een vreemdeling op aarde", "De eerste Adam" en "Een vader, een zoon". De heer Van Leeuwen heeft voorts dikwijls in de Amigoe en vooral in de Napa gepubliceerd. Verwezen kan worden naar een reportage over een Zitman-expositie, overpeinzingen over de leer van prof Schillebeeckx en in januari dit jaar nog een artikel gewijd aan Nobel-prijswinnaar Gabriel Garcia Marquez uit Colombia.

Bejaardenwerk Montagne geprezen

WILLEMSTAD — Een groep bejaarden van Montagne gaat een uitje maken naar Bonaire. Een positieve zaak. Zo meent de Wiriwiri-schrijver in het weekblad La Union. Al een paar jaar bestaat er in Montagne een damesgroep die de bejaarden in de parochie bezoekt. Deze groep organiseert de trip naar Bonaire. Men kan slechts respect hebben voor een dergelijke groep vrijwillige krachten. En het is alleen te hopen dat zij doorgaan met hun werk voor de bejaarden, want die hebben alle recht op een menswaardige oude dag. Aldus La Union.

KvV-voorzitter te kijk gezet door Bebe Rojer

WILLEMSTAD — In een reactie op de uitlatingen van de voorzitter van de Kamer van Vakbonden op Dag van de Arbeid verklaarde ABVO-secretaris Bèbè Rojer gisteren in het programma van de vakbond op Z-86 dat de ABVO niet zal dulden dat Sitek-voorzitter Errol Cova en andere pseudo-vakbondsleiders iets komen opleggen aan de vakbond.

Rojer verklaarde gisteren in het programma dat een ware eenheid van het vakbondswezen onmogelijk kan worden bereikt als een groepje dat beweert alwetend te zijn bepaalde ideeen aan de rest probeert op te leggen. En als Errol Cova en zijn collega's denken dat zij die dit niet nemen huichelaars zijn, dan acht de ABVO het noodzakelijk hen weer te laten weten wat van hen gedacht wordt. Volgens Rojer willen de oprichters en ondersteuners van de Kamer van Vakbonden geen vakbondseenheid die berust op democratie en participatie van iedereen, maar willen zij door middel van demagogie bepaalde organisatie-structuren opleggen die in overeenstemming zijn met hun eigen politieke belangen.

De ABVO concludeert daarom dat de Kamer van Vakbonden een farce is, die bijgevolg onaanvaardbaar is voor het vakbondswezen. De Sitek, zei Rojer, heeft zich nooit aangesloten bij geen van de twee vakcentrales SSK en CGTC, maar heeft altijf geprofiteerd van de voordelen van beide. Nu echter wil men alle vakbonden gaan verplichten zich aan te sluiten bij een overkoepelend orgaan (de Kamer van Vakbonden) die op dictatoriale wijze door de Sitekleiders moet worden geleid.

Volgens de ABVO-zegsman heeft zijn vakbond bewijzen dat zogenaamde vakbondsleiders geprobeerd hebben de Kamer van Vakbonden voor zuiver politieke en persoonlijke doeleinden te misbruiken. Dit is iets waar de huidige minister van Arbeid, Jules Eisden, alles van af weet, aldus Bèbè Rojer. De dag dat de werknemers deze afkeurenswaardige praktijken van hun leiders te weten komen, zullen zij wel laten blijken wat zij ervan denken, aldus ABVO-secretaris Bèbè Rojer.

Landsontvanger krap bij kas

Schuld land met vijf miljoen terug

WILLEMSTAD — De schuld van de centrale regering aan de Centrale Bank is met vijf miljoen gulden teruggelopen medio april. Dat blijkt uit de meest recente gegevens van de Centrale Bank.

Meer dan een jaar lang leek de schuld van de overheid niet losgeweekt te kunnen worden van het plafond dat gesteld was op 90 miljoen gulden. Daar zat de schuld altijd net enkele tonnen onder. Per 22 april echter werd er een vermindering van de schuld genoteerd met ongeveer vijf miljoen gulden. De stand was toen 84,8 miljoen gulden.

De algehele financiele situatie van het Land, voor zover valt af te lezen uit de balansen van de Centrale Bank, is daarmee nog niet vooruitgegaan. Bij de Landsontvanger liep het saldo namelijk terug van 6,2 miljoen gulden naar 3 miljoen gulden per 22 april.

De Eilandsontvangers dikten hun tegoeden bij de Centrale Bank voor bijna vier miljoen gulden aan. Van 70,9 stegen die tegoeden tot 74,4 miljoen gulden.

De tegoeden van de commerciele banken liepen wat terug. Hun overliquiditeit, waar verleden week op is gewezen, werd op die manier wat ingeperkt. De tegoeden van de banken verminderde van 105,2 miljoen gulden naar 92,1 miljoen gulden.

NAPB-voorzitter Van Windt:

Ministers-wisseling funest voor corps

WILLEMSTAD — De constante wisseling van minister van Justitie op de Antillen over de laatste vier jaar staat een positieve ontwikkeling van de politiebond NAPB in de weg. Aldus bondsvoorzitter Herman van Windt.

Bij elke verandering van minister moeten alle besprekingen opnieuw begonnen worden, waarbij men ook te kampen krijgt met ministers die (nog) niet geheel op de hoogte zijn van de gang van zaken bij het korps, zo verklaarde Van Windt. Dit heeft ook tot gevolg dat het zeer moeilijk wordt een bespreking te voeren met de minister die bijna constant bezet is. Momenteel is de bond bezig een datum te zoeken voor een gesprek met de minister over de werving van agenten uit Nederland. Overigens verklaarde Van Windt dat de bond tot nu toe zeer slecht ingelicht is over alles wat met deze werving te maken heeft. De afspraak was dat de hoofdcommissaris bij terugkeer uit Nederland contact op zou nemen met de politiebond om informatie te geven over de ontwikkelingen, maar die vergadering heeft nooit plaatsgehad.

Van Windt zei vanmorgen dat blijkbaar ook bij enkele sollicitanten in Nederland onzekerheid bestaat of ze aangenomen worden of niet. Hij verklaard benaderd te zijn door vijf Antilliaanse agenten in Nederland die steeds informeren hoe ver de procedure voor werving staat. Twee weken geleden nog werd Van Windt weer door deze agenten benaderd omdat zij niets meer gehoord hadden. Deze Antilliaanse agenten stuurden zelfs een brief hierover naar minister Hector Gonzalez van Justitie, die tot vandaag onbeantwoord is gebleven. Intussen heeft de Antilliaanse regering besloten alle vijf agenten aan te nemen, zo werd van hoofdcommissaris Oldenboom vernomen. Dit is al per telex aan die vijf Antilliaanse agenten in Nederland bekendgemaakt.

De bondsvoorzitter verklaarde nog niet te weten hoe de agenten over de zes eilanden verdeeld zullen worden. Wel zei hij dat twaalf jaar geleden, toen ook een groep agenten uit Nederland kwam, ze alle gestationeerd werden op de "grote eilanden", Aruba en Curacao. Volgens Van Windt werkt dit frustrerend op de andere korpsleden, die wel op alle eilanden geplaatst kunnen worden. Van Windt vindt ook dat trouwens al beslist had moeten worden hoe het korps ingedeeld wordt na het uittreden van Aruba uit de Nederlandse Antillen.

Prof. Schoffeleers over macht en religie

Cyclus godsdienstige antropologie begonnen

WILLEMSTAD — In de aula van de Antilliaanse universiteit begon afgelopen woensdag de serie lezingen over godsdienstige antropologie, welke prof dr J.M.Schoffeleers verzorgt. Deze "man uit het veld" zoals men hem zou kunnen noemen, is namelijk gedurende twintig jaar als pater Montfortaan werkzaam geweest in Malawi in Afrika. Hij werkte daar als missionaris, maar kwam daarbij tot de conclusie dat zijn voorbereiding op dit werk onvoldoende was geweest.

Daarom vroeg hij verlof om antropologie te gaan studeren aan de universiteit Lovianum in wat nu Zaire is; dit was een universiteit welke vanuit de Leuvense universiteit in Belgie was opgericht. Vandaar ging hij naar de universiteit van Exford in Engeland. Met deze kennis gewapend keerde hij terug naar Afrika om te gaan werken aan de vorming van de pastorale werkers en daarna aan de universiteit van Malawi, waar hij belast werd met de antropologie, en vooral de politieke antropologie. Na de verandering van de regering keerde hij naar Nederland terug en kreeg de mogelijkheid om aan de Vrije Universiteit, de gereformeerde universiteit in Amsterdam, te gaan doceren. Hij was de eerste priester die aan deze universiteit als hoogleraar werd verbonden en wel in de godsdienstige antropologie.

Van zijn hand verschenen heel veel artikelen. Zijn aandacht ging voornamelijk uit naar macht en religie en de onderlinge banden daartussen. Op initiatief van Fesska houdt hij de lezingen-cyclus. Duidelijk wordt daarbij, aldus een ontvangen communiqué dat er veel verloren gaat in een mensenleven en de gemeenschap als men geen aandacht heeft voor de fundamentele problemen zoals godsdienst en politiek. Deze lezingen-cyclus staat open voor alle belangstellenden. Meer inlichtingen kan men krijgen bij pater Streefkerk O.P. (pastorie Santa Famia, tel.: 23413).

Prof dr J.Schoffeleers

B-tennis aan kwart en halve finales toe

ORANJESTAD — De B-klasse competitie van de Aruba lawn tennis bond werd deze week met veel enthousiasme voortgezet.

De uitslagen in het heren-enkel (2e ronde) waren: D. van Romondt-J. Romero 6-3, 5-7, 7-5; B. Escalona-E. Tujeehut (Escalona bij default); M. Burleson-D. Halley 6-4, 6-2; J. de Cuba-F. Every 6-1, 6-4; M. Tujeehut-G. Wijshijer 6-2, 6-4; T. Swaen-B. Frank 7-5, 6-2; C. Wong-B. Schmidt 6-0, 6-2 en R. Lieveld-E. de Cuba 6-1, 6-4.

In de kwart-finales werden de volgende resultaten geboekt: M. Burleson-T. Every 6-4, 6-2; M. Tujeehut-T. Swaen 6-0, 6-3; R. Lieveld-C. Wong 6-7, 6-2, 7-5.

De halve finales worden vanavond om half zeven gespeeld, terwijl de finale morgen op dezelfde tijd in het Marlboro tennispark begint.

In het heren-dubbel (eerste ronde) waren de uitslagen: T. Winklaar/B. Hassell-R. Giel/R. Toussaint 7-6, 6-1; R. Croes/R. Wout-J. de Cuba/R. de Cuba (Croes/Wout bij default); G. Wijshijer/I. Maduro-J. Perez/B. Barnett 7-5, 6-1 en B. Bareno/L. Krozendijk-A. Odor/R. Estrada 6-2, 6-0.

Dames-enkel (kwart-finales): R. Escalona-D. Croes 7-5, 6-4; J. van Eck-G. Tujeehut 6-1, 6-1; M. van Eck-W. Flanegin 6-0, 6-0; I. Rincones-H. Spaans 6-3, 7-6.

Halve finales: I. Rincones-J. van Eck (Rincones bij default); M. van Eck-R. Escalona 6-4, 6-3.

De dames enkel-finale is morgenmiddag om 5 uur in het Marlboro tennispark. In het dames dubbel (eerste ronde) won J. Olmtak/W. Flanegin met 6-1, 6-2 van H. Bongers/A. Stradal.

Zakenvaria

IN HET SPAANS Lagoen is het bekende visrestaurant Pirata Marina in nieuwe handen overgegaan, namelijk van Didi Donker en de Italiaan Sergio Coretta, die zijn kennis opdeed in eerste klasse restaurants in Argentinie en Colombia. Voorts staat ter beschikking van dit restaurant het nieuwe jacht "The New Marine Pirate" dat gebruikt wordt om met gasten van het restaurant vaartochten te maken of over zee te vervoeren. Behalve visgerechten, waarin men gespecialiseerd is, worden ook andere schotels — waaronder vooral Europese — gebracht. Ofschoon het restaurant in nieuwe stijl reeds open is, zal de officiele opening volgende maand zijn.

BIJ DE KAMER van Koophandel op Aruba werden in de maand maart 41 nieuwe bedrijven ingeschreven. Deze varieren van beleggingsmaatschappijen, agenturen tot fruitwinkels. Ook zijn er twee nieuwe publiciteits- en reclamebureaus bijgekomen. Dit zijn: Franck (Appollostraat 10) en Praa (Smithboulevard 4).

Colloquium doctum

WILLEMSTAD — Op vrijdag en zaterdag 6 en 7 mei wordt op Sint Maarten en colloquium doctum afgenomen van degenen die zich hebben ingeschreven voor de rechtenstudie aan de Antilliaanse universiteit. Dit gebeurt met degenen die 23 jaar en ouder zijn en die niet de voorgeschreven vooropleiding hebben. Het colloquium doctum omvat een onderzoek naar de algemene kennis van betrokkene op het gebied van de recente geschiedenis van het Nederlands, Engels of Spaans en hun algemeen inzicht in economie, wiskunde of Frans. Zo berichtte het SM-blad Morning Mirror.

BC weet van niets

Vragen over Caribbean hotel na jaar beantwoord

ORANJESTAD — Meer dan een jaar nadat hij aan het Bestuurscollege vragen stelde over het Americana Caribbean hotel, heeft eilandsraadslid Adri de Palm de antwoorden op deze vragen gekregen.

Het raadslid vroeg of het BC op de hoogte is van plannen van de groep Pik Americana om het Americana Caribbean-hotel zodanig te wijzigen dat het niet meer als volwaardig hotel kan blijven functioneren. Dat hierdoor tientallen werknemers hun baan zullen verliezen of het BC van plan is hier iets tegen te doen, of men het contract met de groep "Americana" aan de raadsleden wilde doen toekomen, en of het BC de mening van vragensteller deelt dat het onaanvaardbaar is om het eerste grote hotel van Aruba om te zetten in een slaapdependance van het Americana Aruba-hotel.

Bij het BC is — aldus de antwoordbrief — niets bekend van de plannen zoals door raadslid De Palm bedoeld. Mochten dergelijke plannen werkelijk bestaan, dan zullen wij ten strengste daartegen protesteren en al het mogelijke doen opdat voorkomen wordt dat het Aruba Caribbean hotel getransformeerd zal worden in een slaapdependance. Het contract in kwestie is aangegaan tussen de groep Americana en de Arnyen nv, zodat wij u in overweging geven om terzake contact op te nemen met de directie van voornoemde nv ter verkrijging van de door u gewenste inlichtingen. Aldus het BC.

ARUBA AGENDA

LOSSE NUMMERS OP Aruba dagelijks verkrijgbaar bij:

ORANJESTAD: Zepp Wever, La Fama en Piet Soda Fountain.

NOORD: Panaderia Turibana.

SAN NICOLAS: Nicolas Store, De Wit Stores in Sheratonhotel; Van Dorp in Americana en Holiday Inn drugstore.

KANTOORUREN: 08.00-12.00/14.00-17.30 uur; zaterdag gesloten.

Telefoon: 24333 (drie lijnen).

Voor spoedgevallen na kantoortijd: 21639, 22316, 22950. Pageboy: 027-774.

Bankrek. nr. 248-1 Barclays Bank.
Taxicentrale: 24 uur per dag, tel.: 22116 of 21604.

POLITIE: 100.

ALARMCENTRALE: 115.

BIOSCOPEN
ORANJESTAD
Boulevard Theater: 20.30 uur *First blood* (18 jr.); 24.00 uur *Enfermera nocturna* (18 jr.).
Rialto: 20.00 uur *Eye of the needle* (18 jr.); 22.30 uur *Hot pants holidays* (18 jr.).
BALASHI
Drive-in: 20.30 en 24.00 uur *Una aventura llamada Menudo* (alle leeft.).
SAN NICOLAS
Principal: 20.30 uur *Visiting hours* (18 jr.); 24.00 uur *Esposas de vacaciones* (18 jr.).

* * *

WIT GELE KRUIS: Oranjestad: tel.: 23168; Noord: tel.: 23425; Santa Cruz: tel.: 28288; Paradera: tel.: 25543; Savaneta: tel.: 47020; Brazil: tel.: 48301; Dakota: tel.: 29008; San Nicolas: tel.: 45906; tijdens kantooruren van 07.30-12.00/13.30-17.00 uur: Patiastraat 27, tel.: 24444.

BOTICA'S: Oranjestad: Aruba, tel.: 21081; San Nicolas: San Nicolas, tel.: 45712.

WACHTREGELING DOKTOREN
Oranjestad, Sta Cruz, Paradera en Noord: dokter T.H.K.Lin, tel.: 21522.
San Nicolas en Savaneta: dokter E.Weststrate, via Centro Clinica San Nicolas, tel.: 48833.

(voor brandgevallen, ongelukken of een of ander ongeluk gelieve Alarmcentrale op te bellen, tel.: 115)

* * *

DIVERSEN
FLIGHT INFORMATION CENTRE: dagelijks geopend van 07.00-20.00 uur; na 20.00 uur informaties via verkeerstoren.

ARUBAANSE VOETBALBOND (AVB): 19.30 uur jaarlijkse vergadering-Wilhelminastadion.

SPORT
VOETBAL: 18.45 uur JS Nic vs San Luis Deportivo; 20.15 uur Britannia vs SCA Par.-Wilhelminastadion.

BASEBALL (AA): 20.00 uur Aruba Video Center-Coca Cola Rangers-Marlboro Baseballpark.

* * *

ZATERDAG
DIVERSEN
FUNDASHON CHRISTIAN HUBENTUD: 09.00 uur bloemen- en planten-Verkoop - terrein Mon Plaisirschool.

BUSHIRI BEACH HOTEL: 09.00 uur studiedag over cooperatieve wetgeving.

OPENBARE BIBLIOTHEEK (Oranjestad): openingstijden maandag, woensdag en vrijdag van 09.00-12.00/13.30-20.00 uur; dinsdag van 09.00-12.00/13.30-17.00 uur; donderdagochtend gesloten en 's middags open van 13.30-17.00 uur.

FIFLIAAL SAN NICOLAS: openingstijden maandag, woensdag en vrijdag van 09.00-12.00/13.30-17.30 uur; dinsdag van 13.30-17.30 uur; donderdag de hele dag gesloten.

BIBLIOTHEEK CENTRO DI BARRIO DAKOTA: dinsdag en vrijdag van 16.00-20.00 uur geopend.

STICHTING TOT BEVORDERING VAN VERANTWOORD OUDERSCHAP (Famia Planea): dagelijks van 08.00-12.00/13.00-16.00 uur-Medical Centre, Bernhardstraat 75, San Nicolas, tel.: 48833, toestel 219/225.
Bij praktijken in het Wit Gele Kruis-gebouw: dinsdag 10.00-12.00 uur te Noord 66, tel.: 23425; 13.00-14.00 uur te Oranjestad, Koningstraat/Emmastraat, tel.: 23168; woensdag: 13.00-15.00 uur te Santa Cruz 39C, tel.: 28288; donderdag: 10.00-12.00 uur te Pampoenastraat 15, Dakota.
Centro di Barrio Dakota, Pampoenastraat 19, tel.: 23822: donderdag 08.00-10.00 uur.
Club Caiquetio, Paradera 47A, tel.: 24280: dinsdag 08.00-10.00 uur.

BUREAU VOOR LEVENS- EN GEZINSMOEILIJKHEDEN (Zuidstraat 7A, tel.: 23145): open maandag t/m vrijdag van 07.30-12.00/13.30-17.00 uur.

ESSO SERVICE CENTRE (Oranjestad): 24 uur per dag geopend (alleen gesloten van zondag 20.00 uur tot maandagmorgen 07.00 uur).

SPORT
CAMACURI BOWLING CENTRE: maandag t/m vrijdag open van 18.00-24.00 uur; zaterdag van 13.00-19.00 uur; op zondag gesloten.

* * *

TELEARUBA: 17.00 Flintstones Frolics; 17.30 battle star galactica; 18.30 news in Dutch; 18.45 telenovela: Dancin' Days; 19.30 cocktail musical; 20.00 telenoticias; 20.30 Sanford and Son; 21.00 wrestling; 22.00 movie of the week (Ransom for Alice); 23.15 resumen di noticias; 23.20 sluiting.

Voorbeeld nemen aan Venezuela

Atia news: overheid moet sober zijn met uitgaven

ORANJESTAD — Atia news hoopt in een hoofdartikel, dat de ervaring met en de consequenties van te veel geld uitgeven - zoals thans in Venezuela het geval met de instabiele bolivar - ook voor onze gezagdragers een goede les zal zijn. Zij moeten leren van de gemaakte fouten, goede technische adviezen en bovenal "common sense" gebruiken bij hun te nemen beslissingen, aldus het blad.

Dit blad wijst vervolgens op gevallen die echter het tegengestelde bewijzen. Het Bushiri-beach-hotel bijvoorbeeld, dat door velen beschouwd wordt als een project om trots op te zijn en een uitstekende steun behoort te zijn voor de hotel- en restaurantindustrie. Uit recente publicaties vernam Atia news echter dat dit project gebruikt wordt voor politieke doeleinden en zelfs een tweede TAV genoemd wordt. Het blad noemt dit een scheve situatie, omdat de ontwikkelingshulp die voor dit project verkregen werd helemaal niet voor politieke doeleinden bedoeld was. Erger nog, vindt Atia news het commentaar van een van de gezagsdragers, dat er nog steeds een paar miljoenen beschikbaar zijn zodat het niet nodig is zo'n herrie te maken over het feit dat het Bushiri-project een overvloed aan personeel heeft. Dit is juist de houding waarover onze overheid moet gaan denken: de mentaliteit dat wanneer er fondsen beschikbaar zijn men gewoon door kan gaan met een bestedingsrage. Maak je niet druk over consequenties, of over morgen. Apres, nous, le deluge, aldus het blad.

Een ander voorbeeld van onnodige geldbesteding is volgens het blad de uitbreiding van de luchthaven met een compleet nieuw gebouw. Onze bestaande luchthavenfaciliteiten hebben bewezen niet adequaat te zijn op alleen twee dagen in de week en alleen gedurende een gedeelte van het jaar. Het blad vraagt zich af of het wijselijker was aan het interieur van het bestaande gebouw veranderingen aan te brengen en gebruik te maken van tot nu toe inefficient gebruikte ruimte. Nu reeds kan men dikwijls een gebrek aan onderhoud aan het gebouw zien. Een nieuw additioneel gebouw dat miljoenen gaat kosten, zal het nog moeilijker maken voor de Luchthavendienst en duurder uitkomen voor de luchtvaartmaatschappijen die het eiland aandoen. Het is een bekend feit dat verschillende luchtvaartmaatschappijen nu reeds klagen over de hoge huur en dienstverleningstarieven die zij moeten betalen en reeds bezorgd zijn over de verhogingen die zullen komen bij ingebruikname van een nieuw gebouw.

Tot slot vindt Atia news het hoognodig dat er een werkelijke soberheid ingevoerd wordt in de uitgaven door onze overheid. Laten wij leren van de fouten van anderen, zo besluit het blad.

Toestand Betico Croes verbetert

ORANJESTAD — Het ochtendblad Diario vernam van zijn directeur/eigenaar Jossy Mansur, die met zijn gezin in Miami verblijft, dat de toestand van Betico Croes verbetert. Gisteren zou de patient driemaal gelopen hebben en uit zijn optreden bleek dat hij zich beter voelde. De heer Croes staat onder constante dokterscontrole in het Jackson Memorial Hospital in Miami.

Plannen tot uitbreiding van WEB-centrale

BALASHI — Uit goede bron verneemt de Amigoe dat plannen in studie zijn tot uitbreiding van de WEB centrale te Balashi. Hierbij wordt gedacht aan bijplaatsing van een nieuwe ketel met stoomturbine of wel plaatsing van diesel generatoren. Zoals bekend hebben enkele weken geleden enige experts van Aruba samen met de algemeen adviseur van het Bestuurscollege, Betico Croes, een bezoek aan Barbados gebracht. Uit dit bezoek is komen vast te staan dat het plaatsen van diesel generatoren technisch en economisch zeer aantrekkelijk zou kunnen zijn. De investeringen van dergelijke uitbreidingen worden geschat op ruim dertig miljoen gulden.

Atia news over Status Aparte:

Aruba mist kans met politieke benoemingen

ORANJESTAD — Bij Atia news rijst reeds de grote vraag wie straks - wanneer Aruba per 1 januari 1986 een apart land wordt binnen het koninkrijk - de ongeveer 1500 nieuwe arbeidsplaatsen bij de overheid zullen gaan vullen. Het antwoord is gedeeltelijk: de ongeveer 1250 personen die nog in landsdienst zijn. Er blijven dan nog 250 plaatsen over die door nieuwkomers gevuld moeten worden. Het grote gevaar is - aldus Atia news - dat deze 250 plaatsen gevuld zullen worden door politieke benoemingen. Als eiland dat aan zijn onafhankelijkheid werkt is het van groot belang dat wij de juiste mensen op de juiste plaatsen hebben. Door politieke benoemingen verwaarlozen wij een unieke kans: een goede start maken.

Het blad is van mening dat niet alle 250 plaatsen gevuld kunnen worden met gekwalificeerde lokale mensen. Er moeten dus uit het buitenland gekwalificeerde krachten worden aangetrokken. Pas later wanneer wij over eigen gekwalificeerde krachten beschikken kunnen zij geleidelijk aan de plaatsen van de buitenlanders gaan innemen.

Atia news vindt het dan ook van belang dat - gelet op een optimale voorbereiding voor de positie van Aruba als land binnen het koninkrijk - er eenheid moet bestaan onder de Arubaanse politieke partijen. Op de heren politici doet Atia News het dringende beroep: "Please let's start off right".

Moederdag-vieringen

ORANJESTAD — Zondag zullen de Bucuti yacht club Aruba en de IOWUA eveneens een moeder van het jaar kiezen. Bij Bucuti gebeurt dit van vier uur 's middags tot zeven uur 's avonds tijdens een feestprogramma. Het Moederdagfeest in het Iowua recreation center is van één uur 's middags tot zeven uur 's avonds. Daar zullen zowel een jongste als een oudste moeder worden gekozen. Een Moederdagviering zal ook in centro di barrio Dakota worden gehouden van twee tot zes uur 's middags. Hierbij zal de band Los Canarios voor typische muziek zorgen. Ook het kiezen van een moeder van het jaar ontbreekt niet op het programma.

Het Instituto di cultura zal zijn televisieprogramma van zaterdag half acht opdragen aan alle moeders van Aruba. In dit programma treden op Tino Ruiz en zijn groep, terwijl Ernesto Rosenstand gedichten zal voordragen.

Franciscus wint van H. Hartschool bij voetbal

ORANJESTAD — In het Idefre-voetbaltoernooi voor scholen van het basisonderwijs, behaalde het Franciscus College een 4-0 overwinning op het Heilig Hart College. De doelpunten van Franciscus werden gemaakt door: Erik Fille, Alexander Hoek, Lisandro Tromp en Rutsel Orman.

Vanmiddag komen de Martinus school en de Aloysius school op het RCA-terrein tegen elkaar uit. Dinsdagmiddag om drie uur wordt op het RCA-terrein de finale gespeeld tussen Franciscus en de winnaar van de wedstrijd Martinus-Aloysius. Om half vijf volgt de wedstrijd om de derde en vierde plaats tussen Heilig Hartschool en de verliezer van de wedstrijd Martinus-Aloysius.

Vliegeren in California duinen

SAN NICOLAS — De YMCA organiseert op zaterdag 4 mei een vliegerwedstrijd, die om 8 uur begint in de duinen te California (achter de vuurtoren). Er zijn twee categorieen: voor kinderen van 8 tot 12 jaar en voor 13 jarigen en ouder. Deelnemers aan deze vliegerwedstrijd hebben de gelegenheid zich in te schrijven tot uiterlijk 13 mei bij de YMCA te Dakota (telefoon 23072) of YMCA te San Nicolas (45303).

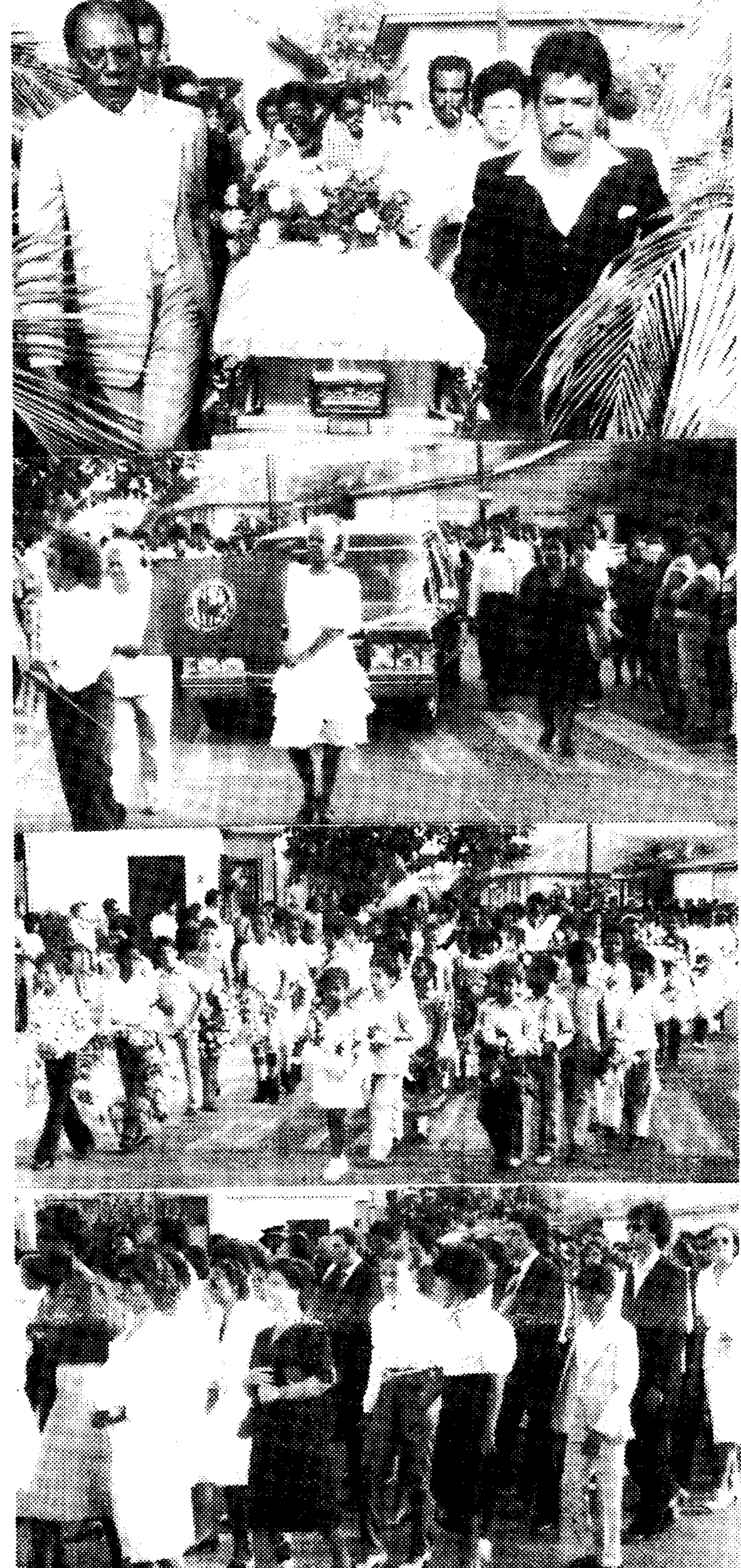
Ingezonden

Aruba 29 april 1983

ER GAAT EEN JONGEN dood op straat
hij is het slachtoffer van haat
de doder is de dader niet
alleen — macaber is 't gambiet
gespeeld in een onwetendheid
waaraan zo menig speler lijdt
die doende is zonder een daad
vol van zijn eigen leeg gepraat
dus gaat een jongen dood op straat
hij is het slachtoffer van haat
de pleger van die laffe moord
is de misbruiker van het woord
in klank en teken bot verkracht
bij 't geilen op een blinde macht
zo 'n taal geeft voedsel aan het kwaad
dat men zich op geweld verlaat
er ging een jongen dood op straat
hij was het slachtoffer van haat.

NICO BLANKSMA

ORANJESTAD — Onder enorme belangstelling werd donderdagmiddag in Oranjestad de 15-jarige Alo Tromp, die op verkiezingsdag het slachtoffer werd van een politieke schietpartij, ten grave gedragen. Onder de velen die in de stoet meeliepen bevonden zich de ministers mr Hector Gonzalez en mr Mito Croes, staten- en eilandsraadsleden van de AVP en een delegatie van de PPA. Eerder deze week had gezaghebber Pedro Bislip een condoleance-bezoek gebracht aan de familie van de overledene. Op de begraafplaats las AVP's vrouwelijke kandidaat, mevrouw Digna Lacle-Herrera, een speciaal op de overledene gemaakt gedicht voor, terwijl AVP-leider, mr Henny Eman, woorden van vaarwel sprak en het betreurde dat zo'n jong leven opgeofferd moest worden voor anderen. De foto's tonen momenten van de begrafenis van Alo Tromp.

Pastoor bij begrafenis Alo Tromp:

Laat berechting aan God over

ORANJESTAD — Onder enorme belangstelling had gistermiddag in Oranjestad de begrafenis plaats van de 15-jarige Alo Tromp die op verkiezingsavond slachtoffer werd van de politieke spanningen op Aruba. Honderden liepen in de stoet mee, terwijl langs de wegen vele mensen de stoet gadesloegen.

In de Sint Franciscuskerk verzocht de pastoor om Alo Tromp te laten rusten, hoe zwaar dit ook mocht vallen. Hij verzocht de berechting aan God over te laten en bad dat zoiets dergelijks nooit meer zal gebeuren en de mensen tot werkelijkheid komen. Hij deed een beroep op de politieke leiders om hun verantwoordelijkheid te tonen en dat God hen mogen zegenen om het volk van Aruba te leiden in de gewenste richting, doch met vrede en rust en respect voor elkanders standpunten.

Nadat mevrouw Digna Laclé op de begraafplaats een gedicht had voorgelezen, sprak AVP-leider mr Henny Eman woorden van afscheid. Hij betreurde het dat de 15-jarige door de MEP-terreur en geweld was gevallen. Hij beschuldigde de MEP het volk tegen elkaar te hebben opgezet in het bijzonder hen die niet dezelfde mening als zij hebben. Een dringend beroep deed de AVP-leider om kalm te blijven en het recht voor alles te laten gaan.

Tijdens en na de begrafenis was er extra veel politie op de been omdat niet uitgesloten werd geacht dat er gezien de omstandigheden opgetreden zou moeten worden. Dit was in het geheel niet nodig, aangezien zich geen enkel probleem voordeed.

Uit het hospitaal wordt vernomen dat de situatie van het andere slachtoffer Karel de Palm aan de betere hand is. Hij had in de bedoeling gelegen hem van de intensive care-afdeling te halen, maar er was op de afdeling nog geen plaats voor hem. Dit zal nu een dezer dagen gebeuren.

Politie: rapport over Winstonveld gebeuren afgerond

ORANJESTAD — Tijdens de politie-persconferentie werd gisteren meegedeeld dat direct na de melding dat een schot zou zijn gelost op een dochter van een der vermoedelijke daders van de schietpartij op verkiezingsavond, de politie is begonnen met het zoeken naar een eventuele kogel. Dit om vast te stellen uit welk wapen deze werd gevuurd en of er inderdaad geschoten is. Tot op heden werd nog niets gevonden.

Het rapport van het onderzoek naar het gebeuren op het Winstonveld waarbij MEP-leider Betico Croes gewond raakte, is door de politie afgerond. De stukken werden in handen van de rechter-commissaris gesteld. Een groep personen, die wel getuigen wilden zijn toen gedeputeerde Remy Zaandam namens de MEP een onderzoek instelde, zou geweigerd hebben bij de politie te getuigen. Zij zouden wel bereid zijn dit voor de rechter-commissaris te doen. Zoals bekend weigerde destijds Betico Croes ook de officier van Justitie te ontvangen, maar was wel bereid met de rechter-commissaris te spreken.

MOLLEMBEKEN — OOST-AKKER — Een wielerwedstrijd voor beroepsrenners in het Belgische Oostakker over 144 kilometer werd gisteren gewonnen door de Belg Walter Schoonjans voor zijn landgenoot Eric van de Wiele. Leo van Vliet eindigde voor oud-wereldkampioen Teddy Keerboom op de derde plaats. De klasseringen van de overige Nederlanders zijn: 9. Frits van Katwijk, 10. Teddy Nieuwdorp, 19. Hans Langerijs, 20. Martin Havik, 25. Gerrie van Gerwen.

ZOEKERTJES

DINSDAGS EN VRIJDAGS
tot 10 woorden
F. 5,50
Elk woord meer f. 0,25
UITSLUITEND A CONTANT!

TE KOOP AANGEBODEN CURACAO

1 HOUTEN éénpersoonsbed met matras, z.g.a.n., fl. 175,-, F.D.Rooseveltweg 348.

LADA 1600, bouwjaar 1981, km.-stand 30.000, zeer goede staat, prijs fl. 4.500,-; Yamaha motorcross YZ250, model 1980, prijs fl. 2.000,-, tel.: 76038.

GAZELLE TOURFIETS, 10 versn., tel.: 89929.

WEGENS VERTREK: Lada Stationwagon 1982, 10.000 km, financiering mogelijk, fl. 6.250,-; Honda Civic 1978 met airco fl. 3.950,-, Marsweg 18, tel.: 37254.

GROTE PLANTENSALE wegens vertrek, laag geprijsd! Verschillende kleuren dubbele Cayenna's, vele kleuren Trinitaria, varens, hangplanten, potten en nog veel meer, zaterdag 7 mei, Marsweg 18.

WEGENS VERTREK: airco, 9.000 BTU, 2 jr. oud fl. 500,-; 3 fans vanaf fl. 65,-; vrieskist, 2 mnd. oud fl. 800,-; 5-delig Philips alarminstall. fl. 600,-; brandkast fl. 250,-; buro's vanaf fl. 75,-; stoof fl. 250,-; rubberboot, 9 ft., 4 mnd. oud fl. 350,-; bedden en sl.k.-kasten vanaf fl. 75,-; zonnescherm fl. 175,-; lampen; statief; proj.-tafel; filmscherm; baaispullen; oud eiken tafel met 6 eiken stoelen fl. 2.000,-; watersluis met lijn fl. 125,-; onderwatercamera housing fl. 250,-; porchstoelen à fl. 50,- en nog veel meer o.a. hh-artikelen, Marsweg 18, tel.: 37254.

LANCER DODGE Celeste '78, fl. 4.900,-, San Souci 41.

FINEER GRENEN wandmeubel, Yucatanweg 9, tel.: 83806.

BLANKHOUTEN SERVIESKAST fl. 600,-; blankhouten eettafel+4 stoelen fl. 650,-; bank-bed fl. 195,-; 4 porch-zitkussens fl. 135,-; stalen bureau+stoel fl. 350,-; boekenplanken (uitbouwsysteem) fl. 200,-; kleed fl. 95,-; racefiets (10 versn.) fl. 295,-; Super 8 filmcamera (+tas en lenzen) fl. 450,-; filmscherm fl. 55,-; gordijnen+rails fl. 95,-; 7 spotlights fl. 60,-; passpiegel fl. 35,-, Sta Rosaweg 320, tel.: 673276.

RENAULT 5TL 1980; Toyota Corolla 1980, financiering mogelijk, tel.: 674225.

DATSUN 280 ZX 1981, Landhuis Jan Thiel, tel.: 673510.

20 FT. CENTER Console Fisherman "Korsow", 16 months old, with trailer, twin Yamaha 55 HP outboard engines, instrumentation & hydraulic trim tabs, price NAfl. 18.500,-, tel.: 79472 (after 6.00 o'clock).

TIENERBUREAU fl. 200,-; wit toilettafeltje fl. 150,-; witte wasbak fl. 25,-, tel.: 672049 na 6 uur.

AMC HORNET 1974, 6 cyl., 4-drs., i.g.st., fl. 2.450,-; compleet duikset fl. 350,-. Inlichtingen tussen 11.00-14.00/19.00-22.00 uur, tel.: 76929.

MAZDA 323 1979 i.g.st., tel.: 53937.

MASSIEF EIKEN kasten en eethoek; commode; kinderledikantje; 2 fans; radio, pick-up, boxen; filmapperatuur; reiswieg; babyzitje; gasfornuis; wasmachine; Toyota Starlet '80, tel.: 671332.

DATSUN 120Y, 4-deurs, 1981, tel.: 613924.

STOOF FL. 250,-; wandmeubel fl. 700,-; porchset fl. 250,-; wasmachine Philips 1 jaar oud fl. 800,-; sapcentrifuge fl. 65,-; plafondfan fl. 125,-, tel.: 77408, Kaya Kiwa 33.

TALBOT HORIZON GLS 1.3, 5-deurs, powerwindows, orig. trekhaak, bj. '82, fl. 8.000,-, financiering mogelijk, tel.: 77408.

ELEKTRISCHE grasmaaimachine met nylonkoord, nieuw fl. 165,-; 2 dakventilatoren à fl. 100,-, tel.: 70305.

LEDEREN BANKSTEL, 1 3-zitsbank, 2 fauteuil, 1 poef+tafel, tel.: 79942.

SUNFISH+TRAILER, outstanding condition, phone: 79942.

UN DATSUN 280 ZX, bouwjaar '81, tel.: 79886, oficina: 70077 toestel 287.

BLAZER 1976, automatic, V-8, stereo, fl. 6.500,-, tel.: 54312 2-5 uur nm.

POLYESTER ZEILBOOT Tasar, ong. 4 meter, Fok+grootzeil en alle toebehoren, fl. 1.850,-, tel.: 84882, Hispañolaweg 18.

WEGENS VERTREK: ijskasten; freezer; gasgeyser; wasmachine; airco's; grammofoon; fans; tafels; stoelen; tuinmeubels; lampen; bijzettafeltjes; fauteuils; klaptafels; alarmsysteem; spiegels; kinderspeelbad; vloermatten en kleedjes; boekenkasten; ladenkasten; hangen legkasten; boekenplanken met steunen; wandmeubel; stofzuiger; broodtrommel; toaster; koffiemachine; één- en tweepersoonsbedden; babyledikantje; strijkijzer; strijkplank; koelboxen; kinderautozitje; kruiwagen; krukjes; kinderstoel; auto's en nog veel meer, tel.: 662238 (kantoor, 9-3844 (huis).

BLAZER, 1 year old, 9.000 miles, excellent condition, NAfl. 23.000,- or nearest cash offer; Ford Escort Stationwagon 1978, 36.000 miles, very good condition NAfl. 3.500,- or nearest cash offer, both available beginning of July, tel.: 662238 (office), 9-3844 (home).

SURFPLANKEN merk Wayler t.e.a.b.; kleuren tv Toshiba met tafel fl. 300,-; Philips droogkap; koffiezet-apparaat; toaster; bar compl. met 4 krukken; naaimachine Toyota, volaut. fl. 200,-; kinderboeken Claudia, Pinkeltje e.d., Ibisweg 2, tel.: 79071.

TOYOTA STARLET '78; Toyota 1000 '76. Te bez.: zaterdag Schuttersweg 11A, tel.: 44902.

TOYOTA CELICA '80 met airco; tuner/amplifier, cassettedeck, turntable, 2 speakers; wasmachine Philips 220V; complete doka-uitrusting; onderwaterhousings voor Olympus OM en flash; gitaar; dia-projector, Biesheuvel 23, tel.: 35879.

TWEE TOYPOEDELTJES, zwart, vrouwtjes, met stamboom, geent tegen parvo, ontwormd, Saturnusstraat 30.

BANKSTEL; wandmeubel, eethoek; verlaagd plafond; alles massief grenen; surfplank; kinderzeil, -mast en giek; wasmachine; naaimachine; porchset, alles t.e.a.b., Rooi Santoe 125, tel.: 671693.

1 MIELE trommelwasmachine fl. 400,-; 1 makkelijke stoel fl. 50,-; 1 éénpersoons opblaasboot met roeispanen fl. 30,-; 1 porchset fl. 330,-; 1 wascentrifuge fl. 60,-, Jan Sofat 78, tel.: 672921.

PORCHSALE zaterdag van 9 tot 12 uur: antieke kast fl. 1.500,-; antieke schrijftafel 1.80x70 cm fl. 1.400,-; antieke bank fl. 1.300,-; antieke tapijten; kinderorgeltje; damesfiets; aquarellen (landhuizen); filmcamera S-8; campingtafel; diversen, Soledad 14, bij Jan Boos.

MOTORFIETS HONDA CB 400T, goedkoop en snel, fl. 2.950,-, tel.: 675834.

WEGENS VERTREK: 1 bankstel, 2 salontafels, 1 lectuurbak, alles eiken; 1 desso loper (klein), 1 desso loper (groot); 1 koelkast; 1 stereo-installatie; 1 wandlamp; 1 filmtoestel (Eumig); 1 Toyota 1000 '78, Bramendiweg 179.

WEGENS VERTREK: fan fl. 65,-; kinderbureau+stoel fl. 50,-; staande fan fl. 80,-; eiken eethoek fl. 850,-; zitbank+3 leren stoelen fl. 600,-; naaimachine fl. 200,-; ijskast+vriesladen fl. 500,-; miniset fl. 150,-; stapelbed+matrassen fl. 600,-, Cassandraweg 45.

MOTORBIKE CB 650 Custom NAfl. 4.000,-; under water camera "Nikonos III plus bulb fed flash gon Nikonos NAfl. 700,-; rubber boat "Zodiac NAfl. 100,-. Call: Filippin, tel.: 79311.

TOYOTA STARLET Stationwagon, bouwjaar 1980, in goede staat, financiering mogelijk, tel.: 81030.

OSBORNE I personal computer; Okidata 480 printer, tel.: 53095 na 17.30 uur.

EEN VIDEO, Zenith met remote control+reserve cassette, prijs fl. 875,-, 6 maanden oud, tel.: 25879 tussen 8-12 uur am.

ZEILBOOT FIBERGLASS incl. alles fl. 600,-; lessenaar fl. 80,-; toilettafel fl. 40,-; tvtafel fl. 30,-; 2 tafels fl. 25,-p.st.; slowcooker fl. 100,-, tel.: 54311.

BMW 728, bouwjr. 1981, i.z.g.s., tel.: 25577 td. kntr.-uren.

2 STUKS WANDMEUBELS, prijs fl. 125,-, Weg naar Fuik 154.

WEGENS VERTREK inboedel: eethoek; slaapkamer; kinderbedden; stoelen; bankje; kaptafel; dia-projector; lampen; etc., etc. Ook een goede piano (Kawai). Porchsale: zaterdag 7 mei vanaf 10.30 uur, F.D.Rooseveltweg 445, tel.: 81105.

SUBARU 360cc, bj. 1969, tel.: 77610 na 6 uur, tel.: 24165.

INBCEDEL O.A. piano fl. 3.500,-; massief eiken wandmeubel (broodkast) fl. 5.000,-; massief eiken eethoek 6 pers. fl.4.000,-; massief eiken salontafel fl. 1.000,-; bed met aanbouw 1.90x2.00 fl. 2.500,-; gasfornuis met spit (grill) fl. 600,-; vrieskist fl. 500,-; 2x filmcamera's à fl. 300,-; 1 filmprojector sound fl. 450,-; 1 filmprojector fl. 100,-; 3 klerenkasten etc., Caracasbaaiweg 215.

PICK-UP FORD Courrier 1979, tel.: 82623.

WASMACHINE aut.; un auto Toyota Mark II, bj. '71. Adres: Tras di Seru 35, tel.: 78078.

TOYOTA CELICA 1978, airco, good condition for year, quick sale NAfl. 6.250,-, available immediately, tel.: 9-4336.

PER EIND mei: exclusief Thais bronzen bestek; leren stoel; rieten stoel; antiek eiken; dressoirtje; houten porchset; eiken 2 pers. slaapkamer, groot houten buro; dekenkist; naaimachine; stereoset: radio, bandrecorder, draaitafel, boxen; gebakstel; 12-snarige gitaar; muurfan; lampen; typmachines; oud Hollandse kinderstoel; intercom; alarmkastje.
PER 30 juni: Subaru Hatchback 1300 DL 1980, fl. 6.500,- afbet., fl. 6.000,- cash, Montezumaweg 28.

PORCHSALE: 2 pers.-bed/litsjumeaux fl. 350,-; 1 kleuterbed fl. 75,-; 1 stoof fl. 250,-; 4 tafeltjes à fl. 25,-; 9 klapstoelen à fl. 10,-, tel.: 78361.

WEGENS VERTREK: 1981 Lada 1500 SW i.z.g.s. fl. 4.750,-; 4 mnd. oude Sunfish zeilboot fl. 1.500,-; grenen bankstel (bank, 2 st., tafel) fl. 775,-; porchset (bank, 4 st., tafel) fl. 575,-; witte kast fl. 175,-; opkl. wandelwagen fl. 40,-; baby bouncer fl. 7,50; Fasto geyser fl. 70,-; sl.k. gordijnen; douche-gordijnen; tapijtjes. Inf.: tel.: 9-2348 na 5 uur: 9-4454.

FORD MUSTANG Cobra II 1976, aut., airco, power-steering, -brakes, fl. 4.850,-, i.z.g.st., tel.: 9-2590.

GARDEN SALE. "Speciaal voor moeder" zaterdag 7 mei v. 9 tot 5 uur: planten, potten tuinaarde, zeer lage prijzen, Goseiweg 29, tel.: 43600.

PEUGEOT 504 '76, i.z.g.st., fl. 3.500,-, tel.: 70995.

PORCH SALE zaterdag 7 mei: 9-2 uur LP's; tenten; boeken; spotjes; huish. art. etc., Petroleumweg 18.

WEGENS VERTREK eind juni: keukenkastjes (groen) fl. 175,-+fl. 250,-; tv Sharp fl. 500,-; houten lage tafel fl. 40,-; stereomeubel (wit) fl. 100,-; tienerburo (wit) fl. 100,-; stalen buro fl. 175,-; wasmachine 220 V fl. 400,-(Philips), Petroleumweg 18, tel.: 80700.

CURIANTIEK (Curiosa & antiek): meikbus; wastobbe; keukentafeltje+stoel; handdoekenrek; div. tafeltjes en stoelen; kloosterbankje; 6 caféstoeltjes; 120-delig 12-pers. bestek (brons); porcelein-, koper-, glas- en aardewerk, Ficusweg 17 (hoogbouw Julianadorp).

WEGENS VERTREK: 3 set zitslaapelementen+vloerkleed, 3 bijzettafeltjes fl. 700,-; tvtoestel+antenne, 2 1/2 jr. oud fl. 700,-; stereo-install., nog géén jr. oud fl. 2.100,-; airco 12.000 BTU, 2 1/2 jr. oud fl. 600,-; Buick Skyhawk 1978, full equipp., fl. 5.200,-, Blanquillaweg 126.

SALONTAFEL, mahonie Queen Ann-style fl. 375,-; theetafel fl. 25,-; driezitsbank fl. 100,-; aquarium op tafel, 220 liter, fl. 300,-; kinderstoel fl. 15,-, St. Michielsweg 21, tel.: 82318.

MAZDA 323 Station, bj. eind 1980 fl. 5.400,-; gordijnen (gev.) bruin/beige fl. 350,-; airco, 1 jr. oud, fl. 675,-; windsurfer D.Four+sailboard Race; velours 3-zitsbank fl. 1.050,-; rolschaatsen (met laars) fl. 35,-; schrijftafels, tel.: 9-4307.

DIVANBEDDEN+matrassen fl. 65,-, fl. 100,-; degelijk eethoek fl. 185,-; Workmate fl. 95,-; staande spotlight fl. 65,-; tafelfan 16" fl. 50,-; diversen; hanglampen; BMW-motorfiets R-60, ± 20 jaar oud, alles in prima staat, leverbaar 6 juni, tel.: 83797.

PORCHSET VROLIJK gekleurd fl. 195,-; 6-persoons poselein servies fl. 135,-; prima Zaanse hangklok fl. 195,-; mooie teakhouten uitschuifbare eettafel fl. 200,-; Moulinex grill/bakoven 220 V (luxe) fl. 275,-; houten schilderijlijsten Oud-Hollandse stijl fl. 50,- per stuk; 2 slaapkamerstoelen+tafeltje fl. 65,-; kerstboomversiering t.e.a.b., tel.: 83797.

GARAGE SALE. Alles moet weg. Spotprijzen! George Maduroweg 14, tel.: 79829. Te bezichtigen zat. tussen 10-6 uur 's middags.

TE HUUR AANGEBODEN CURACAO

VOOR ALLEENSTAANDE heer: gemeubileerde kamer, badkamer en keuken, eigen ingang, Pergamaweg 4.

EEN GROTE flat met 2 slaapkamers, keuken en badkamer, tuin, airco, complex gemeubileerd, tel. aansl., 1 jaar vooruitbetaling, tel.: 81271 of 89881 na 5.00 pm.

TE HUUR GEVRAAGD CURACAO

WONING VOOR 2 jaar, max. fl. 850,-, ongemeubileerd of ged. gemeubileerd, E.P.V. de Roo, Las Palmas Hotel, tel.: 25200–337.

HUIS TE huur gevraagd, in goede buurt, per 1 juni of 1 juli (evt. woninguril Nederland). Inlichtingen: Las Palmas, tel.: 25200 (bung. 93), Maduro Travel, tel.: 76700 (tst. H-4).

ONGEMEUBILEERDE woonruimte, Wijsmuller Internationaal NV t.a.v. E.A. de Boer. Voor inlichtingen: tel.: 70116 of 70161 van maandag t/m vrijdag 08.00-17.00 uur, na 17.00 uur en in het weekeinde tel.: 70117.

FLAT, tel. na 19.00 uur: 80745.

PERSONEEL GEVRAAGD CURACAO

GEVRAAGD WERKSTER met goede referenties, omgeving Dominguito, tel.: 613623.

GEZOCHT: DIENSTMEISJE voor 4 of 5 ochtenden per week, Noord Zapateerstraat B-63.

TA BUSKA un cria pa keda drumi, Ceresstraat 8, tel.: 36254.

DIVERSEN CURACAO

WIE IN Nederland wil met mij op Curaçao huis en auto ruilen in de periode van 15 juni tot 3 augustus of een gedeelte daarvan? Evtl. alleen auto-ruil ook mogelijk, tel.: 82637.

GEVRAAGD: oppashuis voor Nederlands echtpaar, 15 t/m 25 mei, tel.: 615149.

TE KOOP AANGEBODEN ARUBA

VERKAVELINGSPLAN Canashito, bouwpercelen, rustig gelegen tussen Oranjestad en Santa Cruz. Gedeeltelijke financiering mogelijk, lage rente. Inl. tel.: 25553.

HOUSE FOR SALE: Kamm. Onnestraat. For information call 23442/21627.

GROTE SALE — zaterdag 7 mei — 9 uur tot 5 uur: meubels, grote en kleine elektrische apparaten. Bijna alles z.g.a.n. Bucutiweg 5, tel.: 28297.

AMC CONCORD 4-deurs, 1980, fully equipped, 30.000 km, fl.9000,—, tel.: 24696 na 6.00 uur p.m.

DUITSE VW Kever fl.800,—, tel.: 22611/27039.

UN PICK-UP Mazda 1981 den bon condicion., un set di sala cu mesa y tapijt. Informacion: Piedra Plat 46C.

WEGENS VERTREK begin juli porch-sale, volledige inboedel, zaterdag 10—13 uur. Nabistraat 11, Ponton.

SUNFISH+trailer, Bucutiweg 5, 7 mei van 9—5 uur, prijs fl.850,—.

INRICHTING schoonheidssalon Julianastraat 2, Oranjestad.

WEGENSVERTREK: 2 pers. grenenhouten bed+matras NAfl.800,—; commode NAfl. 200,—; strijkijzer NAfl.15,—; broodrooster NAfl. 15,—; tuinstoelen+tafel NAfl. 15,—; fan NAfl. 75,—; VW Kever bouwjaar 1981 NAfl. 4500,—; L.G. Smith Blvd. 20, zaterdag vanaf 11.00 uur.

TE HUUR AANGEBODEN ARUBA

LUXURY APPARTMENT: fully furnished, with king size bed, bathtub hot/cold water, telephone, airco etc., 6 month minimum, close to hotels. Inf.: Mrs. de Ruyter tel.: 23600-282.

2 NICE APPARTMENTS at Ponton, fully furnished with terrace, airco etc., 6 month minimum. Inf. Mrs. de Ruyter tel.: 23600-282.

CAS NA Catiri 31; 3 camber grandi. Inf. Tanki Leendert, Rumshop, fam. Weller.

TE HUUR GEVRAAGD ARUBA

ALLEENSTAAND heer zoekt appartement tot fl.450,—/mnd. Elk omgeving, tel.: 45072 Cijntje.

PERSONEEL GEVRAAGD ARUBA

TA BUSKA un trahadó, pa kuida baby i hasi trabao di kas, di djaluna te ku djabierne, di 7'or di mainta te 2.30 di merdia. Yama despues di 3'or di atardi, telefòn 21790.

LOOKING for a live-in maid, please call 25005.

DIENSTMEISJE voor 2 halve dagen per week. tel.: 22999 na 6.00 uur bellen.

CURAÇAO AGENDA

WEEKEINDDIENST eilandsgeneeskundigen
7 mei 1983 van 08.00 uur t/m 9 mei 1983 om 06.00 uur:
Stads- en 2de distrikt Oost: dokter D.Braakman, Centro Medico Montagne Abao, tel.: 673355; spreekuren: 11.00-12.00/17.00-18.00 uur; spoedgevallen: tel.: 671313.

[illegible] mei 1983 van [illegible] uur t/m 9 mei 1983 om 06.00 uur:
Stads- en 2de distrikt West: dokter I.O.P.Niviliac, [illegible] z/n, Brievengat, tel.: [illegible]76281; spreekuren: 11.00-[illegible]/17.00-18.00 uur; spoedgevallen: tel.: 615828.
[illegible] Bandabao: dokter [illegible], spreekkamer: Soto, tel.: 641790; spreekuren: 10.00-[illegible]/16.00-18.00 uur; spoedgevallen: tel.: 641790/641[illegible]/641845.

★★★

WIT GELE KRUIS (wijkverpleging): kantoor Santa Maria 17, tel.: 82945; geopend van maandag t/m vrijdag van 07.00-16.00 uur; zaterdag gesloten; de wacht heeft zuster [illegible], tel.: 674[illegible] en zuster [illegible], tel.: 76728.

★★★

KLEUTERBUREAU: 14.00-16.00 uur alleen volgens afspraak.

ZUIGELINGENBUREAU: maandagmiddag van 13.30-15.30 uur; donderdagmorgen van 07.15-10.30 uur, alleen volgens afspraak.

GEZINSVERZORGING (Kwido pa famia): geopend van maandag t/m vrijdag van 07.00-12.30/13.30-17.00 uur, kantoor Sta. Maria 17, tel.: 80222.

TANDHEELKUNDIGE KLINIEK: woensdagmiddag van 14.00-16.00 uur gelegenheid voor behandeling.

BOTICA BANDABAO: geopend van maandag t/m vrijdag van 08.00-12.00/14.00-18.00 uur; zaterdag gesloten.

BOTICA'S (nachtdienst)
Otrobanda: Otrobanda, tel.: 25[illegible]; Punda: del Pueblo, tel.: 612444.

★★★

VERLOFBEGRAFENIS
7 mei: R.A. de Windt, Abrahamsz 113,
8 mei: M.M.Celestina, Pampasestraat 10.

★★★

DIVERSEN
E.MORENO BRANDAO (t.g.v. 60-jarig bestaan): 19.30 uur receptie voor personeelsleden-Brakkeput Mei-mei.

★★★

ZATERDAG
DIVERSEN
POSTKANTOOR (Punda): 09.00-18.00 uur Plaza di arte.

OPENBARE BIBLIOTHEEK (Sch. van Walbeeckplein 13): Afd. Volwassenen: dinsdag, woensdag en vrijdag van 10.00-12.00 uur, maandag, woensdag en vrijdag van 14.00-20.00 uur; dinsdag en donderdag van 14.00-18.00 uur; zaterdag van 09.00-12.00 uur.
De studiezaal is op maandag en donderdag ook open van 10.00-12.00 uur.

FILIAAL MUNDO NOBO: alleen op maandag en vrijdag open van 14.00-20.00 uur (voor volwassenen).

FILIAAL BARBER: maandag t/m vrijdag open van 09.00-12.00 uur; dinsdag van 14.00-19.00 uur.

JEUGDBIBLIOTHEEK (Conscientiesteeg, Plaza Brion): maandag en donderdag van 14.00-18.00 uur; dinsdag, woensdag en vrijdag van 10.00-12.00/14.00-18.00 uur en zaterdag van 09.00-12.00 uur.

BIBLIOTHEKA MONQUI MADURO (Landhuis Rooi Catootje): openingstijden dinsdag, donderdag en vrijdag van 09.00-12.00 uur (voor afspraken gelieve mevr. Pijpers, tel. 35119 of mevr. Dankmeyer, tel.: 34263 op te bellen).

BIBLIOTHEEK ALLIANCE FRANÇAISE: iedere zaterdag uitlenen van Franse boeken van 14.00-18.00 uur Fokkerweg 7.

BUREAU VOOR LEVENS- EN GEZINSMOEILIJKHEDEN (Roodeweg 236, tel.: 26386): openingstijden 07.30-12.00/13.30-17.00 uur.

SPEEL-O-THEEK (Uteweg): open woensdag en vrijdag van 15.00-18.00 uur.

LANDHUIS BRIEVENGAT: open voor bezichtiging op werkdagen van 09.30-12.00/15.00-18.00 uur; elke laatste zondag van de maand: 09.00-12.00 uur (toegangskaarten verkrijgbaar bij Curviva en Landhuis Brievengat).

HARTS GALLERY (Dr. Hugenholtzweg 36): openingstijden 09.00-12.00/14.00-18.00 uur.

DOCUMENTATIECENTRUM "ZIKINZA": geopend op werkdagen van 08.00-11.30/14.00-16.30 uur Roodeweg 7A.

TEMPEL GALLERY: openingstijden dagelijks van 11.00-24.00 uur; zaterdags en zondags van 18.00-24.00 uur.

SYNAGOGE: museum open van maandag t/m vrijdag van 09.00-12.00/14.00-17.00 uur.

BARBARA BEACH CO.: iedere dinsdag- en vrijdagmiddag (behalve feestdagen) excursie en rondleiding naar de Tafelberg; vertrek: 14.00 uur vanaf de White Gate (Porta Blancu).

CARMABI (Caribisch Marien Biologisch Instituut): openingstijden maandag t/m vrijdag van 08.00-16.30 uur.

CHRISTOFFELPARK: 08.00-15.00 uur geopend voor publiek (na 14.00 uur wordt niemand meer toegelaten).

TENTOONSTELLING CURAÇAOSCH MUSEUM: openingstijden 10.00-12.00/14.00-17.00 uur (behalve op maandag en laatste zondag van de maand).

STICHTING CULTUREEL CENTRUM CURAÇAO (CCC): openingstijden 09.00-12.00/14.00-17.30 uur van maandag t/m vrijdag; zaterdag en zondag van [illegible]-17.00 uur. [illegible]

BIOSCOPEN
CINELANDIA
19.00 en 21.00 uur *Attraction* (actiefilm, Engels, boven 18 jaar, fl. 2,75 en fl. 3,25); 24.00 uur *Blond Ambition II* (sexfilm, Engels, boven 18 jaar, fl. 2,75 en fl. 3,25).

GOLDEN DRIVE-IN
21.00 uur *Annie* (zangfilm, Engels, alle leeft., fl. 5,-); 24.00 uur *Beatrix* (actiefilm, Engels, boven 18 jaar, fl. 5,-).

★★★

TELECURAÇAO: 16.00 Magilla Gorilla; 17.00 cartoons; 17.15 club tele-pret; 17.30 ACHUSA; 18.00 the muppet show; 18.45 telenovela: Dancin' Days; 19.30 RVD; 20.00 notisiero tele-8; 20.30 I'm a big girl now; 21.00 Knots landing; [illegible] show di Job; [illegible]

WILLEMSTAD — In het Wilhelminapark [illegible] [illegible], met deelname van [illegible]. Het festival wordt [illegible] jaar georganiseerd door de sectie Cultuur van de dienst O&E. De zangers worden begeleid door Mariachi Solis.

Prolongatie van RC-expositie

WILLEMSTAD — De expositie van werkstukken van Radulphus-leerlingen in het museum is verlengd tot zondag 8 mei. In het afgelopen weekeinde was het Curaçaosche museum enkele dagen achter elkaar voor het publiek gesloten, waardoor velen de expositie misten. In verband daarmee heeft de schoolleiding besloten de tentoonstelling met een week te verlengen. De openingstijden van het museum zijn 's morgens van tien tot twaalf uur en 's middags van twee tot vijf.

Tourville open voor publiek

WILLEMSTAD — Het Franse marine-fregat Tourville, dat aan de Mathey-kade is afgemeerd, is zaterdag- en zondagmiddag open voor het publiek tussen twee en vijf uur. Dan worden er rondleidingen verzorgd voor de belangstellenden. De Tourville heeft aan boord admiraal Lopez. Ze woont verder [illegible] van de Alliance Française.

TV-programma's over trio's

WILLEMSTAD — Zondagavond 8 mei om half zes begint op TeleCuracao een serie programma's met optreden van alle trio's die hebben meegedaan aan de Fiesta di Trio van 20 november vorig jaar in het Curacao Hilton Hotel.

De programma's zijn geproduceerd door Euforyal Antiyano en beginnende zondag zal elke week gedurende zeven weken elk van de zeven trio's optreden.

De Fiesta di Trio is destijds georganiseerd door de Guitar Society of Curacao als een hulde aan Curacao's oudste trio, Trio Melodico. Tijdens die show zijn opgetreden de trio's Los Vigilantes, Universo, Los Corsarios en Los Duques. In elk programma zal Stanley Cras een inleiding geven met behulp van foto's en ander materiaal om een beeld te geven van de ontwikkeling van de verschillende trio's.

Diefstal uit auto's is te voorkomen

WILLEMSTAD — Uit een auto die nabij het Rifstadion geparkeerd stond, stalen onbekenden woensdag een autoradio, een bos sleutels, een inschuifbare filmcamera van 400 gulden en een zilverkleurige herenpolshorloge van 250 gulden. De linkerachterraam van het voertuig was vernield. De recherche heeft de zaak in onderzoek. In verband met deze diefstal wordt door de politie er nogeens op gewezen dat dit soort diefstallen voorkomen kunnen worden door de autoeigenaar. De politie raadt aan geen waardevolle artikelen of geld in de auto achter te laten, en vooral niet op een plaats waar ze makkelijk gezien kunnen worden.

Noodsignaal voor plankzeilers gewenst

DEN HAAG — De federatie van brandingwatersporters is op zoek naar een soort noodsignaal voor het steeds groter wordende aantal plankzeilers op zee, waarmee zij kunnen aangeven dat ze in moeilijkheden verkeren. Een dergelijk aandachtsein is vooral nodig voor de nog niet zo ervaren surfer en voor diegenen die niet zijn aangesloten bij een vereniging.

Dat zegt de onlangs afgetreden secretaris H.J.Stiekel van de federatie, die regelmatig contact heeft met het reddingwezen over de veiligheidsmaatregelen voor de brandingwatersporters. De federatie telt 12 tot 13.000 leden, onder wie ongeveer 1.000 surfers. Het aantal zeesurfers en catamaranzeilers neemt volgens Stiekel hals over kop toe.

Stiekel verwacht overigens niet dat er deze zomer al een speciaal noodsein komt. Diverse mogelijkheden zijn reeds uitvoerig getest, maar wat nou het beste is, daar zijn we nog niet uit. Ook zijn we afhankelijk van wat de markt brengt.

Er is onder andere gesproken over de zogenaamde "sky-blazer", een soort vuurpijltje, die de Koninklijke Noord- en Zuidhollandse Reddingsmaatschappij (KNZHRM) ook gebruikt. De betrouwbaarheid daarvan staat echter niet vast. Volgens directeur C. van der Zweep van de KNZHRM is Amerika, waar ze vandaan komen, gevraagd ze te verbeteren.

De KNZHRM moest vorig jaar 318 keer uitvaren om hulp te verlenen op de Noord- en de Waddenzee en op het IJsselmeer. In 1981 was dat 329 keer. In een aantal gevallen ging het om hulp aan surfers.

Go Kart Races te Hato met Le Mans start

WILLEMSTAD — Aanstaande zondag zal op de baan van de Curacao Kartingclub te Shoet een race verreden worden met een Le Mans start. Hierbij staan de karts opgesteld met draaiende motor. De rijders die er achter opgesteld staan, springen erin, waarna zij 10 minuten rijden plus 2 ronden. De race zal in drie series verreden worden. Deze voor rijders en publiek zeer spannende races zullen aanvangen om half drie 's middags.

Overweldigende zege van Wathey voorspeld

WILLEMSTAD — Er is geen reden om aan te nemen dat kiezers van Sint Maarten zullen treuzelen over de toekomst van zich zelf en hun kinderen door een paar gemakkelijk pratende nieuwkomers voor het eilandsbestuur te kiezen, zo meent Cassandra in zijn rubriek in het Sintmaartense weekblad Clarion. Cassandra is er namelijk van overtuigd dat de stemgerechtigden van Sint Maarten de [illegible] beloften [illegible] zich naast zullen leggen en hun vertrouwen, steun en waardering zullen tonen voor Claude Wathey's pogen in het verleden en nu heden ten dage Sint Maarten te maken tot een [illegible] waar zijn burgers [illegible] kunnen leven [illegible]. Dat [illegible] zo voorspelt [illegible], op een overweldigende [illegible] gekozen.

In [illegible] Stadhuis Wathey, die al ruim dertig jaar politiek actief in de bestuur [illegible] gebleven [illegible] bij Sint Maarten van een wat [illegible] eiland heeft doen verkeren in een modern eiland. Er komen [illegible] tekort om alle door Wathey bereikte resultaten te vermelden, aldus de enthousiaste Wathey-supporter in Clarion. En ter geruststelling: Claude Wathey is nog steeds aan het werken in het belang van Sint Maarten. Overigens zal vrijdagavond blijken dat niet iedereen zo enthousiast is over Watheys optreden. Dat hij met zijn DP weer de macht zal behouden zit er echter wel in.

Clarion: kunst en handenarbeid festival weer succes

WILLEMSTAD — Het vierde jaarlijkse Caribische kunst- en handenarbeid-festival op Sint Maarten is een succes geworden zodat men na afloop van de tentoonstelling al meteen uitkeek naar de volgende expositie.

Want het is iets, dat velen graag om het halfjaar zouden zien gebeuren. Hij was het zien meer dan waard. Zo beoordeelt het Sintmaartense weekblad Clarion dit initiatief van Island Gem charity foundation. De kunst- en handenarbeidsartikelen waren gedurende drie dagen te zien in het nieuwe conferentie centrum van het Mullet bay resort hotel. De opbrengst wordt aangewend voor de geestelijk onvolwaardigen en voor de kinderboekenweek. De opening ging gepaard met een glas champagne cocktail party. Van dertig verschillende mensen waren er inzendingen; deze liepen uiteen van olieverfschilderijen tot keramiek, edelsmeedkunst, bloemschikkingen enz. Maar ook was er werk te zien van de gehandicapten zelf, dat zeer de aandacht trok. Op de expositie was er eveneens werk van kunstenaars van Saba en Anguilla.

WILLEMSTAD — In het donderdagverkeer waren er tien aanrijdingen op Curacao. Daarbij raakten vier personen gewond. De totale materiele schade bedraagt 9425 gulden.

VENEZOLAANSE REGERING: MET DIT OC NOOIT IN ZEE

Na OC veto over Carrasquel en Borges

Pan-Am Spelen lijken definitief van de baan

CARACAS — Met dit Olympisch Comité (OC) zullen er dit jaar geen Panamerikaanse (PA) Spelen kunnen worden gehouden in Venezuela. Zo heeft de minister van Jeugdzaken, Guillermo Yepes Boscán, verklaard. Het Venezolaanse OC op zijn beurt zegt dat de regering de zaken verdraait en liegt en dat men niet zal toestaan dat de regering de volledige controle krijgt over de organisatie van deze Spelen, welke over een paar maanden moeten worden gehouden. Het OC zegt gesteund te worden door de Panamerikaanse en de Caribische sportfederaties.

Het conflict tussen OC en regering is niet van vandaag of gisteren, maar laait al gedurende de laatste maanden regelmatig op. Het leek er recentelijk op, dat de zaak wat geluwd was. Dit blijkt echter maar schijn te zijn geweest. De kans is dan ook erg groot dat de organisatie van de Panamerikaanse spelen aan Caracas voorbijgaat. In de voorbije jaren heeft Venezuela zich erg ingespannen om nieuwe sportfaciliteiten te scheppen. Dat was mogelijk met het geld uit de overvloedige olie-inkomsten. Dadelijk zit men wel met mooie faciliteiten, maar gaat de officiele en feestelijke inwijding met een dergelijk gebeuren als de Panamerikaanse spelen niet door.

De voorzitter van het Venezolaanse OC, Jesus Chirino, heeft verklaard dat zijn comité kan rekenen op de steun van de Middenamerikaanse sportorganisatie en die van het Caribisch gebied Odecabe, maar ook op die van de Panamerikaanse sportorganisatie Odepa. "Ik heb persoonlijk de Odepa-voorzitter, de Mexicaan Mario Vasquez Rana, op de hoogte gesteld van de laatste ontwikkelingen", zo zei hij. "De Venezolaanse regering manipuleert de waarheid en vertelt leugens om het onrechtvaardige te kunnen rechtvaardigen en dat is dat men de controle over de Spelen wil hebben. Het probleem is echter dat de regering de Spelen moet financieren. Daar heeft het OC het geld niet voor".

Het conflict is nu ontstaan over het veto dat het OC uitsprak ten aanzien van twee door de regering aangewezen vertegenwoordigers in het bestuur van de COPAN 83 (organiserend comité voor de PA-spelen). Eerder was na bemiddeling van de Odepa overeengekomen dat dit comité uit zestien man zou bestaan en dat de regering er acht van zou benoemen en het OC ook acht. Het OC heeft echter zijn veto uitgesproken over de aanwijzing van Osvaldo Borges, voorzitter van het Nationale sportinstituut en van de exbaseballer en de tegenwoordige manager van de Leones van Caracas, Alfonso Carrasquel. Borges wordt door het OC gezien als de oorzaak van alle ellende en Carrasquel is niet acceptabel door zijn langdurig prof-verband als sporter. Eerder had president Luis Herrera Campins laten weten dat de overheid geen veto zou accepteren. Het is er toch van gekomen, zodat de PA-spelen nu, wat Venezuela betreft, aan een zijden draadje hangen.

WILLEMSTAD — Riba e potret por mira parti di e grupo grandi ku a partisipa na e torneo di agedres Amstel dianan 30 di aprel, 1 i 2 di mei ultimo na Landhuis Habaai. Alvin Smith a perkura pa un tremendo regreso den e deporte titulando kampeon den e grupo estelar sakando e kantidat maksimo di sinku punto for di igual kantidat di partido efektua.

Smith a gana torneo di agedres di Amstel

WILLEMSTAD — Riba e dianan 30 di april, 1 i 2 di mei a tuma lugar na Landhuis Habaai e tradishonal torneo di ajedres Amstel. Un gran total di 47 ajedresista a partisipa na e torneo aki, ku riba su mes por wordu konsiderá komo un eksito rotundo. E partidonan nan a tuma tamber a keda efektua den un ambiente hopi deportivo. Alvin Smith a gana e trofeo.

Den e grupo Estelar tabatin 8 partisipante ku a batajá fuertemente kontra otro durante di e torneo aki. Komo kampeon indiskutí a sali e hungador Alvin Smith kende asina a hasi un reaparishon eksitoso den e torneo aki. Alvin Smith tabatin un aktuashon di 5 punto for di 5 enkuentro selebrá. Na e segundo puesto a termina e hoben Octavio Croes, kende ta prosedente di e hermana isla Aruba. Octavio Croes a termina ku un puntuashon di 3 1/2 pt.-5. Na e terser puesto a termina e kampeon di aña pasá kende ta Ignacio Moron ku 2 1/2 punto for di 5 partido.

Den grupo-A tabata Frans Heytel kende a termina komo kampeon ku 5 punto for di 5 enkuentro. E aktuashon di Frans Heytel aki sigur ta unu sobresaliente, si tuma na kuenta ku ta pa prome biaha ela partisipa na e torneo aki. E segundo puesto a bai pa Carlos Maharty, kende a demonstra un bon [illegible] di wega. Mientras ku e hoben prometedor Benito Bito a okupa e terser puesto.

Den e grupo Hubenil, kaminda tabatin un total di 28 partisipante, e bataja pa e puestonan di honor realmente tabata grandisimo. Finalmente tabatin e hoben Sander de Jong ku a bira kampeon, derotando Gert van der Ploeg den e ultimo buelta. Sander de Jong tambe a termina su aktuashon invikto ku 5 punto for di 5 enkuentro. Riba e segundo puesto nos ta haña e hoben Geert van der Ploeg, mientras ku e hobensita Karin Garmers a podera di e terser puesto. Manera menshoná ariba kaba e organisadonan, enkabesá pa señor Plaate, por mira tras riba un torneo hopi eksitoso, segun e komunikado ku nos a risibi. E kompania Amstel, tabata pa di 13 aña spónser di e torneo aki. Despues di e seremonianan di klausura i entrega dje premionan tur hende por a disfrutá di un tremendo barbeque, sperando asina riba e proksimo torneo otro aña.

Nacional en Wanderers gelijk

ASUNCION — In het toernooi om de Libertadores beker hebben Nacional van Asunción en Wanderers van Montevideo (Uruguay) met 1-1 gelijkgespeeld. Bij de rust stond men ook al gelijk: 0-0. Na de hervatting opende Acosta de score (17 min.) voor de gasten, Wanderers, maar vijf minuten voor het einde wist Ferreira voor eigen publiek zijn ploeg Nacional weer op gelijke voet te brengen.

Awenochi atletismo pa veterano

Rudsel Martina a gana "Perrier Road Race"

WILLEMSTAD — Djasabra ultimo dia 30 di aprel, dia di selebrashon di Aña di La Reina, Federashon di Atletismo di Korsou a organisa i ouspisia un kareda di Kaya riba un distansia di seis (6 km) Patrosina pa e bebida Perrier di e firma J.A.J. Sprock N.V. Un total di 106 atleta i koredó a inskribi pa e prome kareda di Perrier, mientras ku 102 a presenta na salida i un total di 99 a finalisa e kareda riba nan mes forsa.

Ganadó absoluto di e gran kareda aki a bira e eterno kampeon Antiyano riba distansia largu Rudsel Martina, pero ku den e kareda aki a hanye ku fuerte bataya di e dos rumannan Me-[illegible]

For di salida di e kareda un peloton di ocho koredó a hala bai dilanti inkluyendo e tresnan ariba menshona, pero sigun e kareda tabata desaroyando Rudsel i e rumannan Meriaan a hala bai laga e peloton di ocho nan tras. Na altura di pier na Marie Pampoen, Martina a kuminsa sagudi Robert i Herbert Meriaan for di su kurpa, pero Robert a mantene un persiguishon tras di Rudsel [illegible] di su parti tampoko no kier a perde e kareda aki. Ta su eksperensia di hopi aña i tur su kareda nan gana a yuda Martina kende faltando 55 meter promé ku finish a pone tòg un sprint pa laga Robert Meriaan su tras i asina gana e kareda aki tambe. Robert Meriaan a yega na di dos luga i Herbert Meriaan na di tres luga tur e tres keredonan aki ta di e klup Olympic. Rudsel den e kategoria mas grandi di 20 pa 30 aña i e rumannan Meriaan den 17 pa 19 aña. Na final presidente di Federashon di Atletismo a hiba palabra i a introdusi señor Lionel Hooi di J.A.J. Sprock N.V. i nos Reina di Deporte señorita Nidia Dasi kende nan a hasi e entrega di e premionan korespondiente na e ganadonan.

E kareda aki tabata valido tambe pa e kopa rotativo di Aseguros de Castro i pa di tres aña konsekutivo Rudsel Martina a ganele pa asina bira su doño tambe, señor Sidney Pieter, tesorero di Federashon a hasi e entrega di e premio aki na nomber di señor Chaco de Castro.

E resultadonan ta komo siguiente:

Kabayero 10 pa 13 aña:
1. Ali Walle—25min. 22.12 sek—Exc.; 2. Marshall Pieter—25min. 37.05sek—Lagoen; 3. Hipolite Minguel—26min. 03.21 sek—Lagoen.

Damas 14 aña i mas:
1. Carinne Martina—23min. 07.30 sek—Exc.; 2. Ine Bakker—23min. 19.69sek—Exc.; 3. Natasha Marcelia—28min. 26.83 sek—Lagoen.

Kabayero 14 pa 9 aña:
1. Sharlon Martina—22min. 22.21 sek—Lusando; 2. Sidney Sluis—23min. 46.83 sek—Olympic; 3. Ingemar Sluis—24min. 12.00sek—Lagoen.

Kabayero 17 pa 19 aña:
1. Robert Meriaan—18min. 57.60sek—Olympic; 2. Herbert Meriaan—19min. 25.48sek—Olympic; 3. Edwin Leito—28min. 04.12 sek—Olympic.

Kabayero 20 pa 30 aña:
1. Rudsel Martina—18min. 55.34sek—Olympic; 2. Winifred Keizer—19min. 46.36sek—Individual; 3. Hubert Anthony—19min. 57.62sek—Individual.

Kabayero di 31 aña i mas:
1. Lonis Wever—21min. 14.26sek—Individual; 2. Henk Beers—21min. 23.97sek—Individual; 3. Evertsz Lucia—22min. 16.66 sek—Lusando.

Damas 10 pa 13 aña (A start 4 damita pero dos so a finalisa)
1. Shulaica Morales—34min. 21.38sek—Exc.; 2. Jennefer [illegible]

PROKSIMO ENKUENTRO

E proksimo enkuentro di atletismo ta tuma luga awenochi kuminsando pa 7'or den stadion di Rif. Esaki lo ta e prome enkuentro pa veterano den aña 1983. Tur veterano ta bon bini, pa kompeti ku otro den: tiramentu di speer, kogel, bulamentu leu, 1000 i 3000 meter. Pa esnan ku den e ultimo 20 aña a praktika atletismo lo tin 60, 100 i 1500 meter. Pa e hubentut lo tin tambe algun number ekstra: damas i kabayero 10 pa 13 aña bulamentu leu i 600 meter; Kabayero 14 pa 16 aña tiramentu di speer 800 meter i pa kabayero entre 17 pa 19 aña 1500 meter.

Lo tin un konvoi ta sali for di Lagun i dilanti misa di Fuik, pasa via e ruta di kustumber i sigui pa stadion di Rif. Ambos konvoi ta sali pa mitar di seis en punto.

AUTOSPORT/PORTO VECCHIO — Na vijf van de 31 klassementsproeven staat de Westduitse wereldkampioen Walter Roehrl met zijn co-equipier Christian Geistdorfer aan de leiding in de autorally van Corsica. De leiders hebben een seconde voorsprong op de Fransen Andruet en Biche.

Ramses Sprock por poko a tira un "perfect-game"

Alpha a kibra invikto di Royal Scorpions 5-2

WILLEMSTAD — Alpha/Zelko [illegible] a buta un fin na e racha viktorioso, kua e ekipo di Royal Scorpions tabatin ta impone den e aktual kampeonato di beisbol AA lokal. Ku skor di 5-2 Alpha ayeranochi den stadion di SDK dilanti di 2130 fanatiko a logra su di tres viktoria dje kampeonato. E homber grandi den e partido tabata sin duda algun e pitcher Sprock, kende pa seis inning kompletu a tira un wega perfekto kontra su adversarionan di Scorpions.

Tabata Marlon "Lonte" Balentin kende den di shete a kibra e dominio di Sprock, pa kolmo ku un "drag-bunt" ku finalmente a resulta hit den kuadro. Prome ku esaki Sprock a enfrenta 18 bateador "Scorpioen" i retira tur diesocho di un forma konsekutivo, sin permiti ni regala nada.

Despues di e toke di sorpresa di Balentin den serada di shete inning, sigur di un forma perfekto den direkshon di tersera base, tabata bisto ku Sprock a deskontrola. Sigur si tuma na kuenta ku no tabata un bataso solido ku a kibra e wega perfekto ku e tabata tirando. Despues di a permiti dos hit mas e manager di Alpha Kenneth Gijsbertha a obta pa un pitcher nobo den persona di Persey Schoop. Scorpions a probecha di e oportunidat pa anota dos kareda mas pa korta e desventaha na 2-5.

E karedanan di Alpha a wordu anota den inning nan tres i kuater. Tabata Ernesto Marks kende a habri riba montikulo pa Scorpions, permitiendo un kareda den di tres i despues di a permiti basenan yena den di kuater e mester a traha kaminda pa e relevista Rignald Martina. Den e inning aki Alpha ta skor na kuater okashon pa tuma ventaha di 5-0.

Tantu Martina komo Schoop despues di a permiti anotashon den e respektivo inning nan kaminda nan a drenta di relevo, a blankea nan adversario pa restu dje partido. Pitcher ganadó a resulta Ramses Sprock, perdedó Ernesto Marks. Pa Alpha 5 kareda; 9 hit i 1 eror. Pa Scorpions: 2 kareda; 3 hit i 2 eror.

POSISHON

E tabla di posishon despues di e prome buelta ta komo siguiente:

1. Royal Scorpions 5 galá 1 perdi; 2. Cobras 4-2; 3. Blue Hawks, Sta Rosa, Alpha 3-3; 4. Sta Maria Pirates 2-4; 5. Wild Cats 1-5.

KONTINUASHON

E kampeonato ta inisia awenochi ku e di dos buelta ora ku e ekiponan di Sta Rosa Indians i Sta Maria Pirates enfrenta otro. Tur e partidonan dje buelta aki tambe ta tuma luga den stadion di Sentro Deportivo Korsou na Brievengat.

Zestiende etappe wandeltocht

Hinault niet in aanval in Spaanse ronde

SALAMANCA — De zestiende etappe van de Ronde van Spanje is niet geworden wat Bernard Hinault ervan voorspeld had. De Tourwinnaar, die een startgeld kreeg van zes miljoen peseta's (120.000 gulden), zou in de rit tussen Valladolid en Salamanca een aanval doen op de eerste plaats in het algemeen klassement van de jonge Spanjaard Julian Gorospe.

Wat een harde koers moest zijn werd een saaie "wandeltocht" van een groep wielertoeristen. Voor de startplaats Valladolid verlaten werd was er al een vertraging van twintig minuten. Na 110 kilometer had de meute vijf kwartier achterstand op het tijdschema. Tijdens het laatste uur was er dan toch een beetje sprake van een wedstrijd. Hinault stuurde zijn knechten Le Guilloux en Lemond vooruit. Gorospe sloot zelf aan bij deze ontsnapping, die daarom verder zinloos was.

Jose Laguia, de bergkoning van vorig jaar en dit jaar opnieuw leider in het bergklassement, sprintte op de hellende weg in Salamanca naar de etappezege. Laguia is een van de betere Spaanse renners. Vorig jaar won hij drie etappes in de Ronde van Spanje. Dit voorjaar raakte hij betrokken in een dopingaffaire in de Ronde van het Baskenland. De overwinning in de tweede etappe werd hem afgenomen.

De uitslag van de zestiende etappe is: 1. Jose Laguia (Spa) 162 km in 4.48.37; 2. Roberto Ceruti (Ita) z.t.; 3. Laurent Fignon (Fra) z.t.; 4. Rene Martens (Bel) z.t.; 5. Guido van Calster (Bel) z.t.; 6. Jose Recio (Spa) z.t.; 7. Didi Thurau (Wdl) z.t.; 9. Mariano Sanchez (Spa) z.t.; 9. Jesus Rodriguez Ubeda (Spa) op 5 sec.; 10. Eric Vanderaerden (Bel) op 9 sec.; 13. Henri Manders (Ned) op 21 sec.; 16. Hennie Kuiper (Ned) z.t.

Het algemeen klassement is: 1. Julian Gorospe (Spa) 79.18.47; 2. Alvaro Pino (Spa) op 22 sec.; 3. Alberto Fernandez (Spa) op 1.08; 4. Bernard Hinault (Fra) z.t.; 5. Marino Lejarreta (Spa) op 2.18; 6. Eduardo Chozas (Spa) op 3.01; 7. Pedro Munoz (Spa) op 7.28; 8. Hennie Kuiper (Ned) op 8.27; 9. Faustino Ruperez (Spa) op 8.49.

Voor organisatie van WK

FIFA niet van congres verzoek VS onder indruk

GENEVE — De Internationale voetbalfederatie FIFA is niet onder de indruk gekomen van het verzoek van het Amerikaanse Huis van Afgevaardigden om het Wereldkampioenschap voetbal toe te vertrouwen aan de Amerikaanse voetbalbond. De Amerikaanse volksvertegenwoordiging was over dit verzoek eensgezind geweest, iets wat niet zo vaak voorkomt.

FIFA-secretaris, Sepp Blatter, liet weten: deze stemuitslag heeft geen enkele invloed op ons. De kwestie komt formeel op 20 mei aan de orde wanneer de WK-commissie van de FIFA vergadert. Eerder was bekend geworden dat het enige voorstel dat in serieuze behandeling zal worden genomen het verzoek van Mexico is om het WK te mogen organiseren in 1986. Eigenlijk had Colombia dit moeten doen, maar gezien de financiële [illegible] heeft dit land ervan afgezien, omdat de regering niet garant wilde staan. Daarop meldden zich Brazilie, Mexico en de VS. Brazilie trok om gelijke redenen zich terug, waarna de FIFA deed of zijn neus bloedde en een commissie naar Mexico stuurde om te zien of men daar de zaak zou aankunnen. Een dergelijk oriënterend bezoek werd niet gebracht aan de VS, ondanks verzoeken in deze richting.

ATLETIEK/ASJKABAD — Met een sprong van 17.[illegible] meter werd de 27-jarige Vladimir Belgadni uit de Sovjet-Unie in Asjkabad de beste hinkstapspringer van het huidige atletiekseizoen. Het wereldrecord van de Braziliaan Jeao de Oliveira staat op 17.89 meter.

Kampeonato 1983 di CuKarBo

WILLEMSTAD — Mayan Curacao Karate Bond (CuKarBo) ta organisá su kampeonato anual di karate pa senior individual. Mainta di 10'or pa 2'or di atardi lo tin eliminashon i anochi 8'or e final ta start. Tur e peleanan ta tuma lugá den Shell Werknemers Rekreatie Centrum na Suffisant.

E mihó karatékanan di Korsou, ku a bringa ront Karibe, Guatemala, Venezuela, Argentina, Spaña, Taiwan i asta Hapon lo kombati ku otro pa saka e mihónan di aña 1983. Nan lo bringa den tres kategoria: —faha haltu, peso bou di 72 kilo; faha haltu peso riba 72 kilo; —kategoria habri. Tur akoi miembro di CuKarBo por inskribi kuater partisipante den kada kategoria.

Roma biedt 700 duizend dollar voor Falcao

ROME — De voetbalclub Roma uit de eerste divisie is bereid 700 duizend dollar op tafel te leggen om de Braziliaanse voetbalster Paulo Roberto Falcao te behouden. Verschillende clubs in Europa en Brazilie hebben belangstelling voor deze Braziliaanse voetballer die de aandacht op zich vestigde tijdens het WK in Spanje verleden jaar. Maar ook in Italie heeft hij het nodige gepresteerd voor zijn club Roma. Hij heeft gezegd dat hij graag bij Roma blijft als deze club hem tenminste het geld aanbiedt wat de andere clubs voor hem over hebben. Eind mei loopt zijn contract ten einde met Roma. Porto Alegre uit Brazilie heeft al laten weten hem voor 600 duizend dollar te willen overnemen.

Uitslagen Major League Baseball

NEW YORK — De uitslagen van de wedstrijden die gisteravond in de Major League Baseball werden gespeeld, zijn als volgt:

AMERICAN LEAGUE
Cleveland Indians-Minnesota Twins 7-5.

NATIONAL LEAGUE
San Luis Cardinals-San Diego Padres 4-3; Atlanta Braves-Houston Astros 6-3.

Het programma voor vanavond is als volgt:

AMERICAN LEAGUE: Kansas City Royals-Toronto Blue Jays; Oakland Athletics-Baltimore Orioles; Seattle Mariners-Boston Red Sox; California Angels-Detroit Tigers; Cleveland Indians-Chicago White Sox; Texas Rangers-Milwaukee Brewers; New York Yankees-Minnesota Twins.

NATIONAL LEAGUE: Philadelphia Phillies-Montreal Expos; Houston Astros-Atlanta Braves; Cincinnati Reds-New York Mets; Chicago Cubs-San Diego Padres; San Luis Cardinals-Los Angeles Dodgers; Pittsburgh Pirates-San Francisco Giants.

Leconte schakelt Lendl uit

NEW YORK — [illegible] tiende geplaatste [illegible] Henri Leconte [illegible] op Forest Hills in de achtste finales van het tennistoernooi der kampioenen voor een enorme verrassing gezorgd door de als eerste geplaatste Tsjechoslowaak Ivan Lendl uit te schakelen. [illegible] gunde zijn [illegible] tegenstander slechts vijf games: 6-2, 6-3. De partij duurde iets meer dan een uur. Leconte komt in de kwartfinales tegenover de winnaar van de partij Kriek (VST)-Bastiansen (Den) te staan.

Pech blijft Maradona achtervolgen

BARCELONA — Diego Armando Maradona, de bekende Argentijnse voetballer, die voor Barcelona uitkomt, loopt kans ook de halve finales voor de Spaanse voetbaltitel te missen. Hij wordt de laatste dagen namelijk erg geplaagd door pijn als gevolg van Ischias. Hij heeft al een flink deel van de competitie buiten de lijnen gestaan doordat hij drie maanden in de lappenmand was door een leverziekte. De laatste dagen heeft Maradona niet getraind. Zondag moet zijn ploeg uitkomen tegen Real Sociedad in de eerste wedstrijd van de halve finales. Het was bekend dat Maradona deze gewrichtsziekte heeft.

Muñoz houdt selectie intact

MADRID — De Spaanse bondscoach Miguel Muñoz heeft vandaag zijn selectie bekend gemaakt voor de interlandwedstrijd van 15 mei tegen Malta. Muñoz handhaaft voor de wedstrijd in La Valletta de zestien voetballers, die hij ook voor het duel tegen Ierland koos. Malta-Spanje is een duel uit groep 7 van de voorronden van de strijd om het Europees kampioenschap. Spanje gaat [illegible] in de groep, [illegible] Nederland, Ierland [illegible] zijn ingedeeld.

De "zestien" van Muñoz voor "Malta": Doel: Arconada (Real Sociedad) en Buyo (Sevilla); achter: Juan José, Bonet, Camacho (Real Madrid), Goicoechea (Atletico Bilbao), Maceda (Sporting Gijón) en Nimo (Sevilla); midden: Victor (Barcelona), Señor (Zaragoza), Gordillo (Betis Sevilla) en Gallego (Real Madrid); voor: Carrasco, Marcos (Barcelona), Santillana (Real Madrid) en Rincón (Betis Sevilla).

DEPARTEMENT VAN ECONOMISCHE ZAKEN

BEKENDMAKING MEDICIJNEN

Het Departement van Economische Zaken maakt bekend, dat krachtens beschikking van de Minister van Economische Zaken, met ingang van 6 MEI 1983, de hoogst toelaatbare prijzen aan de kleinhandel en aan de consument ten aanzien van een aantal goederen per aangegeven hoeveelheid voor wat betreft de eilandgebieden BONAIRE en CURACAO als volgt zijn vastgesteld:

	fab./merk	hoogst toelaatbare prijs aan de kleinhandel	hoogst toelaatbare prijs aan de consument
INSULIN MONOTARD MC U-100 10cc	NOVO	f. 20,60	f. 25,75
INSULIN RAPITARD MC U-100 10cc	NOVO	f. 20,60	f. 25,75

Hoofd I.P.E.

TE KOOP

COMFORTABEL RECENT WOONHUIS ± 240 M2. ± 620 M2 EIGENDOMSGROND. RUSTIG GELEGEN TUSSEN SNIPWEG/BLENCHIWEG, BLIJVEND PRACHTIG UITZICHT, LIVING/EETKAMER, KEUKEN, BIJKEUKEN, WALK-IN CLOSET, 3 SLAAPKAMERS (AIRCO), 3 BADKAMERS (BAD EN DOUCHE) VEEL KASTRUIMTE, PORCH, VERZORGDE TUIN. AANSLUITING OP DEEPWELL.
VRAAGPRIJS NAFLS. 215.000, – K.K. FINANCIERING MOGELIJK.
OPLEVERBAAR NA JULI '83.
SERIEUZE GEGADIGDEN WORDEN VERZOCHT CONTACT TE NEMEN TIJDENS KANTOORUREN 612844 (ENNIA) HR. AEBERTS.

Wij zoeken voor ons op Curacao gevestigde kantoor, op korte termijn

ERVAREN SECRETARESSE

tot haar werkzaamheden zullen o.m. behoren:

- verzorging van rapporten en korrespondentie
- financieel-administratieve werkzaamheden
- ontvangst van clienten
- telefoon en telex

Een uitstekende beheersing van de Nederlandse en Engelse taal is een vereiste, evenals goede kontaktuele eigenschappen.
Verder wordt een grote mate van zelfstandigheid verwacht.

Sollicitaties worden gaarne tegemoetgezien aan het kantooradres:

Schottegatweg Oost 108
Postbus 3089.

TE KOOP RIANT HOEKHUIS

GENERAALSWEG 50

3 sl., 2 badk., patio, appartment, 2 carporches, opleverbaar 1 juni 1983.
TEVENS:
Perceel grond Jan Thiel (Oost), enig meubilair, postzegels.
VOOR AFSPRAAK TEL. 79273.
PORCHSALE zaterdag 7 mei a.s. vanaf 10 uur.

AMERICA LATINA

BOGOTA — De vondst van een massagraf met ongeveer zestig skeletten van mensen in de buurt van de stad Becerril heeft grote ontzetting teweeg gebracht in Colombia. Men is ervan overtuigd dat het gaat om een graf van mensen die bij de handel in verdovende middelen zijn betrokken geweest, mogelijk als zogenaamde mulas ("ezels" bij het transport). Daarna werden zij blijkbaar door de grote jongens te gevaarlijk geacht en opgeruimd. Door de procureur-generaal van Colombia is een apart en diepgaand onderzoek in deze zaak gelast. Een andere veronderstelling is dat het gaat om campesinos die de marihuana hebben gekweekt, maar die men niet wilde uitbetalen voor dit werk, zodat liquidatie de enige mogelijkheid was. Bij toeval kwam een militaire patrouille achter het bestaan van het graf. Men was op patrouille in verband met de strijd tegen de guerrilla.

LA PAZ — President Hernan Siles Zuazo van Bolivia heeft als zijn vaste overtuiging uitgesproken dat er geen militaire staatsgreep komt in zijn land. Zijn vice-president Jaime Paz Zamora echter gaf terzelfde tijd als zijn mening, dat het democratische proces in Bolivia in gevaar verkeerde. Pas sinds zes maanden zijn de burgers weer aan de macht in een totaal bankroet land, dat voor enorme problemen zich geplaatst ziet. De president zei, dat hij volledig vertrouwen heeft in de huidige legerleiding. Nadat hij aan de macht is gekomen heeft Siles Zuazo een drastische wijziging aangebracht in de legerleiding.

BUENOS AIRES — De familieleden van de in Argentinie om politieke redenen vermisten en verdwenenen hebben hun vaste overtuiging herhaald dat [illegible] het gebaseerd is op waarheid en rechtvaardigheid. Zij schreven dit in een brief aan de Argentijnse bisschoppenconferentie, omdat men ervan uitging dat deze kwestie op de bisschoppenvergadering aan de orde zou komen. Het episcopaat mag volgens hen ook geen verklaring van de militairen accepteren als deze niet de waarheid bevat. De bisschoppen hebben wel over deze kwestie gesproken maar in hun verklaring komt de kwestie van de verdwenenen niet met name voor.

MONTEVIDEO — De Iberoamerikaanse federatie van journalisten heeft de zware schendingen aangeklaagd van de vrijheid van meningsuiting waarvan veel journalisten in dictaturen het slachtoffer zijn geworden, waarbij het er niet toe doet wat voor een signatuur die dictatuur heeft. Ook werd het verdwijnen, vermoorden en deporteren van journalisten aan de kaak gesteld. Van de regeringen wordt een volledige garantie geëist om dit soort feiten te voorkomen. Meer dan twintig landen waren vertegenwoordigd op deze bijeenkomst van journalisten in Uruguay. Alleen het democratische proces met tussenkomst van het volk in vrije verkiezingen garandeert een authentieke meningsvrijheid, zo meent men.

MANAGUA — Spanje heeft Nicaragua enkele kredieten verstrekt van in totaal zes miljard peseta, ruim 80 miljoen Antilliaans. Nicaragua zal het geld gebruiken voor aankopen in Spanje, zo is vandaag in Nicaragua bekendgemaakt. Nicaragua zal voorts meer naar Spanje exporteren om de handelsbalans van de twee landen beter in evenwicht te brengen.

De kredieten dragen een rente van tien procent per jaar, de laagste rente die Spanje berekent voor exportfinanciering. In diplomatieke kringen in Managua is vernomen dat de kredietovereenkomst met Spanje aangeeeft dat er politieke meningsverschillen zijn tussen de VS en de meeste Westeuropese landen. De VS hebben in 1981 de hulp aan Nicaragua stopgezet. De hulpverlening vanuit West-Europa is gewoon doorgegaan.

SAN SALVADOR — De christen-democratische partij van El Salvador heeft José Napoleon Duarte aangewezen als zijn kandidaat voor het kandidaatschap bij de presidentiele verkiezingen, welke in december worden gehouden. Hij was interim-president van januari 1981 tot maart 1982 tijdens een uit burgers en militairen bestaande junta. Bij het aanvaarden van de kandidatuur zei Duarte dat hij dit deed in "eenvoud en gehoorzaamheid". Hij zei dat zijn doel is vrede te brengen in het land.

MANAGUA — De meeste van de 1.200 rechtse opstandelingen die in het weekeinde vanuit Honduras Nicaragua zijn binnengedrongen, zijn weer van Nicaraguaans gebied verdreven. Dit is vernomen uit Nicaraguaanse militaire bronnen.

Volgens het ministerie van Defensie in Managua hebben de opstandelingen zware verliezen geleden. De Nicaraguaanse leider Daniel Ortega verklaarde dat Nicaragua het bergachtige grensgebied in de provincie Nueva Segovia weer volledig onder controle heeft.

Ook de opstandelingen meldden succes in de strijd. Zij verklaarden in de Hondurese hoofdstad 72 Nicaraguaanse soldaten te hebben gedood en twee vliegtuigen van de Nicaraguaanse luchtmacht te hebben neergeschoten. De opstandelingen hebben een grote hoeveelheid geweren van Russische [illegible]

Een woordvoerder van het Nicaraguaanse ministerie van Defensie verklaarde dat aan de zuidgrens groepen van 30 tot 40 man nog steeds kortstondige aanvallen uitvoeren vanuit 12 bases in Costa Rica.

Iran-beleid van Sovjets vrijwel geheel mislukt

TEHERAN — De uitwijzing van 18 Sovjet-diplomaten woensdag uit Iran en de ontbinding van de communistische Tudeh-partij markeren het definitieve failliet van Moskou's pogingen vriendschappelijke betrekkingen aan te knopen met het Islamitische regime in Teheran. De openlijke aanval op de Moskou-gezinde Tudeh betekent ook dat de anti-communistische fractie binnen de regerende geestelijkheid, met instemming van ayatollah Chomeini, een nieuwe slag heeft gewonnen.

Westerse diplomaten in Moskou zeiden dat het besluit om de Sovjet-functionarissen uit te wijzen de leiders in het Kremlin niet had verrast, "maar zij zullen zeer betreuren dat dit het totale mislukken inhoudt van hun politiek ten opzichte van Iran". Na de Islamitische revolutie van februari 1979 heeft de Sovjet-Unie herhaaldelijk haar steun betuigd aan het revolutionaire regime in Teheran en aangeboden de politieke samenwerking en handel uit te breiden. De Mollahcratie bleef echter afstand bewaren tot haar machtige noorderbuur, zelfs ten tijde van de confrontatie met de Verenigde Staten over de gijzeling van hun ambassadepersoneel, onder motto: "Oost noch West".

De wrijvingen tussen Moskou en Teheran begonnen al kort na de revolutie. Iran staakte de gasleveranties aan de Sovjet-Unie, omdat Moskou niet akkoord ging met een prijsverhoging. De Sovjet-invasie in buurland Afghanistan tijdens de Kerstdagen van 1979 en de wapenleveranties aan Irak, dat Iran op 22 september 1980 binnenviel, vertroebelden de relaties nog verder. Nieuwe incidenten deden zich voor toen soldaten tijdens een officiele militaire parade zowel de Amerikaanse als de Sovjet-vlag vertrapten, terwijl zij riepen "Dood aan Amerika , dood aan Sovjet-Unie".

Totolica-orgaan: Deelnemers "guided tour" enthousiast over Curacao trip

WILLEMSTAD — Het echtpaar Segal en de tien deelnemers aan de zogenaamde guided tour naar het Curaçaose carnaval zijn onder de indruk gekomen van de gastvrijheid. Zo blijkt uit een bericht in Totolica, het orgaan van de gelijknamige stichting voor geestelijk gehandicapten.

Reeds eerder werd een dergelijke trip, speciaal voor gehandicapten naar Curaçao ondernomen om het carnaval mee te maken. Ditmaal kwam men met zijn twaalven. Duidelijk wordt dat men veel heeft genoten van de gastvrijheid, het carnaval en van de zon en de zee. Volgend jaar hoopt Irv Segal weer naar Curaçao te komen. Hij is de initiatiefnemer geweest van dit soort vakantiereizen voor geestelijk gehandicapten. Totolica meldt nog dat Irv Segal hoogstwaarschijnlijk een der sprekers zal zijn op het jubileumcongres van Totolica in september bij gelegenheid van zijn tienjarig bestaan.

Morning Mirror in Hoofdartikel:

Volmachtsysteem vraagt om onregelmatigheden

WILLEMSTAD — Het zou een goede zaak zijn als de politici het gebruik van het volmachtensysteem bij de verkiezingen zouden ontraden in plaats van de mensen aan te moedigen tot het spel van Wie krijgt de meeste volmachten, waarbij zelfs geld of andere compensaties worden aangeboden, zo meent Morning Mirror, het om de week verschijnende blad van Sint Maarten onder hoofdredactie van David R.A. Christian.

In het hoofdartikel fulmineert Morning Mirror echter voornamelijk tegen de hypocrisie van politici die nu ineens om onderzoeken vragen naar onregelmatigheden bij het verwerven van volmachten. Dat is hypocrisie optima forma, zo meent het blad, omdat onregelmatigheden als het ware ingebakken zitten in het volmachtensysteem. Elke partij en iedere politicus die de praktijk van de volmachten aanvaardt en bevordert, is schuldig aan het beschermen van dit systeem, dat om duidelijke redenen beter aan de kant gezet kan worden. Allen die echter hun medewerking eraan hebben gegeven in het verleden, moet men bekritiseren. Aldus Morning Mirror.

Het commentaar geldt de situatie op Sint Maarten, waar het Hoofdstembureau onlangs vaststelde bij het controleren van de volmachtverzoeken dat er onder meer een volmacht was afgegeven door iemand die al lang dood was. Ook deed zich het geval voor dat eenzelfde persoon verschillende volmachten had afgegeven, zij het met een andere handtekening. Toen van oppositie-zijde gevraagd was om een en ander in handen van de politie te stellen, werd dit verzoek afgewezen. Dit verzoek tot onderzoek van opmerkelijke volmachtverzoeken noemt Morning Mirror hypocriet.

Samenwerking met Vlaanderen

China wil tekort aan juristen wegwerken

BRUSSEL — De Vlaamse Rijksuniversiteit van Gent heeft met de autoriteiten van de Volksrepubliek China een akkoord gesloten waarbij is overeengekomen, dat de Vlamingen een handje toe zullen steken bij de opleiding van de Chinese juristen. Volgend jaar zullen Vlaamse hoogleraren naar Peking en Sjanghai worden uitgezonden. Chinese studenten zullen naar Vlaanderen gaan om daar een juridische scholing te krijgen. Het is de bedoeling dat ook andere Vlaamse universiteiten bij de juridische scholing van Chinezen worden betrokken.

In China bestaat een groot tekort aan juristen (rechters, advocaten en officieren van justitie), maar ook aan juridisch geschoold administratief personeel voor gerechtshoven en rechtbanken, zoals griffiers en deurwaarders. In China is ook de behoefte aan notarissen groter geworden. Chinese juristen die vaak hun scholing nog ontvangen hadden voor de omwenteling van 1949 zijn nu te oud geworden of ze zijn na een verblijf in de "arbeiders-wederopvoedingskampen" die de culturele revolutie voortbracht, niet meer in staat hun vak uit te oefenen. Nu, op het moment dat de Chinese Volksrepubliek de eerste stappen heeft ondernomen naar een commerciele toenadering tot het westen, doet zich het gebrek aan juristen sterk voelen. Dat gebrek klemt temeer, omdat er na de culturele revolutie, onder het huidige bewind, een kentering is gekomen in de praktijk van de rechtsspraak. De vraag naar onafhankelijke advocaten bijvoorbeeld is sterk gestegen.

Nog niet zo lang geleden is China begonnen zich te oriënteren op het gebied van de westerse juridische praktijk. Gezaghebbende westerse rechtskenners werden uitgenodigd om in China spreekbeurten te houden, maar ook Chinese juristen oriënteerden zich in het buitenland. Vorig jaar bijvoorbeeld werd een groep Brusselse advocaten naar China uitgenodigd voor een studie-opdracht inzake de werking van rechtbanken in China. In november van het afgelopen jaar gingen vijf juristen van de rijksuniversiteit van Gent naar China. Ze voerden er besprekingen over een bilateraal samenwerkingsakkoord. Zes Chinese juristen bezochten in april van dit jaar de faculteit rechten van de universiteit van Gent om het definitieve akkoord uit te werken.

Betoging in Argentinie

BUENOS AIRES — In Buenos Aires hebben 6.000 mensen betoogd tegen de regering. Zij liepen naar het gebouw van het Volkscongres, dat de junta als hoofdkwartier gebruikt, onder het uitroepen van leuzen als "moordenaars". De menigte wees de verklaring van de regering af dat duizenden mensen die in de jaren '70 zijn vermist, als dood beschouwd moeten worden.

Nu moeten de vermisten levend tevoorschijn komen en degenen die verantwoordelijk zijn voor hun verdwijning moeten worden gestraft, zo eisten de betogers. De politie belette de demonstranten de zetel van de regering te dicht te naderen. De betogers gingen na een kwartier uiteen, maar beloofden terug te zullen komen. Tot de demonstratie was opgeroepen door de "dwaze moeders" die al jarenlang in Buenos Aires stille betogingen houden om opheldering te eisen over de vermisten.

Zakenvaria

IN SAMENWERKING met Panax Trading (vertegenwoordiger van Alberto Culver) organiseerde kapsalon Rita/Barberia Jopie in de afgelopen week een demonstratie van TCB-producten. In dat kader was de heer Reuell Williams van Alberto Culver aanwezig, die een uitgebreide uitleg gaf van de diverse producten van TCB. De uitleg ging gepaard met een demonstratie van drie behandelingen, waaronder ook "straightening". Alle professionele kappers en kapsters van Curaçao waren voor de demonstratie uitgenodigd. Dit is al de vierde keer dat Panax Trading de heer Williams uitgenodigd heeft om een dergelijke demonstratie te geven op Curaçao.

FIRST CURAÇAO wind solar energy nv heeft als doel het opwekken van electriciteit middels wind- en zonne-energie-installaties. Maar ook wil men electriciteit distribueren en verkopen evenals de handel in en het onderhouden van windgenerato-[illegible] zonne-energie-installaties [illegible] delen daarvan. Oprichters [illegible] in 1979 ing Paul Gunther Schotborg, werktuigbouwkundige, mede namens ing Carlos Mariano Maduro, ook werktuigbouwkundige en verder ing. Julius Antonio Pieters Kwiers, bouwkundige. Het maatschappelijk kapitaal werd bepaald op één miljoen gulden, in aandelen van één mille, waarvan er meteen tweehonderd werden geplaatst waarvan oprichter Schotborg er 66 voor zijn rekening nam, en de beide andere richters 66. Met de directie werden belast de heren Schotborg en Maduro.

VAN MIJNMAATSCHAPPIJ Curacao is de nettowinst vorig jaar gestegen van bijna Nf 1,1 mln tot ruim Nf 2,3 mln. De gunstige ontwikkeling is hoofdzakelijk toe te schrijven aan een verhoogde omzet in de kalkzandsteenexploitatie, maar ook de andere bedrijfsonderdelen gaven een verbetering te zien. De totale omzet ging van Nf 16,1 mln naar Nf 19,6 mln. Door een herwaardering van gebouwen, installaties en onderhoudsmaterialen nam het eigen vermogen toe met Nf 6,8 mln. Verder werd een reserve voor koersverschillen gecreeerd van Nf 400.000, zodat eind vorig jaar het eigen vermogen Nf 14,2 mln bedroeg. Hierbij is rekening gehouden met een uitkering aan winstbewijshouders van Nf 19,72 (v.j. Nf 7) en aan de Trustmaatschappijen 1 en 2 van in totaal Nf 2 mln. Hierdoor wordt het mogelijk per bewijs van tien certificaten van de twee Trustmaatschappijen Nf 336 uit te keren (v.j. Nf 145). Hiervan is tussentijds al Nf 60 uitbetaald. Voor 1983 wordt rekening gehouden met teruglopende bouwactiviteiten in de lokale markt. Toch heeft het bedrijf een redelijk vertrouwen, dat de andere activiteiten hiervoor een compensatie zullen bieden, waardoor het totale resultaat niet al te sterk zal gaan afwijken van dat over 1982.

CETECO NV oftewel de "Curaçaosche" heeft in 1982 een "goed resultaat" geboekt dat slechts weinig verschilt van dat van het voorspoedige jaar 1981. Op grond van de gegevens over de eerste maanden van 1983 wordt een weinig afwijkend resultaat verwacht, uiteraard onder het gebruikelijke voorbehoud. Ceteco is als internationale handelsonderneming in zo'n 25 verschillende landen, overwegend in Latijns-Amerika en het Caribisch gebied [illegible] het Financiele Dagblad. Ondanks het feit dat men werkzaam is in een aantal politiek roerige en economisch onstabiele gebieden zoals Midden-Amerika, werd er dus toch een goed resultaat geboekt. De gebeurtenissen in Midden-Amerika vervullen Ceteco nv met bezorgdheid. Niettemin konden de vestigingen zich er in het algemeen handhaven. In El Salvador werd, de omstandigheden in aanmerking genomen, "een alleszins bevredigend resultaat behaald". In Nicaragua konden de verliezen binnen de perken worden gehouden, over Guatemala en Honduras is men tevreden en in Costa Rica werd slechts een gering verlies geleden. De meeste tegenslag in Zuid-Amerika kreeg men te verwerken "door de voorlopig nog ondoorzichtige ontwikkelingen in Suriname (de resultaten bleven daar echter bevredigend) en door de forse devaluaties van de munten van Ecuador en Bolivia. Met ook in andere opzichten een weinig hoopvol klimaat moest tenslotte tot sluiting van de vesting in Bolivia worden overgegaan".

Wat de Antillen betreft: de twee bedrijven welke in 1982 op Aruba werden overgenomen van de Ogem en Nederhorst konden "terugzien op uitgesproken gunstige resultaten. Ook over Curaçao bestaat tevredenheid". Het algehele gunstige resultaat kwam uit op 20.2 (in 81: 21.2) miljoen (Ned.) gulden. In Midden-Amerika en het Caribisch gebied zijn 22,2 en 18,2 miljoen gulden geïnvesteerd; in 1981 ging het om respectievelijk 22,5 en 14 miljoen gulden. Tot zover gegevens uit het Financiele Dagblad.

PIERSON, HELDRING & Pierson, dochterbedrijf van de Amro Bank heeft in het kader van de reorganisatie ook de bestuurlijke opzet gewijzigd. In plaats van de voormalige raad van bestuur van zes man en een comité van elf directeuren is er nu een directie gevormd welke vijftien leden telt. Voorzitter van de directie is drs J.Kleiterp, die voorzitter van genoemde raad was, en zijn plaatsvervanger is jonkheer mr F.J.Loudon, die lid van de raad was en vice-voorzitter is L.H.Wurfbain, die dezelfde functie ook in de raad bekleedde. Zo blijkt uit het Financiele Dagblad.

Eerste kaping van Chinees vliegtuig

TOKIO/SEOUL — Japan heeft, op verzoek van zowel Seoel als Peking, aangeboden te bemiddelen inzake het gekaapte Chinese vliegtuig. Vijf mannen en een vrouw dwongen gisteren een Chinees passagiersvliegtuig met 105 mensen aan boord, naar Zuid-Korea te vliegen. Daar gaven de kapers zich over. Het was de eerste geslaagde kaping van een Chinees vliegtuig.

De bemiddeling van Japan houdt waarschijnlijk in dat Japan de terugkeer van het vliegtuig, de passagiers en de bemanning naar China zal regelen. China en Zuid-Korea onderhouden geen diplomatieke betrekkingen met elkaar.

Het vliegtuig werd gekaapt tijdens een binnenlandse vlucht in China. Bij de kaping vielen twee gewonden, die in een ziekenhuis zijn opgenomen. Naar verluidt zijn het de piloot, die er ernstig aan toe is, en een ander bemanningslid.

SAN SALVADOR — De nieuwe minister van Defensie van El Salvador generaal Carlos Eugenio Vides Casanova heeft wat het eerbiedigen van de mensenrechten betreft een zeer slechte reputatie. Hij heeft geen practische krijgservaring. Er zijn ook geen aanwijzingen dat hij een aanwijzing zal aanbrengen in de aanpak van de strijd tegen de guerrillastrijdkrachten, hoewel volgens de meeste waarnemers zijn voorganger generaal Jose Guillermo Garcia aan de dijk werd gezet omdat de bestrijding van de guerrilla geen effect sorteerde. De functie van minister van Defensie is de meest belangrijke taak in het door burger-oorlog gespleten El Salvador. De nieuwe minister is 44 jaar.

Remitido

Erornan

"PSICIATRIA (4x), psiciatra. psiciatranan". Esakinan ta erornan ortográfiko estúpido. Ainda e 'periodista' aki no a dun'é kuenta ku un 'c' no por zona 'k' dilanti di vokal 'i' (i vokal 'e'). Sea ta skirbi: psiquiatria i psiquiatra (sigun ort. etim.) o: psikiatria i psikiatra (sigun ort. fon.). Periodistanan di awa dushi. Nan ta duna muestra di no tin noshon at all di ningun klase di ortografia.

"No kere ku mi ta muchachada": E supstantibo 'muchachada' ta usá aki komo athetibo. Eror. Un persona no por ta 'muchachada'. Un persona adulto por 'hasi ko'i muchachada'. Muchachada ta akshon propio di mucha, un asuntu reprensibel pa hende grandi.

"E promé pregunta ku el a wordu hasí ta...": Mal papiamentu. Lektor, tèst bo konosementu di nos lenga. Pone e frase aki na bon papiamentu.

".....el a siña hopi i haña hopi amistatnan.....": Mal papiamentu. Lektor, korigié bo mes. Kòrda riba uso di singular i plural.

"Gobièrnu no tin obligashon pa atvertí pueblo.....": Uso robes di preposishon. No: obligashon 'pa', ma: obligashon 'di'.

".....pa Gobièrnu para garantia": 'Garantia' ta un supstantibo, no un athetibo. 'Borg staan voor' ta: para garante pa. Mas abou den e artíkulo en kuestion bo ta lesa: "pa duna ALM e garantianan nesesario". Aki sí e supstantibo 'garantia' ta bon usá.

"E tistigu tabata handelingsbekwaam": Pa e palabra 'handelingsbekwaam' nos por usa e palabranan 'ábil' i 'idóneo', adoptá di spañó. Pa 'handelingsonbekwaam' por usa 'inábil' i 'inkapasitá'. Si tin eksperto ku mihó proposishon, gustosamente lo mi ke tende di nan. Ta términonan huridiko ku mester fiha awor!

"Nos ta habri ma toch": Tres be den un matutino. Ta un bergwensa. 'Ma tòg' na fin di un frase ta papiamentu di mucha chikí. Kolmo di puerilidat.

"Nan tabata te hasta asina skrupuloso di yama mi señora na telefòn i pidiele vota pa nan": 'Skrupuloso' (pa mi: eskrupuloso; no tin pakiko suprimí e 'e' inisial) ta nifika: nauwgezet, nauwkeurig. E outor ke eksponé nèt kontrario, esta: sin eskrúpulo, ul.: gewetenloos, sin konsenshi. Mes ora m'a pensa: mustrami un polítiko i mi ta mustrabu un Henri-n'-ke-baiprofos, un fantoche. E eksepshonnan ta poko!

"Tuma kontakto ku SIP i pidi pa señora Hart.....": 'Pidi pa' ta produkto di dañadónan di papiamentu. Korekta ta: pidi pa papia ku señora Hart.

".....pa yuda krese nos turismo": Korekto ta: pa yuda nos turismo krese. Bo n' por yuda krese un planchi, ma bo por yuda un planchi krese (usando mèst). Ke men ku na papiamentu no por usa e verbo 'krese' komo un verbo transitivo, ma komo verbo instransitivo. Ta kasonan ku meresé atenshon si ke purifiká papiamentu.

"Ora bo ta stima mes mes.....": Tokante e disparati aki ta palabra insolente so bo por usa. Dia pa dia mas soketada. "Mes mes' ta ruman di: einan nan, antobra, etc. Di fabrikashon infantil i femenil. Si, prinsipalmente sekso femenino gusta papia hopi kos ku no ta nifiká nada.

A.J.MADURO

Papa Dios

PAPA DIOS, ELECCION a pasa
Y pueblo di Korsow a sa di
Komporte ku seriedad y serenidad
Y respet nesesario ku por sirbi
Komo ejemplo pa kwalkier pueblo
Kulto ku tin su dignidad educacion,
Y e amor y sintimentunan humano pa
Otro na pecho. Esakí a proba ku nos
Por ta deferencia di opinion, pero
desunion hamas.

Papa Dios pa e partido ganador su
Miembronan tabata sa di controla e
Alegria emocional di triunfo ku limite.
E partidonan perdedor, tambe nan miembro
Nan tabata sa di controla nan derota y ser
Bon perdedor. Korsow merese un pabien
Pa su comportacion.

Papa Dios pa loke ta trata eleccion,
Tur kos a keda meskos, pueblo a papia.
Majoria a disidi pa e mesun gobernacion.
Y kasi logika pa e mesun situacion. Tantu
Economiko cultural finansiero laboral
Social ensejansa enfin tur kos a keda
Meskos mitar mitar. Ta bisa so ta bisa
Ku kos ta hopi ziek y ku awor si no por
Mas y ku mester bin un cambio, a resulta
Di ta un farsa. Esaki a keda debidamente
Proba. Bon no ta hanja? saka bo som? Danki Papa Dios.

N.B. Ley di CARMA,
Bo tira un piedra na laira,
E mester bini abow.

BOEIS HAILE

Muhe

(Dediká n' Esun ku ké)

Mi MAMA
T'a t'un muhé
Deskanso pa su alma.

Muhé?
Un ser indispensabel
Pa den kas
Pa su famiya
Pa su toleransia
Hopi grandi
Pa su sostén
Den oranan difisil
Pa su inspirashon
Pa solushoná problema
Ki ora ku nan t'ey.

Muhé?
Tin' biaha
Ku su boka dushi
Dj'un manera rafiná
Sa poné kwalké homber
Hasi loké E ké
Y ta kumbini'é

Muhé?
T'esun ku un sonrisa
Of un sunchi
Of un 'qué sé yo'
Ta proba
Ku t' E mes ta manda
Y hopi bes ta dominá
Y tin' e ultimo palabra.

Finalmente:

Muhé?
T'Esun ku ta eksigí nos respet
Y un homber no por sin djé.

Esey nos ta yama: Muhé.

ABRAM CAPELLO

Un plegaria

E bunita dia di mama
nos ta huntu pa celebrá
y nos tur ta canta na coro
e palabranan di amor.

refr.
Mama, dushi mama
e palabranan ta poco (2x)
pa nos expresá
e sentimento tan inmenso (2x)
di su jiunan tantu stimá

Un plegaria nos ta pidi
pa nos mama goza mas
na Dios Nuestro Señor
oraciones ku fervor

Konsede nos Señor
e gracia bendito (2x)
pa nos mama por goza
di nos inmenso amor (3x)
di su jiunan tanto stimá

Refr. Mama dushi mama etc...

LOLA AMASIA

Ban pensa

BO NO TABATA SA ku gobierno ta e mayor akshonista den bo negoshi? Por lo menos un tersera parti di bo entrada of bo ganashi ta bai p'e, sin k'e tin ku inverti ni un sen den bo aktividat. Si e kapital ku bo a inverti den bo empresa no ta di bo só, bo otro sosio por ta un banko, semper si bo tin un fiador of un "onderpand". Abo mes no ta mas ku un "money machine". Si bo suma loke bo mester paga na interes y na belasting sin konta bo otro gastunan, bo partisipashon den e ganashi di bo negoshi no ta gran kos. Esaki ta e realidat ku tur entrepreneur mester a siña biba ku ne. Awendia un negoshante mester ta hopi fortuná si e por bisa ku su negoshi ta lag'e mas ku 5 % di ganashi neto riba su benta. No ta pornada tantu komersiante ta keha amargamente e dianan aki. No ta straño ku kasi ningun inversionista ke inverti más plaka den un empresa na Korsou bou di e sircumstanshanan reinante. Ta bon pa bo sa kiko ta e kosnan ku a spanta Kapital.

Mas o menos 15 aña pasá, no aki só, diferente gobierno a introdusi kontrol di preis riba artikulonan di promé nesesidat, komo si fuera ku kompetensha salú no tabata sufisiente pa tene e preisnan mas abou pusibel, den konteksto di kategoria di e tiendanan konserni. Ehemplo: Henderson of Zuikertuintje no por bende ariña di funchi na e mes prijs ku un famia Portugués. E afan pa fomenta kooperativismo no a keda sin kontribui ku su resultadonan negativo. Y por ultimo e desastroso ontslagwet ku a bini pa duna e "genadeslag" na nos ekonomia. Esaki a kaba ku tur insentivo di nos pioneronan.

Awor numa nos a kuminsa mira e konsekuenshanan negativo di "oversosialisatie" na Korsou. Ta bon tambe pa nos sa ku e palabra Kapital (un nesesidat) no ta nesesariamente vinkulá ku kapitalismo, kaminda kapital den man di algun grupo pudiente tabata ser malusa pa, manipula, korumpi y extorshona pueblo y gobiernu. Ku sosialisashon a bin logra frena e tendenshanan negativo aki un tantu. Malamente "oversosialisatie" hopi sindikato a bin haña tantu poder ku awe nan ta ehersé més tantu, sin ta más preshon riba gobierno ku tempo kapitalismo tabata den su apogeo. Siegu pa haña ainda mas poder nos a mira kon esaki tambe a "backfire" den e paisnan totalitario (kapitalismo di estado) manera Union Sovietiko, kaminda hustisia sosial ta wordu pisoteá bou di e y lema di "El que no trabaja no Come".

Despues ku e akontesimentunan aki a spanta kapital y e echo ku sin kapital no tin dunando di trabou, bo ta haña ku algun gobierno a haña nan obligá pa nashonalisá e miho industrianan estranhero, den nan pais.

Nos gobierno ku no tin tantu poder ni basta rekurso material pa hasi esei, paso a paso a monopolisá tur e industrianan klave manera esnan di awa, telefon y elektrisidat pa e por oumenta su ingreso ki ora ku e ta haña den perta. E otro industrianan manera esnan di Hotel y Dok ku ta na pekel ainda, mester sirbi e proposito di mantene y si ta pusibel oumenta e kuponan di trabou den nos komunidat.

E peliger grandi ta, ku pa falta di kapasidat administrativo y konosementu di industria y negoshi en general, dia pa dia nos gobierno ta bai haña su mes den un kantidat di debe mas grandi ku tur su ingresonan huntu. Si nos mira bon kiko ta pasando na Venezuela, no obstante tur nan rikesa natural, nos mester puntra nos profetanan kiko ta bai para di nos ku no tin nada mas na nos haber ku un gran deseo di ser liber y soberano riba nos pida baranka meimei di laman.

JAMES G. CAPRILES

Ingezonden

Dignidad

DE KOGEL WAARDOOR een week geleden een bekend Arubaans politicus werd getroffen, heeft ons allemaal getroffen. We zijn allemaal geraakt, geestelijk getroffen door wat er kan gebeuren als de hartstochten van de mens de overhand krijgen over zijn gezond verstand. Want het ene schot wat op Aruba afging is maar een klein topje van een hele grote ijsberg die daaronder verborgen ligt. En nu heb ik het niet over het feit dat de laatste weken herhaaldelijk mensen met schotwonden in het ziekenhuis zijn binnengebracht: neergeschoten uit jaloezie, mishandeld en zwaar gewond door de hartstocht van een man tegenover een vrouw en van een vrouw tegenover een man. Maar ik zou willen wijzen op die algemene volksziekte het spelen met gevoelens die wij niet kunnen controleren; dat mensen hartstochten en passies oproepen waardoor zij dynamiet opstapelen: ontplofbare stoffen die ineens in de lucht vliegen als je er een lucifer bijhoudt.

En achteraf kun je dan afvragen: hoe is dat allemaal gekomen? Het zit hem eigenlijk niet in die ene lucifer, die ene overtreding, die ene auto ralley, die ene kogel? Het is onzin om te spreken over een samenzwering tegen een bepaalde persoon of een bepaalde partij. Maar het is een feit dat er al jaren lang gespeeld wordt met de gevoelens van onbehagen, machteloosheid en onvrijheid bij mensen die zichzelf onvoldoende kennen. Die menselijke hartstochten worden bespeeld door andere mensen die daar persoonlijk voordeel uit willen trekken. En ineens sta je voor een ontploffing, een drama. Dat hadden we niet bedoeld. Maar je had het kunnen voorzien. En daarom had je niet zo mogen handelen.

Op Aruba hingen de vorige week nog de pamfletten die opriepen voor de verkiezingen: pa libertad cu dignidad: voor de vrijheid met respect voor jezelf. De vrijheid van handelen vanuit de waardigheid van de mens. Maar vele mensen op deze eilanden hebben dat gevoel van eigenwaarde niet. Zij zijn gewond geraakt, verminkt door moeilijke levensomstandigheden. En nu komt er een politicus, een leider, die belooft hen dat gevoel van menselijk zelfrespect terug te geven: dan pas zullen ze vrij zijn. En nu wordt er gespeeld met dynamiet. Menselijke frustraties, diepe gevoelens van onbehagen worden opgeroepen en gericht op andere mensen, andere partijen, andere eilanden, andere rassen. Niet jij hebt de schuld; anderen hebben de schuld. Niet jij moet je leven veranderen en verbeteren; anderen moeten en zullen dat doen. Mensen die in Europa geleefd hebben, 40, 50 jaar geleden weten hoe leiders als rattenvangers voor de mensen kunnen uitgaan: spelend met en misbruik makend van hun gevoelens van onvrede, onwaarde en onevenwichtigheid. We kunnen allemaal die neigingen en die zwakheden hebben.

Daar moet je langzamerhand van verlost worden. Daar moet je mee worstelen. De vrijheid wordt je niet in de schoot geworpen. Daar moet je toe opgevoed worden. Er zijn pogingen en geestelijke leiders die je daarbij kunnen helpen maar ze kunnen het niet doen in jouw plaats. Ze kunnen die taak niet van jou overnemen. Ongelukkig het land en het volk dat leiders achternaloopt die makkelijke oplossingen voorstellen voor moeilijke vragen. Ineens hoor je de knal. En dan kan een draad worden doorgesneden en een ramp ontstaan die niemand gewild heeft maar die we samen hadden kunnen voorkomen.

Op Aruba en Curacao zijn bureaus voor levens- en gezinsmoeilijkheden. De mensen die daaraan meewerken zouden een ontstellend verslag kunnen doen hoe het staat met de levensmoeilijkheden op de Antillen: wat mannen en vrouwen elkaar binnen en buiten het huwelijk kunnen aandoen en wat de kinderen daaronder te lijden hebben. De onevenwichtigheden van de politieke partijen en van de vakbonden worden grotendeels veroorzaakt door het gebrekkige gezinsleven op deze eilanden. Daar ligt de oorzaak van het gemis aan dignidad, het gemis aan eigenwaarde en het ontbreken van de innerlijke vrijheid. Hier heerst de slavernij van het geld, het bed en de fles. Die wordt niet opgeheven door het een of andere eiland voor een week droog te leggen, door op grote schaal de anti-conceptie pil te verspreiden of door de echtscheiding nog makkelijker te maken dan ze al is. Die vrijheid kost bloed, zweet en tranen. Er zijn geen makkelijke oplossingen om tot het geluk te komen, gebaseerd op het gevoel dat je de moeite waard bent voor God en de mensen. Maar die moeite, die moet je je wel geven. Die pijn moet je kunnen verdragen. Die leiders, die geneesheren, moet je kunnen onderscheiden. Misschien hebt u ook geglimlacht bij de mededeling dat de president van Venezuela zijn lijfarts naar Aruba had gestuurd om hier eens poolshoogte te nemen. Alsof wij hier geen goede dokters hadden. Maar er zijn wonden die niet met een chirurgische ingreep, door een operatie te genezen zijn. Die wonden zijn verborgen in de diepte van het menselijk hart. Zij liggen in een gemis aan geloof en liefde: voor God en de mensen. Wat zou ik zelf kunnen doen om die te genezen?

PATER E.J. SCHOENAECKERS; S.J.

(zondag al voorgelezen via Radio Hoyer 2).

Voor 't eerst

VOOR DE EERSTE keer naar de stembus; helemaal niets nieuws doch voor mij wel daar het de eerste keer is dat ik in mijn geboorteland naar de stembus ben gegaan. Ik heb hiervoor in een ander land gebruik gemaakt van mijn stemrecht.

Toen ik uitwoond was, heb ik me goed laten inlichten hoe de politieke situatie zich op Curaçao ontwikkelde. Daarom was het voor mij niet moeilijk een keus te maken. Elke partij had een partij-programma, duidelijk of niet, die zij aan het volk ter beoordeling aanboden. Men probeerde hiermee kiezers aan te trekken doch wat ik zo links en rechts hoor van groepen kiezers, was meestal het ter discussie stellen van wie z'n zaken vult en wie niet.

De lijsttrekker is voor de meesten de persoon waarom het gaat doch de partij zelf heeft geen zichtbare plaats waarmee de bewuste kiezer zichzelf kan verenigen. Men bekent vaak geen kleur, zowel politici niet, als kiezers niet. Met kleur bekennen bedoel ik, wat voor regeer-model staat men voor. Is het Socialisme, Communisme, Liberalisme, Revolutionair, Sociaal-Democratisch, Christen-Democratisch, enz., enz., of danst men tussen alle modellen door zonder er daadwerkelijk een aan te wijzen. De meesten verschuilen zich achter de modellen Sociaal-Democratisch of Christen-Democratisch omdat deze de minst moeilijke vragen opleveren. Regeer-modellen waarmee men elke kant op kan.

Christenen, zijn de meesten onder ons, sociaal proberen we allemaal te zijn en democratisch is een fijne manier om je zelf te presenteren. Democratie wordt door de wreedste heersers gebezigd en die geven allemaal perfect uitleg wat hun standpunten zijn die onder de noemer "Democratie" geformuleerd en aan het volk gepresenteerd worden.

Partij-programma's werden aangeboden en wanneer je goed gaat kijken, zou je eigenlijk op alle partijen kunnen stemmen want, ze hebben het allemaal goed met ons voor. Ik wil het eigenlijk helemaal niet hebben over partij-programma's want achter een partij-programma hoort ook een partij ideologie te staan. Daarom kan men momenteel beter praten over programmapunten. Men is het allemaal er over eens dat het volk beter geinformeerd moet worden omdat zo de interesse gestimuleerd wordt. Wat het volk nodig heeft, is duidelijkheid; wat stelt partij X voor, wat is ideologie van de partij? Wanneer het dat allemaal duidelijk is, dan kunnen wij daadwerkelijk praten over informeren. Wanneer het volk een partij ideologie (h)erkent en de daaruit voortvloeiende programma's goedkeurt, dan pas wordt er echt gestemd.

De lijstaanvoerder/ster krijgt alle aandacht en daarom behoort deze ook de ideologie van de partij uit te dragen. Hij/zij presenteert op deze wijze zijn partij, wat niet aan een persoon gebonden is, doch wel aan een ideologie.

Het is natuurlijk goed te weten hoe wij ervoor staan doch beter is te weten wáár er gefaald is, wáár het model niet duidelijk genoeg was, zodat de politici door de bomen het bos niet meer zagen. Daarom moeten de partijen in het algemeen op de voorgrond geschoven worden. De personen zijn niet belangrijk want die moeten zich uiteindelijk aan de ideologie van de partij houden. Daarna beken je kleur en zo ook de kiezers. Dan neem je weg dat er naar persoonlijk belang wordt gestreefd. Dan neem je weg dat er over zakken vullen wordt gepraat. Het respect voor de ideologie van de partij zal voorrang krijgen en dan krijg je de juiste mensen op de juiste plaatsen. Als sympatisant van de blauwe partij zag ik de 29ste april als de dag waarop ik mijn stem uitbracht, voor in ieder geval de wijze waarop men aan die duidelijkheid tracht te werken. Het is niet makkelijk dit te introduceren en ik heb respect voor de wijze waarop de partij het volk ermee vertrouwd doet geraken. Mensen bewust maken van hun saamhorigheid aan de hand van een model waarin zij zich herkennen en de overdracht naar anderen toe. Wat wij hebben te verdelen, komt ons allemaal ten goede, dat is de gedachte van elke partij doch het maakt heel veel uit wie het mag doen.

Ik ben blij dat de partij zich toch heeft weten te handhaven op bestuursniveau. Ik ben dubbel blij te weten dat mijn stem naar mijn gevoel echt geteld heeft (gezien het minieme verschil tussen de blauwe en de groene partij) zodat de partij nogmaals de kans krijgt de partij ideologie duidelijk te stellen. De blauwe partij heeft steeds meer verlies geleden en we weten nog niet of dat te wijten is aan de thuisblijvers of dat het potentiele kiezers zijn die van kleur veranderd zijn. In ieder geval maakt het verschil van 149 stemmen de stembusuitslag uit. Het verlies leert mij dat er toch een kern zich aan het stabiliseren is en dat is het sein om door te stoten, geen paniek of struisvogel politiek te bedrijven doch rustig en met man en macht werken aan de partij ideologie. Ik heb kleur bekend, u ook???

OTMAR ALBERS

Letter to the editor

Oh Mother

The most beautiful gift for a woman, is to be a Mother!
The love, joy and happiness one can feel, is Unique!!
The bliss it brings to your heart, is incomparable!

Oh Mother! Oh Mother!
You are the most rewarding and precious Person
that God gave us!

Oh Mother! Oh Mother!
How I wish you were here today....to share with me,
the feelings of love I have for you!

Oh Mother! May the Lord Bless You for ever!!

JEANNINE DORER

Mensen, *zoals wij*

Men keek eerst vreemd op, toen de 44-jarige STANLEY SLYNGSTAD, een computer-programmeur, geld uitdeelde in een bar in Olympia nabij de Amerikaanse hoofdstad Washington. Maar aanwezigen stoorden zich niet aan de herkomst van het geld en grepen wat Slyngstad aanreikte. In totaal verdeelde de man ruim 17.000 dollar. Het geld bleek te zijn buitgemaakt bij valse transacties, die Slyngstad via zijn computerbaan pleegde. Bij arrestatie zei hij: "Ik ben een dief, maar geen misdadiger. Het ligt gewoon in mijn aard om anderen te helpen".

***

De Franse PEN-club van dichters en schrijvers heeft besloten de Cubaanse auteur JORGE VALLS ARANGO als lid te accepteren. Valls Arango zit sedert mei 1964 gevangen in Havana. Hij was één van de schrijvers, die het indertijd durfde op te nemen tegen de toenmalige dictator Fulgencio Batista. Hij kwam in botsing met het regime-Castro, toen hij zich in boeken en geschriften zeer kritisch uitliet over het totalitaire landsbestuur. Zijn in New York wonende vrouw heeft bekendgemaakt, dat hij geen bezoek mag ontvangen en al twee jaar geen medische verzorging krijgt.

***

Sedert de vijftiger jaren strooit hij zijn bloemen en vredespamfletten uit. Zo "bombardeerde" hij de Noordierse hoofdstad, vloog over Egypte en dwars door naar Israel. Nu wil de Indiase goeroe VISJNOE DEVANANDA naar Oost-Duitsland vliegen, gewapend met bloemen. Nog nooit heeft hij van zijn acties narigheid ondervonden. Eens maakte de Britse acteur Peters Sellers, nu wijlen, een vredesvlucht met de goeroe. "Grenzen kan men niet met wapens oversteken, alleen met bloemen", zegt hij. Het is jammer dat zijn boodschap niet doordringt.

***

Vader en moeder werden gezocht wegens gezamenlijk gepleegde moord. Daardoor moesten de zeven kinderen van het echtpaar LULIS vijf maanden lang alleen doorbrengen in een krot in Fort Lauerdale in Florida. De vader werd snel gegrepen en tot twaalf jaar gevangenisstraf veroordeeld. De moeder bleef voortvluchtig en zij wist alleen waar de kinderen waren ondergebracht. Die werden vandaag door de politie gevonden. De kleintjes waren tussen de twee en elf jaar. Sommige van de oudsten hadden de damp van een chemische oplossing ingeademd om "high" te worden.

***

Toen HOBERT FREEMAN (intussen dominee Freeman geworden) een kerkgenootschap stichtte in de Amerikaanse staat Indiana had hij niet gedacht, dat het allemaal zo een hoge vlucht zou nemen. En dat hij het middelpunt van controverse zou worden. Met een klein groepje volgelingen startte hij tien jaar geleden, maar zijn "Faith Assembly" telt nu vele duizenden leden. De dominee acht medische verzorging in strijd met het geloof. Geen wonder ook, dat de laatste tijd 52 van zijn volgelingen stierven, omdat ze steevast weigerden naar de dokter te gaan, zelfs bij ernstige ziekte.

***

WORLD IN A NUTSHELL

…ELSINKI — Four leading …tical parties reached agree…t Wednesday on a division … cabinet posts in Finland's … center-left coalition. The …ernment will be sworn in …day. The coalition of Social …ocrats, Center party, Peo…'s Party and the Rural Party will be headed by Social Democratic chief Kalevi Sorsa, who is also the Prime Minister in the outgoing government.

HAMBURG, WEST GERMANY — Adolf Hitler not only knew about Rudolf Hess' World War II parachute jump into Scotland in a quest for an early peace with Britain, but planned his reaction depending on the outcome, the latest installment of the Nazi dictator's purported diaries says. Stern magazine, owner of the disputed documents, said Hitler discussed the flight in one volume of the 60-book set.

SUNDSVALL, SWEDEN — The Swedish Navy sent down divers Thursday evening to search for a suspected Soviet minisubmarine possibly lying crippled in the bay of this North Swedish coastal city. Frogmen operated from three naval vessels Northeast of Alno Island in the area where two powerful mines were set off 24 hours earlier. Naval reinforcements were rushed to the scene 406 kms North of Stockholm. Early Thursday, Navy helicopters dropped two depth charges.

WASHINGTON — Both sides claimed victory after the house passed by a hefty 129-vote margin a long-debated resolution calling for a "mutual and verifiable freeze" on US and Soviet nuclear arsenals. Republicans allied with President Reagan in opposing the measure said they won crucial language linking a freeze with weapons reductions.

MOSCOW — The Soviet Union today hailed the US House of Representatives vote for a freeze on US and Soviet nuclear arsenals as a blow to the Reagan administration's "militaristic course". The official news agency Tass said the house "has actually given a vote of no confidence in the Reagan administration's course of escalating the nuclear arms race".

WASHINGTON — President Reagan said Thursday he will not support the house-passed resolution calling for a "mutual and verifiable freeze" on US and Soviet nuclear arsenals, despite a modification won by his supporters. He said he was confident that if the non-binding resolution is debated in the senate, "the doubts and opposition to a simple freeze will continue to grow".

BEIRUT — President Gemayel ordered the Lebanese army and Air Force Thursday to "attack and silence" any positions that shell Beirut from the Israeli or Syrian controlled hills overlooking the Lebanese capital, senior Military sources said. Gemayel issued the orders after Christian-Druse hostilities spilled over from the hills to engulf Beirut in the heaviest bombardment since the end of the war between the Israeli army and Palestinian guerrillas last summer.

ROME — Italians will go to the polls June 26-27 a year ahead of schedule, in a general election forced by the socialists seeking to cash in on what they see as socialist "fever" in Western Europe. Outgoing Premier Amintore Fanfani's government took only five minutes to pick the dates, which coincide with regional elections in several areas.

LONDON — Voters turned out slowly Thursday for City Hall elections in England and Wales which could help decide whether conservative Prime Minister Margaret Thatcher calls an early election. Electoral officials predicted a traditionally low poll of around 40 percent, even in the key city of Birmingham, heartland of the depressed industrial English midlands.

CAPE TOWN, SOUTH AFRICA — The white-minority government introduced legislation Thursday breaking the color bar in national politics but keeping whites in firm control. The bill will bring representatives of the nation's 2.7 million people of mixed race, called "coloreds", into separate chambers of parliament along with the country's 850.000 indians.

SEOUL — Armed hijackers, apparently seeking to defect from China, took over a Chinese airliner Thursday with 105 people aboard and diverted it to a military base near Seoul. Details of the incident were still sketchy early Friday. US defense officials in Washington said they were told that South Korean security agents took five men and one woman into custody at the military base.

KHYBER PASS, PAKISTAN — Britain's princess Anne Thursday visited this mountain pass connecting Afghanistan and Pakistan. The daughter of Queen Elizabeth II on the last day of a three-day visit as president of the London-based Save the Children Fund, was met by 34 Malik tribal chieftains.

LOS ANGELES — Scientists say they have used gene-splicing techniques for the first time to mass-produce antibodies that can target cancer cells, and hope to create minute guided missiles to fight disease in the body. Scientists at the city of Hope National Medical Center here and at Genentech Inc., of South San Francisco, said they extracted a gene that produces a specific antibody, one that attacks colon cancer cells.

Met verslagenheid hebben wij kennis genomen van het plotselinge overlijden van ons bestuurslid

ALBERT THEODORE TITRE

op woensdag 4 mei 1983, in de leeftijd van 42 jaar.

Zijn inzet voor onze Vereniging zullen wij ons blijvend herinneren.

Ons medeleven gaat uit naar zijn vrouw en kinderen, die wij veel sterkte toewensen om dit grote verlies te kunnen dragen.

Hoofdbestuur S.O.V. Asiento Emmastad.

---

†

Ku tristesa nos ta anuncia morto repentino di nos querido miembro

ALBERT TH. TITRE

Akto di entiero lo tuma luga Djasabra 7 di Mei pa 3.30 atardi, saliendo for di El Tributo Otrobanda pa Santana Katoliko di Sta. Maria. Nos ta suplika nos miembronan pa nan ta presente.

Semper nos lo tene bonra su memoria.

CURACAOSE VOETBALBOND (C.V.B.)
KOMISHON DI ARBITRO DI C.V.B.
FEDERASHON FUTBOL PROFESIONAL
FEDERASHON FUTBOL AMATEUR (FEDEFAK)

SHELL CURACAO N.V.

maakt het overlijden bekend van haar medewerker

Albert Theodore TITRE

woensdag, 4 mei 1983, in de leeftijd van 42 jaar en in leven werkzaam op de afdeling Maintenance Planning and Contracting Out.

Plaats, datum en tijdstip van de begrafenis zullen later worden bekend gemaakt.

Zijn nagedachtenis zal in hoge ere worden gehouden.

„Leer lijden zonder klagen"

Na een geduldig gedragen lijden overleed heden mijn lieve zorgzame man

JAN SAMUEL CARL TEN KLOOSTER

op de leeftijd van 66 jaar.

KLARA TEN KLOOSTER-VAN DER WAGT

5641 KV Eindhoven, 25 april 1983
Urkhovenseweg 496

Overeenkomstig de wens van Jan heeft de crematie in alle stilte plaatsgevonden.

GETROUWD

6 mei 1983

ERIC BLANKEN

met

ANNEKE VAN DER CROFT

U.S. STOCKMARKET NEWS

Am.Tel.Tel.	69	+ 7/8	I.B.M.	115 5/8	- 3/4
Asa Ltd.	72 3/8	+ 1/8	I.T.T.	40 1/2	+ 5/8
Anacomp	20	- 1/8	K.L.M.	53 1/4	+ 3 1/4
Beatrice Fds.	27 3/8	+ 1/8	Merck	93 1/2	unch
Burroughs	52	+ 1 1/4	Motorola	113 3/4	+ 5 3/4
Comsat	67 1/2	- 1/2	N.C.R.	117 5/8	+ 2 1/4
Coca Cola	55 1/4	+ 1/4	Pepsico	39	- 1/2
Disney	81 1/2	+ 1 7/8	Pogo Prod.	22	- 7/8
Dome Mines	20 1/4	+ 1/2	Royal Dutch	43 3/4	unch
Dupont	48 1/4	- 1/8	Sohio	45 1/2	- 2 1/8
East.Kodak	77 1/2	- 2	Shell Oil	41 1/8	- 1
Fluor	23 5/8	+ 1/2	Sears	41 3/8	+ 1 1/8
Ford	50 5/8	+ 1	Union Pac.	57 3/4	+ 1/2
Foster Wheeler	16 3/8	- 1/8	U.S. Steel	28	unch
Genl.El.	110 5/8	+ 1/8	West.El.	47 5/8	+ 1 5/8
Genl.Motors	70 1/2	+ 1 1/8	Xerox	42	- 1/4
Dow Jones	1219,72	+ 7,87	Gold	432,40	- 2,70
Six months tax bills		8,36%	Silver	12,46	- 0,12

AMSTERDAM

A.B.N.	369,00	Philips	43,90
Akzo	56,20	Robeco	287,50
Heineken	105,80	Rolinco	279,50
Kon.Olie	120,50	Unilever	209,50

MADURO & CURIEL'S BANK N.V.
INVESTMENT DEPARTMENT TEL: 612511 - 612891

Koersen Centrale Bank

US DOLLAR	1.77	1.79	1.81
CAN DOLLAR	1.435	1.455	1.475
PND STERLING	2.755	2.81	2.87
NED GLD	64.37	65.09	65.89
BOLIVAR	-	-	-
ZW FRANCS	86.55	87.27	88.07
FR FRANCS	22.99	24.[illegible]	24.79
DUITSE MARK	72.54	73.26	[illegible]
SUR GLD	-	100.07	102.59
IT LIRE	0.91	1.21	1.27

KOERSEN VAN DE OBLIGATIELENINGEN VAN DE NEDERLANDSE ANTILLEN UITGEGEVEN DOOR HET DEPARTEMENT VAN FINANCIEN EN GELDIG VANAF HEDEN 6 MEI 1983 EN TOT NADER ORDER:

9.75 O/O OBLIGATIELENING 1979 PER 85/89 97.22
13 O/O OBLIGATIELENING 1980 PER 86/90 108.68
12.5 O/O OBLIGATIELENING 1981 PER 1986 104.49
12 O/O OBLIGATIELENING 1982 PER 88/92 106.45

HET GEMIDDELDE RENDEMENT OP ALLE OBLIGATIELENINGEN BEDRAAGT … O/O.
DE AANKOOP VAN OBLIGATIELENINGEN KAN GESCHIEDEN BIJ … BANKKEZEN.-.

English Companion

By Jack Tippit

HENRY, HOW MUCH DO YOU REALLY LOVE ME?

By Mort Walker

MARTHA, I'M HOME!

IT LOOKS LIKE ANOTHER GANGBUSTERS EVENING

Jim Henson's MUPPETS

GONE!

QUINCY — By Ted Shearer

…AND WHEN I WENT TO BUY A HOT DOG…

IT TOOK A LOT OF CHANGE TO CHANGE A ONE DOLLAR BILL.

BEKENDMAKING
KODELA
Water- en Elektriciteitsbedrijf Curacao.
Als gevolg van een stijging van de brandstofprijs (Marine Fuel Bunker C) met f. 6,90 per 1000 kg. is de brandstoftoeslag per 28 april 1983 met 0,138 cent per kWh verhoogd.

De brandstoftoeslag bedraagt aldus vanaf 28 april 1983 3.261 cent per kWh.

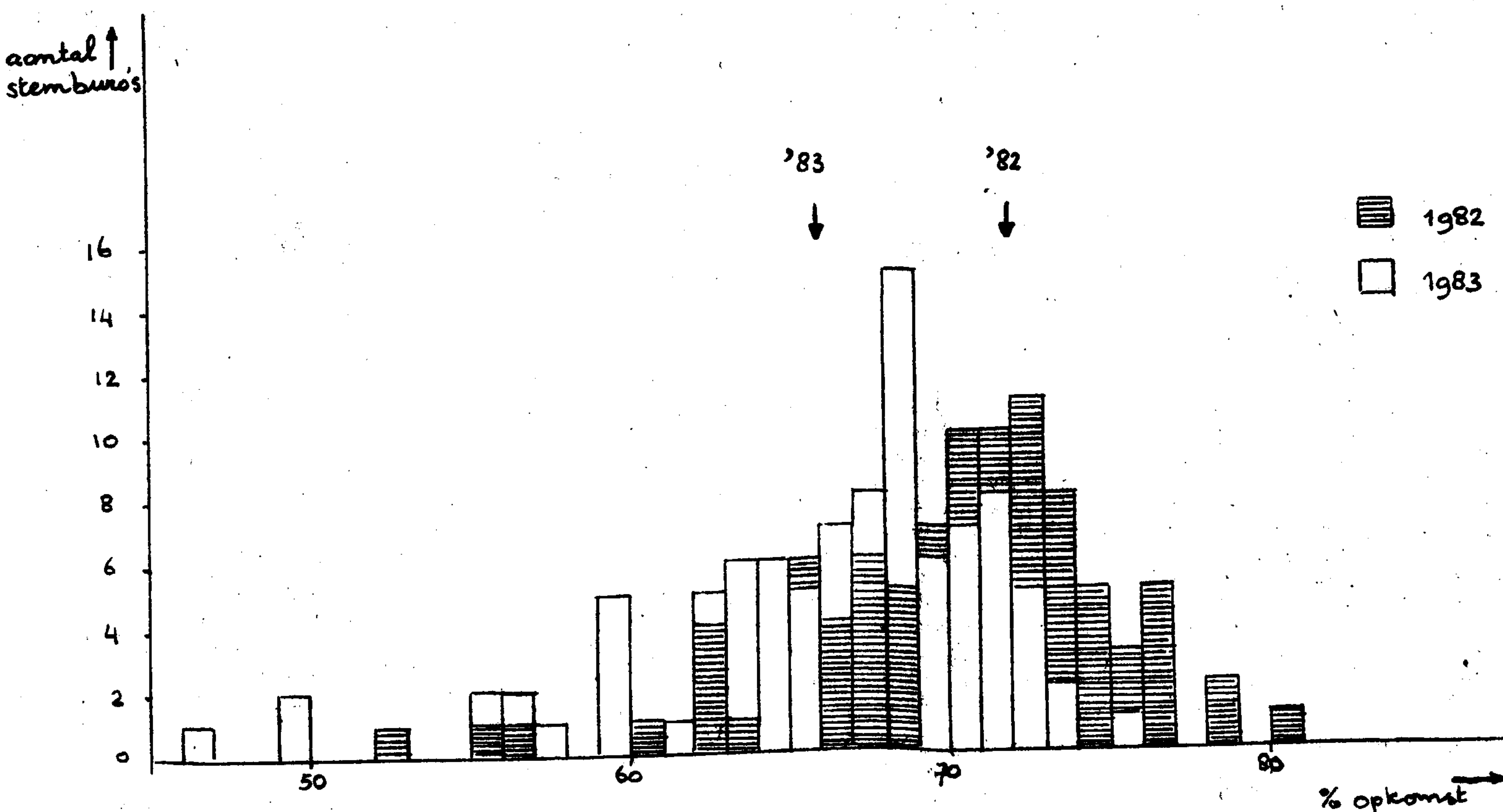
Wat zegt de verkiezingsuitslag?

Frente 't sterkst vooruit in Mahaai

[redacted]

OP CURACAO IS het - zeker binnen de "traditionele" partijen - belangrijk te weten hoeveel stemmen elk der kandidaten wist te verkrijgen. Hoe groter het stemmenaantal hoe sterker hij aanspraak kan maken op een belangrijke plaats in de partijhierarchie of hoe hoger hij op de lijst kan komen bij een volgende verkiezing. Daarnaast is het aantal stemmen dat een minister of gedeputeerde verzamelt een belangrijke graadmeter voor wat de kiezer van het door hem gevoerde beleid vindt.

Maar naast deze gegevens, die vooral voor de betrokken partijen van belang zijn, kan men meer algemene informatie krijgen uit de verkiezingsuitslag. Binnen zekere grenzen kan men iets zeggen over het stemgedrag van de kiezers, van hun motivatie. Enkele politici verklaarden voor de televisie dat zij een onderzoek wilden laten instellen naar de lage opkomst bij de verkiezingen, bijvoorbeeld.

Het meest duidelijk gegeven is natuurlijk de winst of het verlies die de partijen boeken ten opzichte van de laatst gehouden verkiezingen. Daarbij moet men echter wel bedenken dat het niet helemaal juist is het stemmenaantal zonder meer met elkaar te vergelijken. Immers, het aantal kiesgerechtigden en het opkomstpercentage kan bij beide verkiezingen verschillen. Om een zo zuiver mogelijk beeld te krijgen, moet men voor deze beide faktoren korrigeren. In 1982 resp. 1983 was het aantal kiesgerechtigden c.q. het opkomstpercentage 102.176 en 104.330 en 72,1% en 67.6%.

trikt, dan valt onmiddellijk de grote spreiding hierin op. Om het anders te zeggen: we maken een grafiek waarin we aangeven hoeveel stemdistrikten een opkomstpercentage hadden tussen 60 en 61, 61 en 62, 62 en 63%, enz. (zie figuur). Dan blijkt dat er nogal wat stemdistrikten zijn die een opkomstpercentage hadden dat sterk afwijkt van het gemiddelde van andere.

Bezien we de distrikten met een laag opkomstcijfer, dan blijkt dat vooral Wishi, Santa Maria en Punda laag scoren. Het verdient aanbeveling deze zaak nader te onderzoeken: statistisch om te kijken of het verschil werkelijk significant is (een "echt" verschil) en sociaalpsychologisch om te zien wat de oorzaak van de lage opkomst-

	1982	1982 gekorr.	1983	% winst/verlies
[illegible]	[illegible]	[illegible]	23.245	+45.6%
D.P.	17.595	16.950	14.799	– 12.7%
P.S.D.	3.052	2.924	1.745	– 40.3%
F.O.L.	2.753	2.637	4.500	+ 70.7%
M.A.N.	28.217	27.029	23.394	– 13.5%
M.E.T.A.	2.044	1.958	1.443	– 26.3%

Een dergelijk staatje spreekt voor zich: de partij die het sterkst is gegroeid is Frente, terwijl de PSD het sterkst is vermagerd.....

OPKOMSTPERCENTAGES

Een verschijnsel dat velen in onze gemeenschap ernstige zorgen baart is het grote aantal kiezers dat geen gebruik maakt van hun stemrecht. Het is zeer aannemelijk dat het wegblijven ter stembus een teken van onvrede met "de politiek" is.

Wanneer we de verdelingsfrequentie bezien van het opkomstpercentage per kiesdis- alle stemdistrikten samen. Dit zien we zowel bij de cijfers van vorig jaar als van dit jaar (in de grafiek resp. gearceerd en open).

Met enige fantasie lijkt het erop alsof wij te maken hebben met een bifasische verdelingscurve. D.w.z. dat er twee groepen stemdistrikten zouden zijn: de een met een lager opkomstpercentage dan de cijfers is (de motieven van de kiezer om weg te blijven).

KORRELATIE MET OPKOMST

Om iets te kunnen zeggen over de verschuivingen in stemmenaantal van elke partij, moet men zijn toevlucht nemen tot enkele kunstgrepen. De verschillen in stemmental tussen de verkiezingen van 1982 en 1983 zijn te groot en te sterk varierend om dit zonder meer te kunnen zien.

Een eenvoudige manier is om te berekenen hoeveel procent van de kiezers van elk stemburo op een bepaalde partij stemde in 1982 resp. '83 en wat de totale opkomstpercentages per buro waren. Deelt men nu beide percentages op elkaar, dan krijgt men een "index-cijfer" waarmee te werken is. Een partij die gelijk blijft in stemmenpercentage krijgt een index van 1,00 een partij die 10% achteruit ging een van 0.,90 en een partij die zijn stemmenpercentage wist te verdubbelen een index van 2,00.

Aan de hand van deze gegevens is het nu mogelijk om iets te zeggen van het opkomstpercentage per stemdistrikt en de resultaten van de verschillende partijen. Of anders gezegd: maakt het uit of het aantal stemmers is teruggelopen voor het resultaat dat de partijen behaalden?

Als we een grens trekken bij stemburo's welke tenminste een index van 0,95 voor hun opkomstpercentage hebben (dus waar maximaal 5% minder kiesgerechtigden gingen stemmen in 1983 t.o.v. 1982) en welke een index van minder dan 0,95 hebben, en we bezien een bepaalde partij de index van 0,90 overschreed (dus meer dan 10% verlies t.o.v. het percentage stemmen over 1982 of maximaal 10%verlies), dan vinden we het volgende.

De MAN haalt in 72% van de buro's met een index van minder dan 0.,95 een verlies van meer dan 10% (index onder de 0,90) en blijft dus in 28% van deze gevallen boven een verlies van 10%. Is de opkomstindex boven de 0,95, dan maakt dit nauwelijks iets uit: in 77% een verlies van meer dan 10% en in 23% maximaal 10% verlies.

Voor de DP liggen deze cijfers anders en maakt het wél uit of de opkomst hoog of laag lag! In de stemdistrikten met een index van tenminste 0,95 haalde zij in 47% van de gevallen zelf tenminste een index van 0,90. In de stemdistrikten met een index beneden 0,95 was dit slechts in 27% het geval.

Ook voor de Frente is een dergelijk verband te zien.: in stemdistrikten met een gelijkblijvend opkomstpercentage zag zij vaker een kans haar stemmenaantal te verdubbelen (de 0,90 grens is bij de grote stemmenwinst van Frente niet als maat te hanteren), dan in distrikten waar het opkomstpercentage terugliep (resp. 48 en 27%).

Dit zou dan betekenen dat MAN er "baat" bij zou hebben gehad dat het opkomstpercentage teruggelopen is, terwijl Frente en de DP er stemmen mee misliepen. Of zouden we mogen zeggen dat er onder de niet-stemmers relatief meer Frente- en DP-aanhangers te vinden zijn? Zou dit dan moeten wijzen op een onvrede van partij-aanhangers met hun partij?...

STEM-VERSCHUIVING

Wat betreft het verschuiven van stemmen is er deze verkiezing weinig spektakulairs te zeggen. De kleine partijen waren te klein om het overgaan van hun stemmen naar andere partijen te kunnen meten, terwijl de grote verschuivingen overduidelijk zijn. Aan de hand van de uitslagen zou men geneigd zijn een "ban kas bèk-verschijnsel te veronderstellen, maar echt hard kan men deze veronderstelling niet maken.

GROTE WINST

Als men over de gegevens kan beschikken is het bijzonder interessant na te gaan welke korrelatie er bestaat tussen de uitslag per stemburo en de sociale status van de stemmers in dat distrikt. Heel grappig is dat juist de Frente in de "rijke" buurten haar grootste procentuele vooruitgang boekte: een vervijf- tot verzevenvoudiging van het aantal stemmen t.o.v. 1982 in de omgeving Mahaai-Damacor!

C. DE HASETH

MAARTEN LUTHER GEEERD IN DDR

DE RADICALE PACIFISTEN in de DDR hebben de autoriteiten van hun land een dubbele poets gebakken. Het motto van hun vredesembleem, 'Zwaarden (omsmeden) tot ploegscharen' is immers ontleend aan de profeet Micheas en in een land waarin ruim driekwart van de bevolking nog officieel als christen te boek staat, kun je een Bijbelspreuk niet straffeloos verbieden.

Nóg erger zou het zijn de afbeelding zelf van het vredesembleem tot verboden prent te verklaren. Het beeld van de potige kerel die met een moker een zwaard in een ploegschaar probeert te veranderen, is namelijk vervaardigd door een verdienstelijke Sovjetrussische kunstenaar die het in opdracht van de Verenigde Naties heeft ontworpen.

De onder-staatssecretaris voor kerkelijke zaken, Hermann Kalbe, zit er echter niet mee in. "Natuurlijk hebben wij niets tegen dat embleem; maar wij willen niet dat het door een kleine groep radicalen misbruikt wordt. En het gaat inderdaad om een zeer kleine groep, vooral jongeren. Als ik het aan de hoge kant schat, maximaal vijfduizend. Dat zijn degenen die eenzijdige ontwapening wensen en totale dienstweigering. Het eerste is irreëel en het tweede is asociaal. Met eenzijdige ontwapening verstoor je het evenwicht en dat is gevaarlijk".

BEGRIP?

Tussenvraag: zegt u dat ook tegen de vredesbeweging in het Westen? Kalbe, zonder aarzelen: "Natuurlijk. En verder, als in weinig andere landen ter wereld en als enige in het socialistische kamp biedt de DDR de mogelijkheid van een dienstplicht zonder wapens, als bouwsoldaat. Dat is al zéér verregaand. En daarom kunnen wij op goede gronden het vredesembleem van dit kleine groepje radicalen, die overigens geen weerklank krijgen in onze volksgemeenschap, verbieden. Dat de kerk het voor een binnenkerkelijke actie als de vredesdecade gebruikt, dat vinden we goed, maar buiten de kerk is het verboden. De kerkelijke leiders hebben daarmee ingestemd en zij hebben dit op ons verzoek ook keurig [illegible]".

Ook het katholieke christen-[illegible] van de Volkskamer [illegible] Niggemeier oordeelt [illegible] negatief over de radicale beweging. "Het vredesprobleem leeft zeer intens in de DDR, van het Politburo tot en met de arbeiders. Maar die paar radicale jongeren — wat willen ze eigenlijk? Ze beroepen zich op Luther: is Luther werkelijk een autoriteit voor hen?"

Kalbe en Niggemeier maken er zich wellicht toch te gemakkelijk van af. Ernst-Heinz Amberg, Luthers hoogleraar in de ethica aan de Karl Marx-universiteit in Leipzig, denkt er menselijker over: "Luther kende natuurlijk geen theologie van de vrede, maar je kunt bij hem wel een aantal wezenlijke elementen voor vredesideeen vinden: in de verhouding van God tot mens en van mens tot mens. De gedachten die Luther op dit punt ontwikkeld heeft, moeten veel intensiever worden bestudeerd. En wat de pacifisten in de DDR betreft — ook daar geldt niet het aantal, maar de kracht van de argumenten. Het is duidelijk, dat de wereld momenteel voldoende argumenten heeft voor een radicaal pacifisme. Het is alleen de vraag of dat de enige oplossing is. En de jongeren die daar nu voor pleiten, hebben wellicht nog niet alle voors en tegens afgewogen. Maar goddank heeft de kerk een platform geschapen waar alle ideeen kunnen worden uitgesproken. Ik ben ook blij dat de staat dit toelaat, ondanks het feit dat de overheid over dit soort zaken natuurlijk heel anders denkt".

Prof. Amberg is er van overtuigd, dat de problemen en de vragen met betrekking tot pacifisme en dienstweigering in Oost en West hetzelfde zijn. "Het gaat hier niet om geografie, maar om psychologie. Voor mijn generatie zijn radicale oplossingen iets zeer ongewoons, want toen het ons direct aanging, hadden we dit probleembewustzijn nog niet. Wij zijn indertijd soldaat geworden, ook al hadden we niets met de Nazi's op; maar je ging omdat het zo hoorde. Wij hadden nog niet dat sensibele gevoel dat de jeugd vandaag de dag heeft. En nu gaat het onszelf niet meer aan. We kunnen dus gemakkelijk een theorie opstellen over wat je wel en wat je niet moet doen, maar dat blijft theorie. Als ethicus kan ik me slechts openstellen voor de jonge mensen, proberen alles met hen te doordenken, trachten alle consequenties en plichten af te wegen. Maar ik kan het niet opbrengen te zeggen: je moet dit doen of je moet dat doen. Daarvoor ontbreken de theologische argumenten. En zo eenvoudig als sommige van mijn gereformeerde collega's hier in de DDR

(Vervolg op pag 6, kol 6)

Koninklijk bezoek

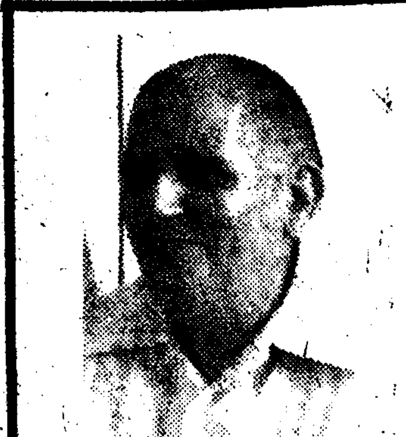
WILLEMSTAD — Het volgende, nogal amusante voorval, speelde zich jaren geleden af op het mooie Flamingo-eiland. Ik deed daar destijds dienst op de Politiepost Kralendijk. Bonaire was in rep en roer, want wij zouden Zijne Koninklijke Hoogheid Prins Bernhard op bezoek krijgen.

Alvorens met dit verhaal te beginnen, wil ik, voor de lezers, die het Papiamento niet verstaan, eerst even duidelijk maken, dat het woord "piska" in het Nederlands vertaald "vissen" betekent. Dit, om de clou van deze geschiedenis beter te kunnen begrijpen.

Tijdens dit hoge bezoek was mij de eer te beurt gevallen om als chauffeur op te treden van de politiejeep waarin Prins Bernhard en de gedeputeerde van Landbouw, Veeteelt en Visserij, de heer Christopher, zullen wij hem noemen, een rondrit over het eiland zouden maken. Mogelijk uit soldateske overwegingen prefereerde de Prins de politie-jeep boven een door een van de prominenten van Kralendijk ter beschikking gestelde open luxe Studybaker, waardoor tevens het Protocol een beetje in de war werd gebracht.

De heer Christopher was een gemoedelijke Bonaireaan, die via de politiek van automonteur tot gedeputeerde was opgeklommen. De Nederlandse taal sprak hij erg gebrekkig, maar dat nam niemand hem kwalijk. Waarom ook? In het Papiamento kon hij zijn mondje best roeren.

Zo togen wij dan met een grote stoet autos op weg, met witte handschoenen en het beste uniform aan. Prins Bernhard droeg het witte uniform van de Koninklijke Marine.

Uit de verhalenbundel "Strange People in a crazy Harbour, door: Henk A.KLOMP.

Vooraan de stoet reed een dienstauto van de Politie, die de snelheid bepaalde. De Prins was in druk gesprek met de heer Christopher en toonde een intense belangstelling in allerlei zaken, het eiland Bonaire betreffende. De heer Christopher trachtte in zijn pover Nederlands, Zijne Koninklijke Hoogheid zo goed mogelijk op de hoogte te stellen.

Plotseling vroeg de Prins: "Maar mijnheer Christopher, waar leven de bewoners van Bonaire nu eigenlijk van?" Mijnheer Christopher antwoordde beleefd:

"Wel Excellentie, dat een beetje moeilijk is, wij leven van pissen, schijten en gapen."

De Prins schoot in een gulle lach. Ik probeerde de situatie te redden en zei, overigens geheel tegen het protocol in:

"Mijnheer Christopher bedoelt van vissen, geiten en schapen, Hoogheid".

Mocht u buiten Prins Bernhard, in dit verhaal een persoon menen te herkennen, dan bent u beslist verkeerd. Het was juist niet diegene die ik bedoelde.

Zijne Koninklijke Hoogheid Prins Bernhard op Bonaire.

FALTA DI INTERES PA DEPORTE NAN CHIKITU TA DESFAVORABEL

No por elimina e fasilidat aki sin mas

Pronto lo tuma desishon enkuanto stadion di Rif

....*Johnnie mester por korda e tempunan aja ku stadion di Rif (prome ku SDK i prome ku SUBT a bira loke e ta aktualmente) un luga di hopi mas aktividat deportivo ku awendia.*

Ku un bon restourashon por dun'e su funkshon bèk pa e publiko grandi bibá pabou di brug, hasta inkluiendo Bandabou ku te aki poko aña ta haña su mes stadion....

WILLEMSTAD – Ultimo tempu konstantemente destino di stadion di Rif, tabata i ta ainda den "spotlight". Un fasilidat ku por sierto tin un trayektora bastante largu tras di lomba i ku sigur a konose momentunan di gloria den deporte na Korsou. Sigur pa loke ta trata e dos ramonan di deporte di mas grandi di aktualidat na Korsou, es desir beisbòl i futbòl. Dentro di mui poko tempu un desishon lo mester kai of miho bisa lo kai, pa loke ta trata destino dje fasilidat deportivo aki.

Tin un reunion pendiente pa tuma luga, kaminda e diputado di deporte konhuntamente ku e instansianan konserni, lo mester bai saka e konklushon final pa loke ta e fasilidat aki. No unikamente pa deporte, sino tambe pa eventonan kultural manera entre otro Karnaval, stadion di Rif den ultimo añanan, a demonstra su derechi di eksistensia. Destino di stadion di Rif, ta depende di gran parti na e plannan ku tin pendiente ku henter e area di Rif.

Esaki ta ensera por ehempel ku si e stadion no ta kuadra ku e proyektonan aki, ku lo mester disparse. Algu ku por sierto ta di lamenta, ya ku e fasilidat aki ta di gran balor tantu pa e habitantenan dje besindario, ku ramonan di deporte en partikular. E deporte di atletismo, por ehempel pa basta aña kaba ta hasiendo bon uso dje fasilidat aki, pa tene tur tipo die evento. E deporte di peso, tambe ta hasi uso dje fasilidat aki i aktualmente tin plan tambe pa renoba e lokalidat kua nan ta utilisa.

BEISBOL

E deporte di beisbòl - prome ku ela pasa pa Sentro Deportivo Korsou na Brievengat - tabata esun ku sigur a hala mas publiko, pa loke ta trata ultimo añanan. Konstantemente stadion di Rif ta wordu trese dilanti tambe, relashona ku e deporte aki, den e sentido ku mester transforma e stadion den un parke di beisbòl. Algu pa kua sigur tin gran nesesidat i pa kua e stadion ta tambe idealmente situa.

Sinembargo akinan e pregunta ta lanta kiko lo hasi e ora ei ku e monster situa na Brievengat. Ta mas ku klaru ku un stadion grandi manera esun di Sentro Deportivo Korsou, para pornada lo nifika un perdida enorme. Sigur awor ku e desishon a wordu tuma ku e kampeonato di futbòl ta tuma luga unikamente den stadion di SUBT na Kintjan. Algu ku ta konta unikamente pa e kampeonato ku aktualmente ta kanando, pero ku den futuro lo por bin ripiti.

Un desishon manera esun ariba tuma, huntu ku un parke di beisbòl na Rif ta nifika ku stadion di SDK pa gran parti lo ta para por nada. Un echo ku sigur no ta benefisioso pa nos pueblo tampoko, ya ku mayan ku Dios ke ta nos mes lo tin di hinka mas sen sin mira rendimentu. Echo ta kon ku nos ke mire, ku e stadion di SDK no a wordu konstrui pa hunga beisbòl. Esaki no ta nifika ku no por hunga beisbòl ei den, pero en todo kaso e no ta esun mas ideal.

OTRO DEPORTE

Kisas hopi hende no ta miré, pero e negligensia pa ku varios otro ramo di deporte na Korsou, ta hungando un papel determinante den destino di tur e dos fasilidatnan deportivo aki. Salida di beisbòl for di SDK lo nifika un golpi finansiero enorme pa e fasilidat aki. Di otro banda eliminashon di stadion di Rif lo nifika un sla mortal pa deporte i tambe eventonan kultural. I sigur tambe pa habitantenan dje area di Otrobanda, Rif, Mundu Nobo i bisindario ku praktikamente bisa e ora ei a keda sin niun fasilidat pa rekreashon.

ATLETISMO

Si den pasado a perkura pa e deporte nan manera entre otro atletismo i siklismo por a sigui desaroya di un forma optimal, nan lo por tabata di gran sosten den e problematiko aki. Atletismo por ehempel ta un deporte ku semper a konta ku un gran kantidat di praktikante, pero su desaroyo a keda masha limita debi na e falta di un fasilidat adekuado. Ta kasi inkomprendibel i alabes di lamenta ku ainda niun kaminda na Korsou no tin un pista sintetiko, ku aktualmente sigur ta un dje prioridatnan number unu den e deporte. Ta kasi imposibel - pa nos bisa un lokura - atrae atletanan di taya mundial pa sea kompeti of duna demonstrashon di nan kalidat aki na Korsou. Niun atleta di taya mundial lo no bin kore den tera.

Si e deporte tabata posee e fasilidat nesesario, finansieramente e tambe lo por a duna su aporte na mantenshon di un ke otro fasilidat deportivo. Sigur pa ultimo añanan ta eksisti un interes enorme pa loke ta trata e deporte di korementu. Tresiendo atletanan di taya Korsou, bo por stipula un preis di entrada i asina kontribui ku e finansas nesesario.

SIKLISMO

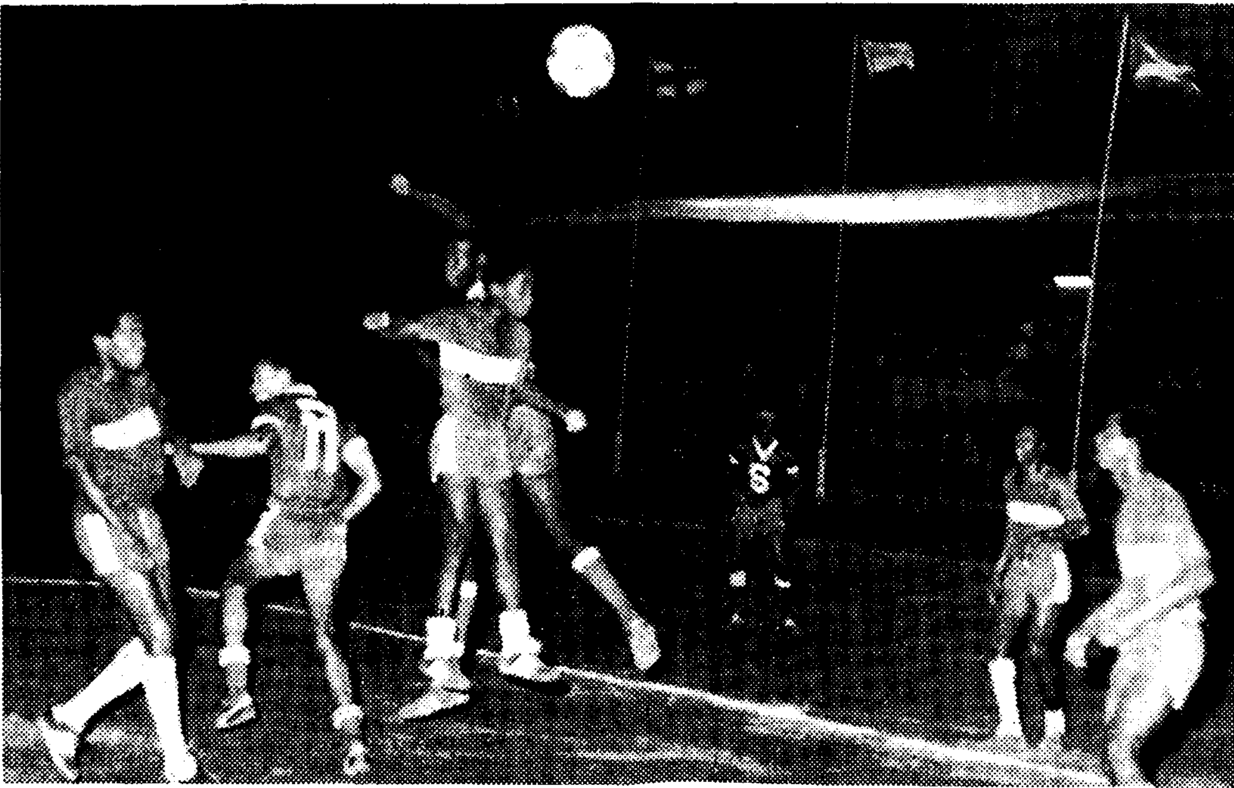
Pa loke ta trata e deporte di siklismo, por bisa ku esaki ta den un estado aun mas deplorabel. E uniko pista pa siklismo tabata situa kaminda awendia tin e ballpark di Little League na Suffisant. Dia a elimina e fasilidat aki, ku e tempu ei kaba tabata den un situashon deplorabel, niun hende no a pensa riba un fasilidat nobo. E konsekuensia ta ku aktualmente ta unikamente karedanan di kaya por wordu organisa. Den pasado a yega di tene kareda di baiskel tambe den stadion di Rif, pero tabata bisto ku e fasilidat sigur tabata laga hopi di desea.

Pa kolmo de los kolmos e ramo di deporte aki ta konta ku un desunion sumamente grandi den nan propio seno. Ku e konsekuensia ku praktikamente no tin ni sikiera un federashon pa guie di un forma drechi, kua sigur e ta merese. Den pasado tur e dos ramonan di deporte ariba menshona tabata hala un publiko bastante grandi. Un pista adekua pa siklismo, konhuntamente ku unu pa atletismo, por ehempel den stadion di Sentro Deportivo Korsou na Brievengat sigur lo ta di gran benefisio.

KONSTRUKSHON

Esakinan ta problemanan ku ta wordu planta for di momentu di konstrukshon di un fasilidat deportivo, kaminda ta tene kuenta unikamente ku e ramonan di deporte mas grandi, neglishando esnan chikitu. Awor no a keda nos nada otro di biba ku nan i warda wak ki dia papa Dios lo trese solushon. A lo menos si nos mes no ke buta pia abou i traha na un desaroyo mas optimal i benefisioso pa nos Korsou.

WILLEMSTAD – Futbòl den pasadó tabata e deporte ku kontinuamente a sabi di utilisa e fasilidat deportivo riba rif. Sin embargo e aña aki e kampeonato di futbòl lo tuma luga den su totalidat den stadion di SUBT na Kintjan. Ku beisbòl tambe den su totalidat den stadion di SDK, esaki ta nifika ku stadion di Rif ta pará praktikamente por nada.

Bridge

Verzorgd door H. Dorsman

„DE WERELDKAMPIOEN STANSBY noemde zijn geheim: Positive thinking. De Nederlandse topspeler Sint zei: Indien je een schijnbaar makkelijk contract hebt, denk aan addertjes onder het gras, bij een hopeloos contract, hoop maar dat alles mee zit, en speel daarop. Welnu, ik had de volgende hand:

Sch. J 7 4
Ha. J
Ru. Q 10 8 5
Kl. A K 7 6 2

en niet kwetsbaar op de tweede hand opende ik met 1 Ruiten, om in de tweede ronde met 2 klaveren mijn zwakte aan te geven. Het bieden van de klaveren kleur, als sterkste, is niet aan te raden wegens de herbieding. Mijn partner had echter:

Sch. K 9 5
Ha. A K 8 7 5 3
Ru. A J 9
KL. 5

en zag de zon al schijnen. Zij antwoordde met 1 Ha waarna mijn 2 Klaveren volgde. Partner die dus hoopte dat mijn lengte in de eerste kleur zat, ging met 4 Sa azen vragen, kreeg 5 Ru als antwoord en liet dat eindcontract zitten. Mijn linker tegenstander begon met Schoppen aas en vervolgde met een kleine Harten.

Ik nam deze met het Aas van de tafel en moest nu gaan beslissen op welke manier het spel veilig afspeelbaar was. Indien Ruiten Heer verkeerd zit, haalt Oost mijn troeven weg en krijg ik verbindingsmoeilijkheden met de tafel. De kans dat die Heer bij Oost zat, vond ik tamelijk groot omdat Schoppen aas bij West zat. Ik besloot toen op een zeker 5 Ruiten contract af te stevenen en gin z.g. cross-ruff spelen. Hier alle handen.

Sch. K 9 5
Ha. A K 8 7 5 3
Ru. A J 9
Kl. 5

Sch. A 10 8 6 2	Sch. Q 3
Ha. 9 6 4	Ha. Q 10 2
Ru. K 7 2	Ru. 6 4 3
Kl. J 4	Kl. Q 10 9 8 3

Sch. J 7 4
Ha. J
Ru. Q 10 8 5
Kl. A K 7 6 2

Op de tweede Harten van Noord verdween mijn kleine klaveren, de derde harten werd getroefd met Ruiten 5. Toen Klaveren aas, klaveren heer (in Noord verdwijnt de verliezende schoppen) en een kleine klaveren in Noord ingetroefd met Ruiten 9. Nu kwam voor de vierde keer Harten, die ik in mijn hand introefde met Ruiten 8, wanneer n.l. Oost inderdaad Ruiten Heer had voorgetroefd, had ik mijn verliezende 4e klaveren kunnen laten verdwijnen. Helaas troefde West over, trok gelijk troef na en ik kon nog een down slag in klaveren noteren. Indien ik 6 ruiten zou moeten spelen.....dan was er maar één oplossing: Ruiten Heer moet bij West zitten. Ik had dan een dubbele snit vanuit Zuid moeten nemen op Ruiten Heer en het 3-3 zitsel van Harten zou zorgen dat ik mijn slem wel zou maken.

Hardlopen

Door Bill Hought

TRAININGSOPBOUW.

Een veel voorkomende vraag is hoe lang de trainingen moeten duren. Het antwoord hangt natuurlijk af van een aantal factoren als conditie, mogelijkheden, het doel waarvoor getraind wordt (5 km of een marathon) en tenslotte de manier van training.

Heel veel, te hard, te lang trainen leidt al snel tot uitputtingsverschijnselen en blessures. Uw lichaam geeft meestal vrij goed aan wat het nog nèt wel en wat het nèt niet kan hebben. De meeste joggers zullen dat punt niet gauw bereiken.

De Oost-Duitse trainer Olthausen vindt dat een dagelijkse training van tussen de 30 en 40 minuten, en dat gedurende tenminste 5 dagen per week voldoende is voor de gemiddelde mens om probleemloos een goede conditie te houden. Hij denkt daarbij niet aan top-atleten, of mensen die op een andere manier al aan duur-sport doen. Alleen beginners raadt hij aan niet meteen op een schema van een half uur te gaan zitten. Probeer echter wel binnen enkele maanden zo ver te komen, desnoods door de periode te verdelen in bijvoorbeeld 's ochtends en 's avonds elk een kwartier.

Een eenvoudige, veilige en pijnloze methode is de zogenaamde "long slow distance" (L.S.D.). Men loopt in een rustig tempo en wel zodanig dat onderweg nog een gesprek gevoerd kan worden. Ben je daarvoor te veel buiten adem, ga dan nog langzamer lopen. Belangrijker dan snelheid is tijd. De snelheid komt vanzelf wel. Zelfs atleten van wereldklasse passen deze "L.S.D." methode op grote schaal toe.

Andere bekende trainingsmethodes zijn "Fartlek" of het vaartspel en de beroemde "Interval-Training". Interval-training wordt door de meeste moderne trainers absoluut ongeschikt geacht voor de gemiddelde hardloper. De extreme inspanning, de daaruit voortvloeiende pijn en blessures ontnemen veel hardlopers het plezier dat training moet verschaffen. De extreme-training bestaat uit afwisselend een aantal minuten in rustig tempo lopen, gevolgd door een sprint en vervolgens weer het rustig tempo, enzovoorts. Tot voor enige jaren werd deze methode op grote schaal toegepast, totdat bleek dat de resultaten teleurstellend waren.

Bij de opbouw van de training als hardloper (jogger) is het dan ook het beste zich te beperken tot de Long Slow Distance (L.S.D.) methode. Belangrijk is een vaste regelmaat aan te houden en tenminste 5 dagen per week te lopen. Ontdekt is dat deze regelmaat het allerbelangrijkste is. 3 Dagen achtereen 5 km lopen is beter dan eens in de 3 dagen 15 km te lopen. 's Ochtends 3 en 's avonds 3 km lopen heeft ongeveer hetzelfde resultaat als achterelkaar 6 km te lopen.

Eerder in dit artikel werd al gezegd dat de duur van een dagelijkse training ondermeer afhankelijk moet zijn van het doel waarnaar gestreefd moet worden. Als de marathon op het programma staat heeft een dagelijkse training van een slechts paar kilometer weinig zin, maar voor bijvoorbeeld de Schottegatloop is het voldoende om gedurende enige maanden dagelijks 6 km te lopen om de eindstreep te halen. Als gestreefd wordt naar een goede tijd is intensievere training een absolute voorwaarde.

Entrega nr 88

Pa: Omalio Merien

ATAKE i DEFENSA

Varios biaha nos a mira ku no ta solamente é DAMA por yuda den defensa, ora bo ta apliká é sistema "BUSKA YUDANSA".

Si bo chèk den é lesnan anterior, Entrega nrs. 67 i 78 entre otro, lo bo weta ku otro piesanan manera TORE, ALFIL i KABAI tambe por wordu yamá pa bin yuda. Sinembargo kada un dje piesanan aki tin nan posibilidatnan distinto di akwerdo ku nan mobilidat.

E TORE por ehempel ta "pisá" pa muf rapido bin te serka é PEON ku ta ataká, lóke ta pone ku masha poko biaha por hasi uso di su servisio. Den kaso di un "ATAKE di lansa" di Sitwashon nr. 1, é TORE lo por yuda unikamente si é por yega na é hòki h 6 na tempu. E ora ey nos ta haña mesun resultado ku tabatin den é Diagrama di Entrega 87, numa ku un diferensha di balor di kambio. Ya ku si é DAMA persistí na kóme é PEON di h 7 awor, ta un TORE ta kome bèk i no un DAMA manera nos a mira den é les anterior. Esaki ta nifiká ku Blanku ta pèrdè su DAMA, ku tin balor di kambio di (nuebe PEON, kontra un TORE ku tin un balor di kambio di sinku PEON.

E konklushon ta ku di ningun forma Blanku lo no kóme PEON h 7 ora tin un TORE ku a bin yuda é PEON, pasobra ora PRETU kóme delaster, Blanku a pèrdè na balor un DAMA - un ALFIL ku tin na balor 12 PEON, mientras Pretu a pèrdè un Peon + un TORE ku tin balor di kambio di 6 PEON, kedando Pretu ku un ventaha di 6 Peon, na balor di piesa, i na mes momentu kibra é "Atáke di Lansa".

E yudansa dje TORE, of kwalkier piesa ku tin un balor di kambio mas abou ku é DAMA - ALFIL ku ta atakando, pues un KABAI, ALFIL of PEON, tin dos efekto:

1. é yudansa ta balansá é kantidat di piesanan ku ta ataká ku esnan ku ta defendé;
2. é yudansa ta hasi é atake bira "karu" pa é atakante.

E dos efektonan aki ta basta pa pone é atakante bandoná su plan di ataké i planeya algu otro.

KONTRALI NA é TORE, tin é KABAI ku si ta move of miho bisá bula di un punta pa otro ku bastante rapides. Pesey tambe nos a remarká varios biaha kaba ku pa defensa dje PEON h 7, ta é KABAI ta é piesa indiká.

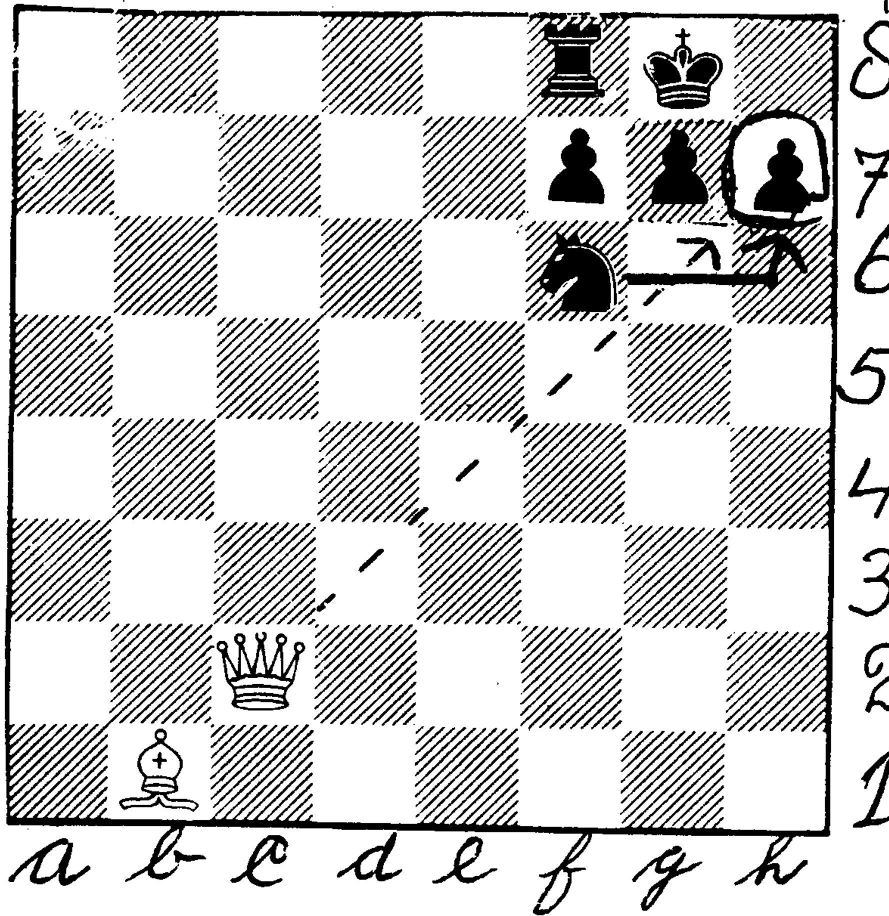
Su pwesto ta é hòki f 6 !!!! E posishon aki é KABAI por okupá na moda di papia for dje promé movida den un wega, i keda para ey pa defendé é PEON debil di h 7 i é hòki h 7 mes tambe, durante kasi henter un partido.

Si en kaso é move bai traha un otro djop, é no tin mag di bai lew. Semper é KABAI mester ta den un posishon pa den un movida é por bini bèk na su pwesto pa defendé h 7. Pwes é mester ta disponibel pa bin duna yudansa.

Si un ajedresista téné kwenta ku é táktika aki, nunka un "Atake di Lansa" no por hasie daño. Al kontrario, si un KABAI NO POR BIN YUDA, bo por konta ku di un of otro moda bo ta sali perhudiká, ya ku é otro piesanan lo no por yega serka na tempu !!!!!

Un KABAI anto ta masha importante den é sistema di "Buska Yudansa" kontra un "Atake di Lansa", sigur tambe pasobra su balor di kambio ta 3 PEON, kontra un balor di 12 PEON dje dos piesanan atakante. Aki anto é DAMA - ALFIL lo no pensa dos biaha pa legumai é plan di Atake di Lansa. Asina ku é KABAI presentá na é hòki f 6, Atáke di Lansa a frakasá, pasobra ta bisto ku é DAMA lo no bai kóme é PEON di h 7 mas i é REY Pretu por hala roseya trankil.

Wak é diagrama aki bou ku é KABAI di f 6 ta yuda defendé h 7 !!

AMIGOE DI MUCHA

Paultje heeft heimwee

(door Nel Basilio)

OP EEN DAG KWAM ER een jongetje helemaal uit Holland op Curaçao wonen. Paultje heette hij. En hij had het hier best naar zijn zin. Geen wonder, want hij woonde in een huis in de knoek met een hele grote tuin. Hij had vier jonge hondjes, drie poezen en twee ezeltjes, want hij hield veel van dieren.

En in de veranda van het huis had hij uitgeholde kokosnoten opgehangen met suiker en pinda's erin. Daarom kwamen er ook altijd een heleboel vogels. Suikerdiefjes, troepialen en parkietjes, zelfs kolibrietjes, die niet eens van suiker en pinda's hielden, maar die alleen voor de gezelligheid kwamen. Al die dieren hielden erg veel van Paultje en waren helemaal niet bang voor hem.

MAAR OP EEN KEER gebeurde er iets vreemds. Paultje zat in de tuin, aaide een van de poezen, die naast hem lag en zuchtte: "Hè, kon ik maar weer eens met mijn vriendjes in Holland spelen. Ik heb heimwee, Mimi".

"Miauw!" zei de poes en sloop met hangend kopje weg. Heimwee! Ze wist wel niet, wat het was, maar het moest iets heel engs zijn, als Paultje er zo bedroefd van was. "Hebben jullie het al gehoord?" zei ze tegen de andere poezen, de hondjes en de ezeltjes, "Paultje heeft heimwee". "Oh!" schetterde een parkietje, dat vlakbij in een struik zat, "Als hij dan maar [illegible] de grote [illegible] lieten droevig hun oren hangen en de hondjes hun staartjes. De poezen miauwden klaaglijk en de vogeltjes floten niet meer. "Laat hem dan weer naar Holland gaan", vond een grote, knorrige spin, die alles gehoord had. "Wil je je mond wel eens houden?" schreeuwde een troepiaal nijdig. "Anders eet ik je op met huid en haar. Paultje hoort nu bij ons!" Verschrikt kroop de spin weg. Met de troepiaal had hij liever geen ruzie. "We moeten de kaboutertjes om raad vragen", bedacht een van de ezeltjes. En nog diezelfde nacht trok hij samen met een kolibrietje, dat de weg wist, de mondi in naar het kabouterhuisje.

NATUURLIJK WISTEN de kaboutertjes raad. "Jullie moeten Paultje opvrolijken", zei kabouter Brr, "Zodat hij vergeet, dat hij heimwee heeft". "Maar hoe moeten we dat doen?" vroeg het ezeltje. "Met zingen en dansen", bedacht Poetsje. Dat vond het ezeltje een prachtig idee. Samen met het kolibrietje en de kaboutertjes, die boven op zijn kop zaten, ging hij weer terug naar huis. En terwijl Paultje op school zat en droevig in zijn rekenschrift staarde leerden de kaboutertjes de dieren dansen en zingen.

PAULTJE ZAT DIE MIDDAG nog maar net in de tuin, of daar kwamen zijn twee ezeltjes aan. Met de kaboutertjes verborgen in hun oren, maar dat wist hij natuurlijk niet, "Beste Paultje", balkte een van de ezeltjes plechtig, "We zijn hier met ons allen gekomen om je een beetje op te vrolijken. Want als jij verdrietig bent, zijn wij het ook." Hij zwaaide met zijn staart en de ezeldans begon. Eerst gooiden ze alle twee hun achterpoten omhoog, toen hun voorpoten, zodat de grond daverde onder hun sprongen. Precies gelijk draaiden ze rond, sprongen nog eens en balkten: "Iaaa, iaaaa!"

NEE MAAR, WAT vond Paultje dat leuk. Hij klapte in zijn handen en riep: "Nog een keer, nog een keer!" Maar daar kwamen de hondjes al aan. Ze sprongen en buitelden zo grappig over elkaar heen, dat Paultje zijn buik vast hield van het lachen en de kaboutertjes bijna uit de ezelsoren vielen. En zo deden alle dieren wat. Zelfs de spinnen in de tuin. Die maakten zulke prachtige webben, dat Paultje er met open mond naar stond te kijken. Hagedisjes lieten zien, hoe vlug ze in een boom konden kruipen en de vogeltjes floten hun mooiste liedjes.

MAAR TOEN DE DRIE poezen samen een liedje begonnen te miauwen, hielden [illegible] De poezen, die dachten, dat ze zo mooi zongen, liepen kwaad weg. En pas toen de kaboutertjes hen kwamen waarschuwen, dat Paultjes heimwee op die manier toch niet overging, kwamen ze terug. Net op tijd om de kolibrietjes te zien, die als laatsten een sierlijk dansje in de lucht maakten.

VOL VERWACHTING keken alle dieren naar Paultje. Zou hij weer vrolijk geworden zijn? Zou hij nog heimwee naar zijn vriendjes in Holland hebben? Paultje lachte. Hij had wel niet verstaan, wat het ezeltje gezegd had, maar hij begreep best, wat de dieren bedoelden. "Jullie zijn de liefste vriendjes, die ik heb", zei hij, "Goh, wat kunnen jullie leuk dansen en springen". En met een knipoogje naar de poezen: "En zingen. Ha, ik wil nooit meer bij jullie weg". En terwijl de kaboutertjes ongezien weer naar de mondi vertrokken, speelde Paultje op de rug van een van de ezeltjes en speelde met de dieren, totdat zijn moeder hem riep om te komen eten. En heimwee heeft hij nooit meer gehad.

Nos mes ta traha

Un mobil di kabuya

NOS TA BAN TRAHA 3 para pa pone na e mobil. Bo por usa kabuya diki òf fini. Si ta kabuya diki bo mester di un pida kabuya di 30 cm largu. Si ta kabuya fini bo mester di 10 pida di 30 cm di largura.

Bo ta kuminsa na e boka. Bora 3 cm di kabuya ku pida hilu diki despues bo ta kohe un kòrki i pasa bo kabuya over di dje, despues bo ta bolbe sera e kabuya ku e hilu diki. Awor bo ta kohe dos pida kabuya otro, tambe di 30 cm pa bo traha e alanan. Dobla nan i maranan ne kurpa net kaminda bo kaba di sera e kabuya. Sigui mara e kabuya trebe ku e hilu diki. Kaba bo ta usa un kòrki òf un pida fom mas grandi pa e kurpa. Tapele tambe ku bo kabuya. Bolbe sera e kabuya mara ku e hilu diki.

Lo ke sobra di e kabuya ta pa e rabu. Awor bo ta pluis [illegible] komo e rabu i kòrta nan nèchi. Pega dos wowo ne kabes i kla bo ta. Traha 3 para i mara nan ku hilu na un heru di kolga paña, kada un na un otro haltura. Si bo fura e waya e resultado lo ta mas leuk.

Puzzel en win een prijs

WINNARES van de vorige keer

Elly Koolman
Palmbeach 160,
Aruba.

Zij kan kontakt opnemen met de Redaktie van Amigoe Aruba, Nassaustraat 110.

Oplossing van de vorige keer:

TAAL
ALLE
ALLE
LEEG

Puzzel van deze week:

1	2	3	4
2			
3			
4			

1. Deel van de mond
2. Kelner
3. Hondenaam
4. Hol in rotswand

Onder degenen die alle antwoorden goed hebben, verloten we een waardebon van NAfl. 15,– van Augustinus Boekhandel. Succes!

De oplossing en de gelukkige winnaar(es) zullen op de kinderpagina van 20 mei 1983 worden bekend gemaakt.

Kinderen die de puzzel hebben opgelost, kunnen die vóór 19 mei 1983 opsturen naar de Amigoe - Scherpenheuvel z/n of P.O.B. 577; Aruba - Nassaustraat 110; Bonaire - de heer H. Linkels, P.O. Box 122, Bonaire. Duidelijk op de enveloppe vermelden: KINDERPUZZEL.

Kon Stefans a haña forsa

DEN UN PAIS HOPI LEU di aki tabata biba un hòmber ku yama Stefans. E tabata kasá i e tabatin dos yu hòmber pareu. Stefans su kura tabata banda di kura di e gobernador dje pais i esaki tabata un kos ku tabata [illegible] Stefans tur dia. Pasobra e gobernador tabata tin un yu hòmber masha masha shouru mes. E tabata terorisá tur hende huntu ku un par di amigu mas shouru ku ne. I si bo ta kere ku ta esaki so tabata e problema, bo ta kibuka pasobra Stefans tabatin un amigu gigante ku yama Bragadan, ku tabata biba den e mondi, banda dje luga ku tabata invensibel. Ora ku Perul buska un pleitu ku é no por gana e ta bai buska Bragadan pa bin yudé. Riba un bon dia, òf miho dicho riba un mal dia Perul su tata a muri. E kos aki tabata un sla teribel pa e pueblo, no solamente pasobra nan a pèrdè nan gobernador pero pasobra awor ta Perul a subi e stul di gobernador sinta.

E TABATA DISPIDI tur sèn dje pais, e tabata hòrta tur kos di balor di su siudadanònan i e tabata laga tira tur hende ku protesta den kachòt. Stefans tabata sufri dòbel pasobra ta kontinuamente [illegible] banda di su kas i e no por a hasi nada. E kos tabata saré masha i e tabata blo studia un plan pa e kore ku Perul for di e puesto di gobernador. Ta pesei el a pidi e bas di postkantor skirbí un karta pa e rei di e país pa buska un manera pa yuda nan. Pero e rei a manda su ayudantenan bin wak e situashon i traha un rapòrt diki i studiá. Nan a bisa e pueblo ku nan lo tende despues kiko e rei a disidi ora nan kaba di studia e rapòrt. I nan a bai un bisha di Zjil. Stefans i e pueblo a keda masha desapunta i e bas di postkantor a wòrdu tira den prison pasobra el a riska skirbi e karta.

UN DIA STEFANS su yunan a konta nan tata ku den un pelikula ku nan a wèta na televishon nan a wèta kon un hòmber chikitu i flaku a komè un yerba ku yama spinashi i bira mashá fuerte mes. Ai Stefans no a pèrdè pa gana. Si e por den e sine por ante e tambe por. El a kuminsa kumpra spinashi fresku na plasa i el a kome spinashi te haña dolo di barika. Pero nada di forsa. E tabatin un pida heru diki den su kura i tur anochi promé ku e drumi e tabata tèst si e por a dobla e heru. Pero nada. Pero riba un dia ora e tabata limpia e spinashi promé ku e kome el a tende un stèm fini sali for [illegible]. E stèm di: Shon Stefans, [illegible] di kome [illegible] asina, bo no ta mira ku [illegible] Ta [illegible] di [illegible] bo por haña. Spinashi so no por yuda bo. [illegible] di tur spinashi bo tin ku bai. Stefans a spanta pero tòg e no a kore bai. E di: Shon shon, ta ken bo ta? I ta ken ta e bas di spinashi? Mi ke bira fuerte pa mi vense Perul i salba mi amigu for di prison i tur e otro prisoneronan. E stèm a kontestá: Mi ta ayudante di esun ku ta duna bida i forsa. Bai buske awe nochi den aire liber i mi tin sigur ku lo e yudabu.

STEFANS NO A PERDE pa gana. El a bai bisa su kasá kiko e ta bai hasi i na [illegible] bai i el a tumba pa un kaminda ku lo e ta kompletamente den aire liber. Ora el a yega den un tereno bashi djis pa fó dje siudat e no a ni kaba di pensa ku el a tende un stèm poderoso puntré: Pa donde, Stefans? El a bèk i el a buska ta di unda e stèm tabata bini pero e no a mira ningun hende. E di: Mi Shon ta na unda bo ta? E stèm di: Lo bo no mirami, pero mi tei si. Kiko bo ke? Ami ta dunado di bida i forsa. Stefans a tembla den su paden pero e di: Mi shon, mi ke poder. Poder pa mi vense Perul pa semper. E stèm di: Stefans, poder ta un kos peligroso. Ken ta bisami ku ora bo haña bo no ta malusé?

STEFANS A KAI NA su rudia i e di: Shon, o mi shon, mi ta primintibu ku nunka lo mi usa e poder pa algu malu. E shon, ku tabata konosé Stefans su paden, pasobra ta e mes a duna Stefans bida, no a pèrdè masha tempu i e di: Mi amigu Stefans, mi ta dunabu poder, bai i derota e maldat den Perul, pero korda bon kiko bo a primintimi. Si bo malusa e poder aki, lo paabu malu. Stefans ku a sinti sensashonnan straño pasa den su kurpa, a kore duru-duru bai su kas. Ora el a yega el a pasa un pasa bai buska su bara di heru pa dobla i e tabata masha sorprendé ora el a mira kon e heru a dobla i trèk den su man manera un pida kakiña. E no a pèrdè pa gana i el a kore bai serka su amigunan i e di ku nan: Ban, ban bringa Perul i salba nos pueblo. Mira, mira kuantu forsa mi haña serka e dunado di bida i forsa i el a dobla i trèk e heru pa nan wak.

AI, TUR HENDE A bira masha kontento mes i huntu nan a tumba pa e kas dje gobernante. Na porta dos di Perul su amigu shounan a purba bèk nan pero Stefans a bira nan [illegible] lomba i drenta [illegible] ku nan duru tené. Perul ku tabata sinta na mesa ku su bòter di rom a [illegible] ora el a mira [illegible] e hòmber chocho [illegible] drenta ku [illegible] i e di: Ban [illegible] Laga mi amigunan bai [illegible] Pero Stefans a pone e amigunan largu abou i tira nan [illegible] Perul na su kòl [illegible] Mi amigu, bo tiempo a kaba awe. Perul [illegible] pa Stefans [illegible] papia. El a ranka su [illegible] pe lòs pero [illegible] dia. Ta [illegible] skruf Stefans su man [illegible]

E HISTORIA E PUEBLO ku tabata para [illegible] ta spera a [illegible] grita: Stefans, mata! Ta nos a salba di [illegible]! Stefans no a pèrdè [illegible]: No, mi amigunan, mata no! Stop lo [illegible] prison. Si mi malusa mi poder mi ta pèrdè. I asina Stefans a tira Perul su amigunan den prison i [illegible] bira gobernador. I [illegible] tende [illegible] wak [illegible] su kurpa [illegible] ku e [illegible] kiko [illegible] el a [illegible]

Amiguitunan konta

ESTA UN SIMAN DUSHI nos tabatin na e Un siman di skol kortiku, despues di un wikènt hopi hopi largu yen yen di aktividat den pueblo. Yen di kos dushi i kaminda dushi pa nos a bai i gosa huntu ku nos famia i amigunan. Tabatin tur sorto di feria kaminda nos por a bai gosa i alabes yuda pa un bon kousa.

I nos amiguitunan di zesde klas por a bai gosa kisas na e feria di Radulphuscollege i alabes tira un bista na e skol aki o pensando: Un dia aki mi tambe por bishita e skol aki, basta mi pùnnan ta bon. Ta hopi aña e skol aki ta eksisti, bon ta haña? E tabata tei promé ku boso tur a ni sikiera soña di por tei. I nos ta desea di kurason ku lo e tei despues ku nos tur stop di tei... i ya komo ku nos ta spera ku nos lo tei hopi, boso mes por saka e sòm kon largu nos ta desea pa Radulphuscollege lo keda, pa sigura nos muchanan di un bon enseñansa. Amiguitunan gosa di nos kuenta, nos reseta i nos obra di man i laga nos bisa: Te otro bia ku Dios ke.

Nos Reseta

Pùnch di pindakas

Un bibida hopi fortifikante i alabes hopi dushi ku lo mes por [illegible] pa bo beba [illegible] parti ku bo amigunan.

Bo mester pa dos glas grandi:
Un kuchara i mei di pindakas (creamy)
un tiki awa kayente
un glas i mei di lechi
un kuchara di suku
un tiki vaniya

Pone kla:
un kanika
un kuchara
un mekser
dos glas
un tiki awa [illegible]

1. Pone [illegible] herebe ku un tiki awa asina.
2. [illegible] pone bo pindakas den bo mekser.
3. Pone [illegible] a tiki vaniya.
4. Awor bo ta basha e awa herebe [illegible].
5. E awa kayente lo laga e pindakas smèlt fasil i bo por basha bo lechi den e totalidat.
6. Bati e mezkla aki ku bo mekser te [illegible] bon.
7. Prùf si tur kos ta na bo smak i si ta asina bo ta pone e pùnch den bo frishidèr pa fria [illegible].
8. Sirbi e pùnch den un glas di [illegible] su [illegible] den un tiki suku i dòrna e glas [illegible] chèri [illegible].

Amigoe kruiswoordpuzzel

HORIZONTAAL: 1. manier van doen; 9. vol zorg, nauwkeurig; 17. rivier in Duitsland; 18. kwaadaardig gezwel; 20. opbergplaats; 21. vreemd, raar; 22. hevig, erg; 24. zuil, pilaar; 25. masker; 27. vertragingstoestel; 28. oude lengtemaat; 29. veilige opbergplaats; 31. deel van een hengel; 32. leefregel; 34. persoonlijk voornaamwoord; 35. reeds; 36. boom; 38. slede; 39. klaar; 41. warboel; 42. bepaald soort zeil; 43. vervoermiddel; 44. muzieknoot; 46. persoonlijk voornaamwoord; 47. selenium (afk.); 49. oosterlengte (afk.); 50. rivier in Siberië; 52. soort beer; 55. ijzerhoudende grond; 57. moedig; 60. vriend (afk.); 61. vreemde munt; 63. vervoermiddel; 64. bepaalde dans; 66. tennisterm 67. nagerecht; 68. kleur; 70. de oudere; 71. bij voorbeeld (afk.); 73. geboren; 74. gepelde gerst; 75. kapot; 76. knaagdier; 77. deel van het hoofd; 78. schildknaap; 80. tandloos zoogdier; 82. dieregeluid; 84. tijdelijk gebruik; 86. jongere broer of zuster; 87. vlakgom; 89. broodsuiker; 92. woonboot; 94. snijwerktuig; 95. muzieknoot; 96. kleur; 98. herstelplaats voor schepen; 99. duidelijk (Lat.); 101. antwoord betaald (afk. op telegram); 102. symbool voor zuurstof; 103. nummer (afk.); 105. Rijksmark (afk.); 106. ondernemingsraad (afk.) 108. korreltje, zandje; 109. bevel; 110. Russisch geestelijke; 111. dierlijk vet; 112. tin (Lat. afk.); 114. boom; 116. water in Friesland; 118. des voormiddags (Lat. afk.); 119. in orde; 121. sterke, kortstondige rijzing van het zeewater; 124. trekvogel; 126 oude taal; 129. familielid (afk); 130. baardje; 132. honingdrank; 133. buit; 135. muzieknoot; 136. voedingsmiddel; 137. vluchtheuvel; 139. titel (afk.); 140. familielid; 142. vervoermiddel; 143. traag, langzaam; 144. ovale, metalen bak; 145. niet koud; 146. schrander; 147. lastdier; 149. boksterm 151. bevel. 153. bijbelse figuur; 155. vis; 156. speelgoed; 158. communicatiemiddel; 161. hoofddeksel; 163. afslagplaats bij golf; 164. gewicht; 165. verlichting; 167. deel van een ambtsgewaad; 168. ontvangkamer; 170. briefaanhef; 171. oude lengtemaat; 172. tegenover (afk.); 174. deel van de bijbel; 175. onder-officier; 177. besef, benul; 178. deel van ... huis; 179. ... 180. tin (Lat. afk.); 182. Eminentie (afk.); 183. slede; 185. dat is (Lat.); 186. oude lengtemaat; 188. koper; 191. slagveld; 193. stuk; 196. titel (afk.); 197. pret, plezier; 199. schuilhuis; 200. beharing; 202. huisdier; 203. septiel; 204. toegewijd, de vlijt; 206. alleenheerser; 208. gasvormig element; 209. wiskundige term; 210. citrusvrucht.

VERTICAAL: 1. bepaald onderwijs; 2. stand der edelen; 3. lichaamsdeel; 4. titel (afk.); 5. roofdier; 6. lekkernij; 7. verpakkingsmiddel; 8. god van de liefde; 9. omslag aan een kledingstuk; 10. familielid; 11. vroegere Duitse munt; 12. bodem; 13. laatst leden; 14. mannetjesbij; 15. evenzo; 16. familiair, vertrouwelijk; 19. klantenkring; 22. ... (afk.); 23. vr. munt; 25. ... (afk.); 26. persoonlijk voornaamwoord 29. ...; 30. ... 32. ...; 33. oud ...; 36. ... wijze; 37. baardje; 38. grote bijl; 40. hevig; 45. onbehaard; 48. roofvogel; 51. afdeling; 53. in orde; 54. lage rivierstand; 55. militaire rang; 56. godsdienst; 58. den lezer heil; 59. deel van de bijbel; 60. losse houten vloer; 62. lofrede; 64. steenvrucht; 65. vergissing; 67. godsvruchtig; 69. opp. maat; 70. bevel; 72. per; 73. drinkgerei; 78. helderziende; 79. hoofddeksel; 81. uurwerk; 83. plezier; 85. kunsttaal; 87. gram (afk.); 88. lengtemaat (afk.); 90. en dergelijke; 91. persoonlijk voornaamwoord; 92. Amsterdams Peil; 93. vreemde munt; 96. land in Azië; 97. 1-jarig dier; 99. breedvoerig, omstandig; 100. Perzische gouden munt; 102. wondvocht; 104. paard; 106. ...; 107. vertragingstoestel; 113. insektenetende ...; 115. klank; 117. niet kunnende praten; 120. kielwater; 122. geografische mijl (afk.); 123. water in Friesland; 124. heer (afk.); 125. rivier in Italië; 127. verbrandingsrest; 128. geringe dichtheid van de lucht; 129. bepaald reservevoedsel; 131. tapperij; 133. kloosteroverste; 134. volkomen ontwikkeld insect; 136. gebalde hand; 138. bundel planten met aardkluit en wortels; 139. scheepsvloer; 141. papegaai; 142. op de manier van; 147. dankbaar; 148. bedrijf, onderneming; 150. adellijke jonkman; 152. ruilmiddel; 154. eetgelegenheid; 156. uitroep van afkeer; 157. leraar (afk); 159. als boven (afk); 160. als (Eng.); 161. muzieknoot; 162. windrichting (afk.); 165. sluitmiddel aan een deur; 166 optocht; 168. krachtig; 169. nimmer; 171. gravure; 173. familielid; 174. familielid; 176. vreemde munt; 181. ...; 184. tuingereedschap; 187. tennisterm 189. den lezer heil; 190. vervoers...; 191. ...; 192. voeder...; 194. ... (afk); 195. deel van de bijbel; 196. ...; 198. ...; 201. ...; 203. ...; 205. muzieknoot; 206. lidwoord; 207. blijkens de akten; 208. nummer (afk.).

Dagelijks gaan 900.000 gegevensbestanddelen naar aarde

IRAS ontdekt per dag 20-30 nieuwe melkwegstelsels

Een van de eerste IRAS-observaties gold dit met een witte lijn aangegeven gebied in de Grote Magelhaense Wolk, 155.000 lichtjaren van de aarde verwijderd, maar niettemin het sterrenstelsel dat zich het dichtst bij onze eigen Melkweg bevindt. Er werd een groot aantal infrarood-bronnen gelokaliseerd

DELFT — De Nederlandse kunstmaan IRAS (Infrarood astronomische satelliet), die sinds 26 januari op een hoogte van 900 kilometer rond de aarde draait, ontdekt tien tot twintig nieuwe melkwegstelsels per dag. Naar verwachting zal de satelliet, die tot eind november werkzaam zal blijven, in totaal vier- tot vijfduizend nieuwe melkwegstelsels registreren. Voor de lancering van het wetenschappelijk instrument waren er slechts drie- tot vierduizend melkwegstelsels bekend.

Dit maakte prof. S. Pottasch, sterrekundige aan de rijksuniversiteit van Groningen en lid van de wetenschappelijke commissie Iras, bekend tijdens een bijeenkomst van de afdeling Vliegtuigbouwkunde aan de Technische hogeschool in Delft. Onderzoek in andere golflengtegebieden zal volgens hem nodig zijn om meer over de nieuwe melkwegstelsels te kunnen vertellen. De hoogleraar houdt er rekening mee dat de kunstmaan nog heel bijzondere melkwegstelsels zal ontdekken.

Een andere belangrijke ontwikkeling in het astronomische onderzoek is dat het dichtstbijzijnde melkwegstelsel, de Andromedanevel, in kaart is gebracht. Wat grootte betreft is deze nevel, die zo'n honderdmiljard sterren omvat, vergelijkbaar met onze melkweg. Dankzij de meting van de infraroodstraling van de objecten in de Andromedanevel is het nu mogelijk geworden een duidelijker beeld te krijgen van dit melkwegstelsel, dat al eerder met optische telescopen vanaf de aarde was vastgelegd.

De metingen van de Iras geven aan dat er stofarmen aan de nevel zitten. Waarschijnlijk vindt hier stervorming plaats. Het is volgens prof. Pottasch ook mogelijk dat zich in het buitengebied van de Andromedanevel koude stof bevindt, die wordt opgewarmd door nabije sterren. Beide verschijnselen zijn ook mogelijk. Andere metingen door de satelliet zullen meer duidelijkheid kunnen verschaffen.

Een beter inzicht in de nevel, die zich op 2,5 miljoen lichtjaren van de aarde bevindt, is naar de mening van de Groningse hoogleraar belangrijk om te begrijpen hoe ons eigen melkwegstelsel er uit ziet. Dit stelsel is moeilijk te onderzoeken. Door het in kaart brengen van de Andromedanevel kan een antwoord gegeven worden op de vele vragen die astronomen nog hebben betreffende het centrum van onze melkweg. Dit centrum is vanaf de aarde niet te zien.

Voorts heeft de Iras zogenaamde bolhopen in ons ...

Dit zijn groepen van honderdduizend tot een miljoen oude sterren bij elkaar. De wetenschappelijke commissie had niet gedacht deze te zullen zien, omdat deze sterren weinig of geen infrarood uitstralen. Het feit dat de bolhopen toch infraroodstraling hebben kan volgens prof. Pottasch te maken hebben met het uitsterven van sterren. In het laatste stadium van hun bestaan stralen de hemellichamen wel infrarood uit.

Ongeveer 90 procent van alle waarnemingen die de Iras doet, hebben betrekking op nog niet eerder waargenomen bronnen. De wetenschappers, die de werkzaamheden van de kunstmaan in het Engelse vluchtleidingscentrum in Chilton op de voet volgen, zijn enthousiast over de resultaten van de missie. Er komen meer gegevens binnen dan men aanvankelijk had verwacht.

Dagelijks stuurt de Iras, die uitstekend blijkt te werken, 900.000 gegevensbestanddelen naar de aarde. Naast de eerder vermelde resultaten hebben de metingen aangetoond dat onze melkweg wemelt van de sterren en andere objecten die sterk stralen in het infrarood. Voorts heeft de kunstmaan straling gemeten die afkomstig is van koude stof, het materiaal waaruit alle sterren in het melkwegstelsel worden gevormd.

De uiterst gevoelige telescoop van de Iras, die hemellichamen op een afstand van 32,6 miljoen lichtjaren kan waarnemen, is in staat 10.000 infraroodbronnen per dag aan te schieten. De astronomen verwachten tijdens de missie een miljoen van deze bronnen te kunnen inventariseren. Hiermee kan de infraroodstraling in het heelal compleet in kaart worden gebracht. Tot voor kort waren slechts 2000 infraroodbronnen bekend.

Oplossing Kruiswoordpuzzel

WINNAAR van de Amigoe Kruiswoordpuzzel dd. 29 april 1983:

W.A. Jurna,
Tjerk Hiddeslaan 3,
Curaçao.

Hij/Zij kan langs komen (Redaktie Amigoe, Curaçao) om zijn/haar prijs (fl. 25,–) op te halen.

Oplossingen van deze week dienen vóór 13 mei 1983 in het bezit te zijn van de Redaktie Amigoe, Scherpenheuvel z/n, of P.O.B. 577.

Deelnemers aan de Kruiswoordpuzzel op Aruba en Bonaire dienen hun oplossing vóór 12 mei 1983 in te dienen.

Aruba: Nassaustraat 110; Bonaire - bij de heer Linkels, Gouverneur N. Debrotweg z/n of P.O.B. 122 en op St. Maarten: Vance James.

Op de enveloppe duidelijk vermelden:
KRUISWOORDPUZZEL.

Elf inschrijvers voor uitbreiding SM-luchthaven

PHILIPSBURG — In Philipsburg werd de openbare aanbesteding gehouden voor de uitbreiding van de Juliana-luchthaven. Hiervoor bestond grote belangstelling. Elf bedrijven schreven in. De laagste inschrijver was Hagenwerken, die voor 16.309.795 gulden inschreef, gevolgd door Bush and Tunking die voor 16.615.216 met een alternatief van 16.267.429 gulden inschreef. De inschrijvingen van de overige negen bedrijven lagen tussen de 19 en 28 miljoen gulden.

Postzegels

DE VORIGE KEER heb ik in een nutshell het een en ander verteld over het postwezen in de Spaanse gebieden van Zuid Amerika. Opmerkelijk is, dat de Portugezen in het door hen beheerste Brazilie nimmer tot een sluitende postorganisatie zijn gekomen. Tot in het begin van de negentiende eeuw bestond er in dit onmetelijk land geen enkele voorziening ten aanzien van de binnenlandse privé-post. Wenste een particulier een brief te verzenden, dan was hij volkomen afhankelijk van de welwillendheid van een toevallig langskomende reiziger. Officiele missiven werden door te paard rijdende soldaten bij de geadresseerden bezorgd. Deze postbode-soldaten waren gerechtigd om bij elke kolonist aan te kloppen om van paard te verwisselen zonder dat hierbij van enige vergoeding sprake was. Nadat Brazilie op 7 september 1822 in een onafhankelijk keizerrijk was omgezet, begon Pedro I onmiddellijk met de verbetering van de wegen. Eenmaal per week trokken voortaan postboden vanuit Rio de Janeiro het binnenland in om particuliere brieven te bezorgen en om zich met eventuele retoerzendingen te belasten. Het verschuldigde porto was aanvankelijk enorm hoog, mede in verband met de bar slechte infrastructuur. Eerst in 1842 was de keizerlijke regering in staat de tarieven tot een aanvaardbaar niveau te verlagen. Ook de organisatie van het postwezen in het gebied, dat tegenwoordig de USA heet, heeft nogal wat voeten in de aarde gehad. In 1639 kreeg Richard Fairbanks de opdracht van het Britse koloniale bestuur om de vanuit Europa afkomstige post in het binnenland op de aangegeven adressen te bezorgen. Tevoren was men gewend particuliere post in winkels en saloons uit te stallen totdat de geadresseerde zelf, een familielid of een relatie het verdere transport op zich nam. De eerste regelmatige postverbinding in de USA, tussen de steden Boston en New York kwam in 1672 tot stand. In 1850, nadat grote delen van de USA in het trein- of spoorwegverkeer waren opgenomen, ontstonden de privé-ondernemingen, zoals de Well's Fargo en de Overland Stage U.S.-Mail. In 1860 organiseerden W.M. Gwin en W.H. Russel de beroemd geworden Pony-Express. Estafette rijdende ruiters brachten de post eenmaal per week in beide richtingen tussen St. Joseph in Missouri en Sacramento in Californie. Een 80-tal onverschrokken ruiters, 157 poststations en ruim 400 snelle paarden waren bij dit meer dan 3000 km. lange trajekt betrokken. Een nog grotere postroute, een reis van 21 tot 23 dagen, werd geexploiteerd door John Butterfield. Het betrof hier de lijn St. Louis-San Francisco, die geheel Texas, Arizona en Zuid Californie bestreek. Driemaal per week rukte men in beide richtingen uit.

M. ARVIS

Pan di keshi "Haleluya"

Reseta di Buchi Römer

Fòrnu: 375
Tempu: 30 á 40 min.
Pa: 2 pan.

Masté di:

1 1/2 kùp di lechi
2 kùp di keshi raspá
1 kuchara di res
1 kuchara di manteka of margarine
2 kuchara di suku i 2 telep di salu
1/3 kùp di awa, no muchu kayente
2 envelop di yist of 4 telep i mitar di yist
1 webu, batí *)
6 1/2 kùp di hariña di pan
1 telep di komino

Moda di prepará:

1. Keinta e lechi, keshi, res, manteka, suku i salu riba kandela abou, pa e meskla ora e keshi dirti. Laga e meskla di keshi fria bira lou.
2. Basha e awa kayente den un kònchi grandi, stroi e yist riba e awa i drecha, pa e disolvé.
3. Bua e meskla di keshi i e webu batí den e yist, hunta ku e webu batí i mas o menos mitar di e hariña.
4. Bati te ora e ta lisu, bruhando sobrá di e hariña aden, pa forma un mansa firme.
5. Stroi hariña riba un tabla i mansa te ora e ta firme i elastiko. (Mas o menos 5 á 8 minüt).
6. Pone e mansa na un bola, hunta e kònchi ku res, bòltu e mansa rònt den e kònchi pa e res kohe tur kaminda. Tapa e kònchi ku un sèrbètè i laga e mansa reis na un lugá kayente. (Pa tras riba stof, for di trèk). Lagé reis bira dòbel kantidat, mas o menos 1 ora.
7. Ora e mansa kaba di reis, puña, bahé, partié na dos i forma dos kipashi, pone den forma di kipashi, bon hunta ku res i bolbe lagé reis bira dòbel. Mas o menos 1 ora.
8. Despues di e tempu aki ta buta e kipashinan den un fòrnu kayente kaba i ta lagé kushi, durante e tempu indiká.
9. Ora e pannan ta klá, ta saka nan mes ora for di forma i ta laga nan fria promé ko korta nan.
*) Si ta mitar di e resèpt ta traha, e kantidat di webu si ta keda meskos.

Washington hoopt nog steeds op akkoord Hoessein-PLO

Reagan probeert Midden Oosten plan te redden

WASHINGTON — President Ronald Reagan is druk doende te proberen zijn vredesplan voor het Midden-Oosten weer in het rechte spoor te krijgen. Het plan dreigt te mislukken als gevolg van de weigering van koning Hoessein van Jordanie de Palestijnen bij de vredesonderhandelingen inzake het Midden-Oosten te vertegenwoordigen.

Reagan voerde persoonlijk telefoongesprekken met in dit kader erg belangrijke leiders als koning Hoessein, koning Fahd van Saoedi-Arabie en koning Hassan van Marokko. De woordvoerder van het Witte Huis zei dat nog meer prominenten van de Arabische wereld op het telefoonlijstje van de president staan en dat hij "de onderste steen boven zal halen" om de leiders in het Midden-Oosten tot samenwerking te bewegen. De bedoeling van Reagan is, aldus de woordvoerder, hen ervan te overtuigen dat een akkoord nog steeds mogelijk is. Het Witte Huis benadrukt in dit verband dat koning Hoessein van Jordanie en PLO-leider Arafat op het punt stonden tot overeenstemming te komen toen de fanatieke vleugel van de Palestijnse organisatie onaanvaardbare voorwaarden ging stellen.

President Reagan baseert zijn hoop op redding van zijn plan

RONALD REAGAN
....onderste steen....

op "de aanzienlijke vorderingen die al waren gemaakt bij het overleg tussen koning Hoessein en Arafat", verklaarde de woordvoerder.

Op 1 september vorig jaar presenteerde Reagan zijn "Jordaanse keuze" voor het oplossen van de crisis in het Midden-Oosten. Hij prees daarbij de stichting van een Palestijnse autonome entiteit in de bezette gebieden (de Westelijke oever van de Jordaan en de strook van Gaza) in een confederatie met Jordanie aan. Hij verzocht koning Hoessein de Palestijnen te vertegenwoordigen in de vredesonderhandelingen met Israel, Egypte en de Verenigde Staten.

Door nu de voor de Verenigde Staten, Jordanie en Saoedi-Arabie onaanvaardbare eis te stellen dat de PLO officieel vertegenwoordigd moest zijn in een Jordaans-Palestijnse delegatie en dat eerst de stichting van een Palestijnse staat als doel van de onderhandelingen zou worden erkend gooide de radicale vleugel van de PLO roet in het eten.

"De Verenigde Staten koesteren de hoop dat binnen de PLO zelf een oplossing gevonden kan worden", zei de Amerikaanse woordvoerder. De ogen van het Witte Huis zijn wat dat betreft vooral op PLO-leider Jasser Arafat gericht. Ook koning Fahd van Saoedi-Arabie en de leiders van de Golfstaten zouden de PLO onder druk kunnen zetten, want de Palestijnse organisatie is in financieel opzicht sterk op deze landen aangewezen, zo meent men in Amerikaanse regeringskringen. Het ziet er intussen naar uit dat Jordanie en de PLO een breuk willen vermijden. In Amman verklaarde de Jordaanse minister van Voorlichting, Adnan Abu Odeh, dat Jordanie normale betrekkingen met de PLO zal blijven onderhouden en dat de kantoren van deze organisatie in Jordanie normaal zullen functioneren.

Twee hoge PLO-functionarissen zeiden dat de PLO ondanks

HOESSEIN
...geen breuk met PLO...

de meningsverschillen over het plan-Reagan nauw contact met Jordanie wil blijven houden. "Onze bilaterale betrekkingen ontwikkelen zich, ongeacht de onenigheid over het Amerikaanse initiatief", zei Farouk Kaddoumi, hoofd van de politieke afdeling van de PLO. Een andere PLO-functionaris, Salah Khalaf, verklaarde in Abu Dhabi: "De Jordaanse verklaring zou doen vermoeden dat de enige band tussen Jordanie en de PLO het plan-Reagan is. Maar onze betrekkingen zijn sterker dan dat".

Een hoge functionaris van de samenwerkingsraad van Golfstaten zei in Bahrein dat Saoedi-Arabie en de Golfstaten het besluit van koning Hoessein steunen. "Jordanie dient niet tot een eenzijdige beslissing over vredesbesluiten gedwongen te worden. Elk besluit over deze kwestie moet door de Arabische wereld goedgekeurd worden". Naar zijn mening moet een in Marokko plaatsvindende Arabische topconferentie een gemeenschappelijke strategie voor toekomstige vredespogingen bepalen. Van Egyptische zijde is nog niet op de verklaring van koning Hoessein gereageerd. Westerse diplomaten zagen deze echter als een persoonlijke tegenslag voor president Hosni Mubarak, die openlijk heeft verklaard dat de kans op vrede kleiner wordt als de PLO en Jordanie niet snel het plan van president Reagan zouden aanvaarden.

Voor de Israeliers kwam het falen van het initiatief van president Reagan niet als een verrassing. Een hoge functionaris in Jeruzalem zei dat de regering steeds geweten heeft dat het plan gedoemd was te mislukken. "Trachten de PLO en Hoessein tot elkaar te brengen is mengen van thee en koffie, dat kan niet", zei hij. Israel heeft krachtig bezwaar gemaakt tegen Reagans idee voor Palestijns zelfbestuur op de Westelijke Jordaanoever in een samenwerkingsverband met Jordanie. De functionaris zei dat de Israelische regering nu hoopt op een "meer realistische" Amerikaanse benadering.

Syrie toonde zich tevreden over het feit dat Jordanie en de Palestijnen er niet in zijn geslaagd het over het Amerikaanse plan eens te worden. Radio-Damascus zei in een commentaar: "Nu is bewezen dat de Verenigde Staten niet beschikken over de sleutel voor een regionaal compromis en dat hun plannen niet aan de minimale eisen van de Arabieren beantwoorden".

Winnaars Oostenrijkse verkiezingen:

Mock man van midden en aan werk verslaafd

WENEN — Elke keer wanneer de Conservatieve partij van Oostenrijk de verkiezingen verliest wordt er een nieuwe politieke leider benoemd. Alois Mock is de vijfde leider in vijf verkiezingen. Na 13 jaar had deze Conservatieve voorman 'tenminste' de tijd mee in zijn strijd om de socialistische bondskanselier Bruno Kreisky te verslaan. Kreisky trad af nadat zijn partij de absolute meerderheid verloor bij de recente verkiezingen. Daarmee werd de deur opengezet voor een machtsstrijd achter de schermen waarvan de uitkomsten nog allerminst zeker zijn.

De socialisten behaalden 47,8 percent van de bijna 5 miljoen uitgebrachte stemmen. Dat betekende dat de socialistische regeringspartij zakte van 95 naar 90 parlementszetels, twee te weinig voor de absolute meerderheid. De Oostenrijkse volkspartij van Alois Mock won 4 zetels en kwam daarmee op 81.

De Conservatieven voerden hun verkiezingscampagne onder de slogan: "Het is tijd voor verandering". Mock (48) wordt in een recente biografie beschreven als de "logische opvolger" van de 72-jarige Kreisky. Hij zei tegen zijn kiezersaanhang dat hij al zijn energie zou aanwenden voor de gezondmaking van de economie. Alois Mock, die rechten studeerde in Wenen, is een relatieve nieuwkomer op het nationale politieke toneel. Tot nu toe bracht hij het grootste deel van zijn politieke carriere door in de schaduw van de oppositie. Zijn intrede in de politiek maakte hij in 1958 als adviseur voor het middelbaar onderwijs bij het ministerie van Onderwijs. Vier jaar later vertrok hij naar de Franse hoofdstad om Oostenrijk te vertegenwoordigen bij de organisatie voor economische samenwerking en ontwikkeling (OESO). In 1969 benoemde men Mock als minister van Onderwijs en tien jaar later, na het verlies van de conservatieven bij de vorige stembusstrijd, nam hij het partijleiderschap over van Josef Taus.

Mock wordt door waarnemers getypeerd als een harde en efficiente werker die een eenvoudig leven leidt. Tijdens de verkiezingscampagne trad hij op als een rustige en redelijke politicus die de vinger legde op de zwakke punten van het socialistische regeringsbeleid: stijgende prijzen, werkloosheid, bedrijfssluitingen en een verkwisting van de overheidsfinanciën.

De keurig verzorgde Mock met zijn wrange, geforceerde glimlach mist echter de rijke politieke ervaring, de uitstraling van een gewone man en kleurrijke persoonlijkheid van de afgetreden bondskanselier Kreisky, die overigens wel voorzitter van de socialistische partij blijft. Mock wordt gezien als een man van het midden in zijn eigen partij die christendemocratische tradities heeft en zichzelf kenmerkt als "vooruitstrevend centrum".

Collega's beschrijven hem als een "werkverslaafde" ("workaholic"), die gemakkelijk in de omgang is, die een grote mensenkennis heeft, loyaal is en in het geheel niet autoritair in zijn manier van optreden. Hoewel hij niet kan tippen aan de grote ervaring in de internationale politiek van Bruno Kreisky, is Mock buiten Oostenrijk bekend in zijn hoedanigheid van voorzitter van de in Wenen zetelende Europese democratische unie (EDU), een alliantie van christen-democratische en conservatieve partijen.

In die functie had hij regelmatig contacten met andere Westeuropese leiders zoals de Westduitse bondskanselier Helmut Kohl, de Beierse premier Franz-Josef Strauss, de Britse eerste-minister Margaret Thatcher en de Franse Gaullistische leider Jacques Chirac. En in januari van dit jaar leidde hij een delegatie van de EDU naar Washington om van gedachten te wisselen met de president van de Verenigde Staten.

Alouis Mock werd in Euratsfeld geboren ten westen van Wenen, waar zijn vader een zuivelboerderij had en een transportonderneming. Hij is praktizerend rooms-katholiek en bezoekt regelmatig de kerk. In 1963 trad hij in het huwelijk met zijn vrouw Edith, die onderwijzeres van beroep is. Het echtpaar heeft geen kinderen.

BRUNO KREISKY
...na dertien jaar verslagen...

Bevolking vat moed

President Mexico pakt corruptie politie aan

MEXICO-STAD — President Miguel de la Madrid heeft beloofd de gigantische corruptie van de Mexicaanse politie aan te pakken. Nu hebben Mexicaanse presidenten wel vaker beloofd de strijd met de wijd verbreide corruptie aan te binden, maar De la Madrid lijkt de knuppel nu echt in het hoenderhok te gooien. In de strijd tegen de corruptie - door de vorige president Lopez Portillo wel aangeduid als het "nationale kankergezwel" - is de politie een belangrijk doelwit.

Volgens velen pleegt de Mexicaanse politie meer misdaden dan zij voorkomt. Arturo Jara Perez, een rechercheur, die zijn schamele salaris aanvult met een baantje als taxichauffeur, schudt het hoofd en lacht naar zijn passagier. "Natuurlijk, de Mexicaanse politie is corrupt. Veel agenten zijn ratten, maar niemand kan iets doen om het tegen te houden". President De la Madrid is het wat het laatste betreft niet met hem eens. Zo ontbond hij de dienst voor Onderzoek naar misdaadpreventie (DIPD). De agenten van de Dipd, die in burger gekleed gaan, hebben een reputatie van meedogenloosheid en bruutheid. De president ontbond de organisatie, omdat deze misbruik van haar gezag maakte, en hij zei dat de regering de openbare veiligheid en orde moet garanderen en deze niet de oorzaak moet zijn van de afbraak ervan. In zijn inaugurele rede van december gaf De la Madrid uiting aan gevoelens van boosheid en frustratie over het doen en laten van de politie en beloofde modernisering en herstel van de moraal. "Het volk eist dat", aldus de president.

De meest voorkomende misdaad die de politie pleegt is het uitdelen van een boete op straat, bekend als de "mordida" (de beet). Het bedrag eindigt dan in de zakken van de politiefunctionaris en niet in de schatkist. De politie wordt echter ook beschuldigd van geweldmisdrijven. Een Amerikaanse ingezetene van Mexico-stad verklaarde dat een patrouillewagen hem tot stoppen dwong, toen hij 's avonds laat op weg was naar een vriend. De agenten beschuldigden hem ervan dronken te zijn en illegaal in het land te verblijven. De Amerikaan werd tegen een muur gegooid, in de rug geslagen en een van de agenten doorzocht zijn zakken. De politieman vond tien dollar en dreigde dat de Amerikaan iets zou overkomen als hij bedrag niet in eigen zak kon steken. Uiteindelijk kon de Amerikaan het geld na een discussie terugkrijgen, maar meestal lopen dergelijke gevallen niet zo af. Vorige maand arresteerde de politie twee van haar eigen mensen wegens meer dan 200 gevallen van dergelijke geweldsmisdrijven. In veel gevallen lopen de slachtoffers dusdanig letsel op dat zij in het ziekenhuis moesten worden opgenomen. De twee politiefunctionarissen behoorden tot de Dipd en zullen terecht moeten staan, wat in Mexico nogal zeldzaam is.

Beatrice Suarez, directeur van de afdelingen Verkrachtingszaken, zegt dat politiefunctionarissen bijna nooit in de beklaagdenbank terecht komen. Zij voegt eraan toe, dat van de naar schatting 10.000 verkrachtingen in Mexico bijna de helft voor rekening komt van de politie zelf. "We hebben dossiers vol met dit soort gevallen, maar er kan weinig aan worden gedaan. Een politieman gaat nooit naar de gevangenis, en zeker niet voor verkrachting. Hij kan zich altijd verschuilen achter zijn functie".

Een belangrijke oorzaak van de misdadigheid van de Mexicaanse politieman is zijn schamele loon van 14.000 peso (ongeveer 240 gulden) per maand. "Het salaris gekoppeld aan het feit dat zelden wordt vervolgd, maakt dat misdaad een gemakkelijke manier is om het salaris aan te vullen", aldus een advocaat in de Mexicaanse hoofdstad. Volgens de politiechef in Mexico-stad, Ramon Mota Sanchez is een andere reden "de keten", een systeem waarbij elke politiefunctionaris een wekelijks bedrag moet afstaan aan zijn directe chef en deze ook weer aan zijn chef enzovoort. Volgens een politieman kost het 1000 pesos om een dienst van acht uur in een patrouillewagen te mogen doen. Om een dag op een straathoek dienst te mogen doen moet de agent 300 pesos neertellen. Voor een drukke straathoek met veel verkeer en dus veel kans op "mordidas", moet de agent nog wat dieper in zijn beurs tasten.

President De la Madrid heeft voorgesteld de salarissen van de politie te verhogen om misdaad en corruptie te stoppen, maar de overheidsmiddelen zijn schaars nu het land kampt met een buitenlandse schuld van 83 miljard dollar. Een woordvoerder van de politie zegt niet te weten wat voor verhoging de politie kan verwachten onder de versoberingsmaatregelen die zijn genomen om de ergste crisis in jaren de baas te worden. Toch hebben de Mexicanen moed gevat door de belofte van de president een eind te maken aan corruptie en misdaad in het politieapparaat. "Niemand heeft ooit zulke maatregelen genomen. President Echeveria beloofde dat hij een eind zou maken aan de corruptie bij de politie en dat hij de gehate geheime dienst zou afschaffen. Alles wat hij deed was de naam veranderen in Dipd. President De la Madrid lijkt het werkelijk te menen", zegt een ingenieur in Mexico-stad. Een politiefunctionaris is het daar niet mee eens "Alles wat de president deed is een aantal Dipd-agenten bij andere afdelingen indelen en hun bazen ontslaan. Maar in werkelijkheid zullen de meeste van dezelfde jongens doorgaan met doen wat ze steeds deden, namelijk geen goed".

De dag na de uitvaardiging van het presidentiele decreet, meldden kranten dat 1700 functionarissen van de ontbonden Dipd waren overgeplaatst naar de afdeling recherche van het ministerie van Justitie. Volgens een krant zullen 890 weer gewoon straatdienst gaan doen. Een van de kranten schreef in een commentaar dat het donkere beeld van de politie zelfs kinderen heeft aangetast: "Als ze politieagentje en rovertje spelen, weten ze nooit wie de goeden en de slechterikken zijn".

Gronden op Sicilie opgekocht

Maffia ziet geld in raketbasis

PALERMO — De Italiaanse autoriteiten hebben een onderzoek ingesteld naar aanleiding van de berichten dat de maffia grote stukken land heeft aangekocht rond de Siciliaanse NAVO-basis Comiso, waar eventueel nieuwe Kruisraketten van de NAVO zouden worden gestationeerd. Dit heeft de politie in Palermo bekendgemaakt.

De laatste tijd is volgens de politie veel land rond Comiso in andere handen overgegaan. Volgens de gezaghebbende Milanese krant Corriere della Sera verwierven invloedrijke maffia-families uit Palermo 3.500 hectare land, ongeveer eenderde van alle grond in de gemeente Comiso. Zij zouden gelden uit de lucratieve heroinehandel hebben geinvesteerd en grote winsten verwachten als de NAVO-basis voor de Euroraketten moet worden uitgebreid.

Emanuele de Francesco, hoge commissaris van Palermo en hoogste maffia-bestrijder in Italie, maakte de autoriteiten in Comiso attent op het grote aantal grondverkopen, maar zo zeiden bronnen bij de politie, de oude code van omerta (zwijgen) stond pogingen in de weg de waarheid omtrent de verkopen aan het licht te brengen. De bevolking van Comiso doopte het gebied waar 112 Kruisraketten moeten komen als onderhandelingen tussen de Verenigde Staten en de Sovjet-Unie niets opleveren als de "Gouden driehoek".

De eerste Amerikaanse militairen komen dezer dagen aan. In totaal zouden er ongeveer 5.000 Amerikanen met hun gezinnen rond de basis komen te wonen. Volgens de Corriere is de maffia er voor de raketten ingetrokken en heeft ze de basis waterdicht omsingeld. Deze grondhandel doet denken aan de tijd van het Wilde westen, aldus de krant.

Semi oorlogstoestand ontstaan

Geweld in Zuidelijk Afrika aan toenemen

KAAPSTAD — Er is de afgelopen tijd in Zuid-Afrika veel te doen geweest over het woordje 'destabilisatie'. Tegenstanders van het Zuidafrikaanse bewind beschuldigen de regering ervan dat zij de buurstaten actief destabiliseert: ze geeft materiële hulp aan bewegingen die de regeringen van Zimbabwe, Mozambique, Angola en Lesotho omver willen werpen en pleegt zelf ook sabotage in die landen. Zo stelt Leopold Scholtz vast in de Haagsche Courant.

Op zijn beurt beschuldigt Zuid-Afrika zijn buurstaten ervan dat zij erop uit zijn om Zuid-Afrika te destabiliseren door hulp te geven aan het Afrikaans Nationaal Congres (ANC) voor het plegen van sabotage-aanslagen.

Het is in dit deel van de wereld zeer moeilijk om de juistheid van dit soort beweringen te controleren. In Zuid-Afrika verbiedt de wet het openbaar maken van militaire zaken zonder de toestemming van het leger.

Zou een krant toch onweerlegbare bewijzen in handen hebben dan zouden deze toch niet gepubliceerd kunnen worden. En met uitzondering van Botswana bestaat er in de omliggende zwarte staten helemaal geen persvrijheid.

Toch komen er af en toe aanwijzingen over hoe het in werkelijkheid gesteld is. Zo pas stelde de Zuidafrikaanse parlementaire oppositie in het parlement vragen aan de minister van Defensie generaal Magnus Malan over een zekere luitenant Alan Gingles, die in oktober 1981 langs de spoorlijn tussen Mozambique en Zimbabwe zou zijn gesneuveld. Is dit waar en zo ja wat deed luitenant Gingles dan daar, werd gevraagd.

Minister Malan weigerde echter een antwoord, omdat het 'niet in het landsbelang zou zijn'. Dit doet uiteraard vermoeden dat er iets niet klopt.

Rapport

Verder kwam Amerika met een officieel rapport waarin stond dat de nationale verzetsbeweging van Mozambique (MNR), een beweging die tegen de regering van president Samora Machel is, de meeste van haar materiële steun van Zuid-Afrika krijgt. En in Zuid-Afrika zelf is het bovendien algemeen bekend dat Unita, de rebellenbeweging in Angola, sinds jaren uitgebreide hulp van Zuid-Afrika ontvangt.

Geruchten dat Zuid-Afrika de verboden oppositie van Lesotho, de Basutoland Congress Party (BCP), steunt worden ook steeds meer gehoord.

„Wij hebben te weinig gegevens om categorisch te kunnen zeggen of Zuid-Afrika zich inderdaad aan destabilisatie van zijn buurlanden schuldig maakt zoals beweerd wordt", schreef één van de meest kritische bladen, de Cape Times. „Maar wij moeten erop wijzen dat alle Westerse diplomaten deze beweringen als juist beschouwen. Het is daarom de plicht van de regering om open kaart met de kiezers te spelen, al was het maar om het tegendeel hiervan te kunnen bewijzen. Bij de afwezigheid van een dergelijke openheid zullen de beschuldigingen alleen maar feller worden".

Zowel het ANC, het Afrikaans Nationaal Congres dat de bevrijding van Zuid-Afrika nastreeft, als de Swapo, die zich richt op de bevrijding van Namibië, opereren vanuit buurstaten tegen Zuid-Afrika en kunnen dit waarschijnlijk niet doen zonder hulp van die landen.

Eind verleden jaar vluchtte het hoofd van de geheime politie van Mozambique, Jorge da Costa naar Zuid-Afrika omdat hij, naar zijn zeggen, ontnuchterd was geraakt over de regering van dat land. Ter ondersteuning nam hij een document mee waaruit zou moeten blijken dat Mozambique militaire steun aan het ANC beloofde te verlenen voor zijn optreden in Zuid-Afrika. Dit ANC zou vrijelijk bases in Mozambique kunnen vestigen. Ook zou het leger steun verlenen wanneer ANC-strijders de grens met Zuid-Afrika overstaken en bij het opstellen van operationele plannen. Wapens voor het ANC zouden worden aangekocht door Mozambique.

Het is opvallend dat Mozambique nog niet de echtheid van dit document heeft bestreden. Een ander document dat via Da Costa in Zuidafrikaanse handen is geraakt — Mozambique zou naar bewering omkoopgeld aan Portugese regeringslieden hebben betaald — is wel een 'vervalsing van de geheime politie van Zuid-Afrika' genoemd.

Zuid-Afrika ontkent niet dat zijn leger verschillende keren aanvallen op ANC-bases in Mozambique en Lesotho en Swapobases in Angola gedaan heeft. Volgens die landen bewijzen die aanvallen ook dat Zuid-Afrika hen wil destabiliseren. Maar zo lang zij ANC-bases op hun grondgebied herbergen zullen die bases door het leger aangepakt worden, is het officiële Zuid-Afrikaanse standpunt.

Vast staat dat er sinds 1978 een spiraal van geweld in zuidelijk Afrika is ontstaan, die langzamerhand aan een semi-oorlogstoestand doet denken. In een gebied waar de partners zo afhankelijk van elkaar zijn als hier kan dit op den duur funeste gevolgen hebben. Tot zover Leopold Scholtz in de Haagsche Courant.

DDR: TUSSEN LUTHER EN MARX

Luther tot rebellie gedreven

(Door Leo Vlijmen)

REBELLEN WORDEN niet geboren doch gemaakt en Maarten Luther bezat van nature alllerminst de heldhaftigheid om barricaden te beklimmen. Wie als hij in de zomer van 1505 – hij was toen 22 jaar – zo bang wordt van een noodweer, dat hij een plechtige belofte doet monnik te worden, heeft eigenlijk niet het postuur om keizer en paus te weerstaan. Daarmee is fabel nummer een over deze Augustijner theoloog uit Eisleben uit de wereld: een held was hij niet, hij wilde het ook niet worden. Zo begint Leo Vlijmen in de Brabant Pers zijn artikel.

MAARTEN LUTHER

Er zijn overigens nog meer verhalen over Maarten Luther in omloop die de toets van de geschiedeniskritiek niet kunnen doorstaan. Zo heeft hij waarschijnlijk zijn stellingen nooit zelf gepubliceerd op het aanplakbord dat aan de deur van de Wittenbergse slotkerk was bevestigd, hoewel het in die tijd zeer gebruikelijk was, dat professoren op die manier hun wetenschappelijke mening ter discussie stelden.

Twintig jaar geleden heeft de katholieke Duitse kerkhistoricus Iserloh vrijwel onomstreden aangetoond, dat Luther, in 1517 nog steeds een bescheiden kloosterling, de weg van het gezag heeft gekozen en zijn protest tegen de praktijken van de aflatenkoper Tetzel keurig aan zijn bisschop Hieronymus van Brandenburg en aan aartsbisschop Albrecht van Maagdenburg en Mainz heeft gestuurd ,,met het verzoek de schaamteloze handel en lasterlijke uitspraken van de aflatenprediker te verbieden".

En het verhaal dat Luther op de Wartburg zo getergd werd door de duivel dat hij hem een inktpot naar zijn kop slingerde, blijkt ook niet op waarheid te berusten. Luther heeft slechts gezegd: ,,Ik heb de duivel met inkt bestreden", daarmee doelend op zijn schitterende en onmiddellijk populaire vertaling van de Bijbel in het volksduits. De inktvlek in zijn Wartburgkamer is pas later aangebracht en sinds een paar honderd jaar ook weer verdwenen, want reeds in de zeventiende eeuw hadden toeristen de onaangename gewoonte stukken uit de muur als souvenir mee te nemen, zoals trouwens ook Luthers schrijftafel splinter voor splinter uit de Wartburg mee naar huis werd genomen.

Wat er na aftrek van de fabels overblijft is dit: rond 1517 doceerde er aan de universiteit van Wittenberg een uitzonderlijk begaafd theoloog die zich als weinigen in zijn tijd vertrouwd had gemaakt met de Bijbel. De studenten hingen aan zijn lippen, zijn Augustijner medebroeders hadden een hoge dunk van hem, want hij had zijn sporen verdiend als visitator van enkele ordesnederzettingen, hij genoot het vertrouwen van de bisschop en van de keurvorst en de Wittenbergse gelovigen konden de preken - hij hield er drie, vier per week - begrijpen, want hij verstond de kunst heilige zaken in de mijnwerkerstaal van zijn vader te zeggen.

Dat blijft zo tot het einde van zijn leven: zijn toehoorders konden begrijpen wat hij zei, ook al uitte hij zich soms vrij grof, bijvoorbeeld in zijn preek van 8 november 1528 wanneer hem ter ore is gekomen dat de gelovigen niets meer in de collectezak willen doen: ,,Ik heb er spijt van dat ik jullie heb bevrijd van de tirannen en van de papisten. Jullie, ondankbare beesten, jullie zijn de schat van het Evangelie niet waard. Indien jullie niet tot inkeer komen zal ik niet meer voor jullie preken, want ik ga geen paarlen voor de zwijnen werpen". Wanneer Luther deze preek houdt spreekt hij weliswaar nog dezelfde gespierde taal die hij ook als vrome jonge monnik gebruikte, maar hij is inmiddels een ander geworden, niet minder vroom, wel opstandiger.

AFLATEN

Want het waren niet alleen de schaamteloze - en later door Rome zelf veroordeelde - aflaatpraktijken die Luther en veel van zijn tijdgenoten ergerden. En het ging de Wittenbergse monnik ook niet slechts om de luxe en rijkdom, macht en wereldse status waarmee de paus en de meeste bisschoppen zich omringden. Dat alles was natuurlijk kerk-onterend en het spreekt met name tot de verbeelding van degenen die eeuwen later op dit stuk geschiedenis terugblikken.

Doch dit betrof niet de wezenlijke ergernis van Maarten Luther. Waar het hem in wezen om ging was, dat hij een intuitieve en onstuitbare drang had de in het Middeleeuwse slop geraakte theologie te bevrijden van haar enge grenzen. Luther stond daarbij niet alleen, doch bevond zich eigenlijk in het groeiende gezelschap van humanisten, onder wie Erasmus van Rotterdam de meest geestelijke was, een geleerde die door Luther zelf overigens bestreden werd en die op zijn beurt ook weigerde Luther te verdedigen, hoewel hij in feite zijn leer kon onderschrijven.

De kern van Luthers prediking en theologie bestond hierin, dat hij de mensen op geheel nieuwe wijze over boete en straf liet denken. Zijn eerste 'Wittenbergse stelling' getuigt daar reeds van: ,,Toen onze Heer en Meester Jezus Christus zei: doet boete, wilde Hij dat heel het leven der gelovigen een boete zou zijn". Daardoor kwam Luther al direct in conflict met Erasmus die vertrouwde op de fundamentele mogelijkheid van de mens om door vrije wil tot zijn eigen heil bij te dragen. Want voor Luther gold weliswaar 'door het geloof alleen', hij kon zich niet voorstellen hoe mensen konden geloven zonder tegelijkertijd goede werken te doen.

Voor de Wittenbergse gelovigen die zich om Luthers preekstoel verdrongen en voor de studenten die ademloos aan zijn voeten zaten, klonken Luthers woorden als een lang verwachte boodschap die overigens - zo dachten ook keurvorst Frederik de Wijze en bisschop Hieronymus - geheel in de lijn van de kerk lag. Dat meende ook Luther zelf, die zich steeds meer beijverde zijn denkbeelden met Bijbelteksten te schragen, en in de hantering van de Heilige Schrift was hij inmiddels een meester geworden die in de Katholieke Kerk nauwelijks zijn gelijke had.

Wellicht is dat ook een van de redenen geweest die de breuk tussen Luther en Rome heeft veroorzaakt. Tijdens zijn disputen met kardinaal Cajetanus in Augsburg en prof. Eck in Leipzig - die hem werden opgedrongen - bleek Luther telkens de gelijke van zijn tegenstanders, als uitlegger van de Bijbel was hij echter hun meerdere.

En daardoor werd ook zijn theologische taal langzamerhand een andere dan die van Rome. Na de Rijksdag van Worms, die eindigde met Luthers wanhopige kreet: ,,Hier sta ik, ik kan niet anders. Zo helpe mij God. Amen.", waren alle ingredienten voor een definitieve breuk voorhanden.

De daaraan voorafgaande misverstanden heersten aan beide zijden. In Rome begreep men niet, dat men hier te doen had met een monnik die trouw wilde blijven aan de kerk, wiens theologie weliswaar niet in de traditie van Thomas van Aquino paste - en op de duur zelfs niet in die van zijn eigenlijke geestelijke vader Augustinus - maar die toch een bijdrage zou kunnen leveren aan het nieuwe denken waaraan de katholieke kerk toen zo'n behoefte had.

ONVERMOGEN

Luther van zijn kant begreep het onvermogen van de keizer, paus en kardinalen en de hun gehoorzame theologen slechts als een bewuste onwil om hervormingen door te voeren; welbegrepen: vooralsnog hervormingen in het theologische denken, en natuurlijk afschaffing van de aflatenprediking.

Wat er in feite geschiedde was een botsing tussen twee werelden, want juist in de jaren na de wisseling van de vijftiende naar de zestiende eeuw, probeerde Europa zijn Middeleeuws gewaad te wisselen voor moderne-re kledij. Rome bleef zich vastklampen aan het bestaande, overigens niet alleen omwille van de verworven macht en luxe, doch ook omdat de oude theologie inderdaad enkele eeuwen lang uiterst bevredigend had gefunctioneerd. Maarten Luther verbeet zich echter in het nieuwe, overigens - en dat wordt hem door historici en sociologen verweten - zonder daaruit consequenties te trekken voor maatschappelijke ontwikkelingen. Luthers bevrijding was slechts een bevrijding in godsdienstig opzicht, bevrijding van Rome, bevrijding van de goddelijke dwang: het geloof alleen rechtvaardigt de mens. Revolutie, een wereldlijke bevrijding, bijvoorbeeld die van de boeren onder leiding van Thomas Mutzer, veroordeelde hij.

Naarmate Maarten Luther zich door de kerkelijke overheid minder begrepen voelde - en in feite ook minder begrepen werd - raakte hij steeds meer los van de Moederkerk waartoe hij zeker nog tot 1521 heel bewust wilde behoren en waarvan hij een groot aantal tradities nog tot 1530 in ere hield. Maar in de zomer van 1525 komt de sluipende verwijdering in een stroomversnelling: Maarten Luther huwt de uitgetreden non Katharina von Bora.

Deze stap betekende meer dan het verbreken van een kloostergelofte en van een celibaatsplicht. Het was de onderstreping van Luthers stelling, dat het priesterschap niet voorbehouden was aan enkelen, doch dat heel het volk Gods er deel aan had. Elke gelovige kon priester zijn, was in feite ook priester; het huwelijk stond daarbuiten. Over zijn huwelijk schrijft Luther: ,,Het gerucht klopt, dat ik plotseling met Katharina een vlees geworden ben, voordat ik me de moeite heb gegeven om, zoals dat pleegt te gebeuren, naar opgewonden geklets te luisteren. Ik hoop dat ik nog enige tijd zal leven en ik wilde mijn vader, die er mij zo dringend om heeft gevraagd, deze laatste gehoorzaamheid met betrekking tot zijn hoop op nakomelingschap niet weigeren. Tegelijkertijd heb ik het echter ook gedaan om met een daad te onderstrepen hetgeen ik heb onderwezen. Ik ben niet tot over mijn oren verliefd, maar ik houd van mijn vrouw".

De 42-jarige ex-monnik had natuurlijk enige tijd nodig voordat hij eraan gewend was 's ochtends na het ontwaken twee vlechten naast zich op het hoofdkussen te vinden. Over Luthers latere leven is veel gefantaseerd en - onder invloed van de publicatie van zijn "Tafelgesprekken" - zeer veel onverkwikkelijks naar boven gekomen. De Deense Lutheraanse filosoof tegen wil en dank, Kierkegaard, schreef bijvoorbeeld: ,,Enige jaren lang was hij het zout der aarde. Maar zijn latere leven is niet vrij van de smakeloosheid waar zijn tafelgesprekken een voorbeeld van zijn: een priester die er behaaglijk kleinburgerlijk bij zit, omgeven door bewonderende aanhangers die iedere scheet van hem voor een openbaring houden, of voor het resultaat van inspiratie". Luther zelf zou zich er waarschijnlijk niet aan geergerd hebben, want hij zei eens op de voor hem in zijn latere jaren zo karakteristiek-boerse wijze met trots, dat wanneer hij in Wittenberg een wind liet, dit in Rome geroken kon worden.

WIE WAS LUTHER?

De grote vraag is hoe men de in Eisleben geboren en gestorven Wittenbergse theoloog en prediker, hervormer en rebel nu eigenlijk moet waarderen. Wie is de ware Luther? De monnik die deemoedig zijn bedenkingen tegen een ridicule aflatenpraktijk naar voren brengt? (Er staat in de aanbiedingsbrief inderdaad 'modeste' - bescheiden) Of de oudere Luther die zich vrolijk maakt over zijn eigen winden? De theoloog die serieus gezocht heeft naar de verhouding tussen God en mens en daarop aansluitend naar de relaties tussen mensen onderling? Of de kerk-criticus die paus en keizer tart door hun ware en onware misstanden in de schoenen te schuiven, maar vooral door hun macht te ontnemen doordat hele steden zich tot het nieuwe geloof bekeren en zich daarmee aan het gezag van paus en keizer onttrekken?

Waarschijnlijk begon voor Luther het leven opnieuw toen de wereld zich gretig meester maakte van zijn 95 stellingen, die - evenals zijn Bijbelvertaling en zijn andere geschriften - dankzij de boekdrukkunst binnen de kortst mogelijke tijd een maximale verspreiding kregen. Zowel de kerkelijke als de wereldlijke macht dwongen hem voortdurend meer in de rol van rebel, reformator en - het moet gezegd - geestelijke dictator. Want zeker in zijn latere levensjaren, te beginnen in de vroege jaren twintig, duldt hij steeds minder tegenspraak. Luther weet en de grond van zijn weten ligt in de kern van zijn theologie: alleen door de Schrift. Als Bijbelvertaler en Bijbelkenner bij uitstek had Luther een machtig wapen voor zijn gelijk in handen, een wapen waarmee hij keizer en paus, doch niet hen alleen, maar zelfs theologen nog eeuwen na hem kon weerstaan.

TOENADERING

Kan wat in het begin van die turbulente zestiende eeuw aanvankelijk slechts langzaam en nauwelijks merkbaar, maar dan - tussen 1520 en 1530 - zo abrupt en ogenschijnlijk zo definitief uiteengescheurd is, vijf eeuwen later weer worden gelijmd?

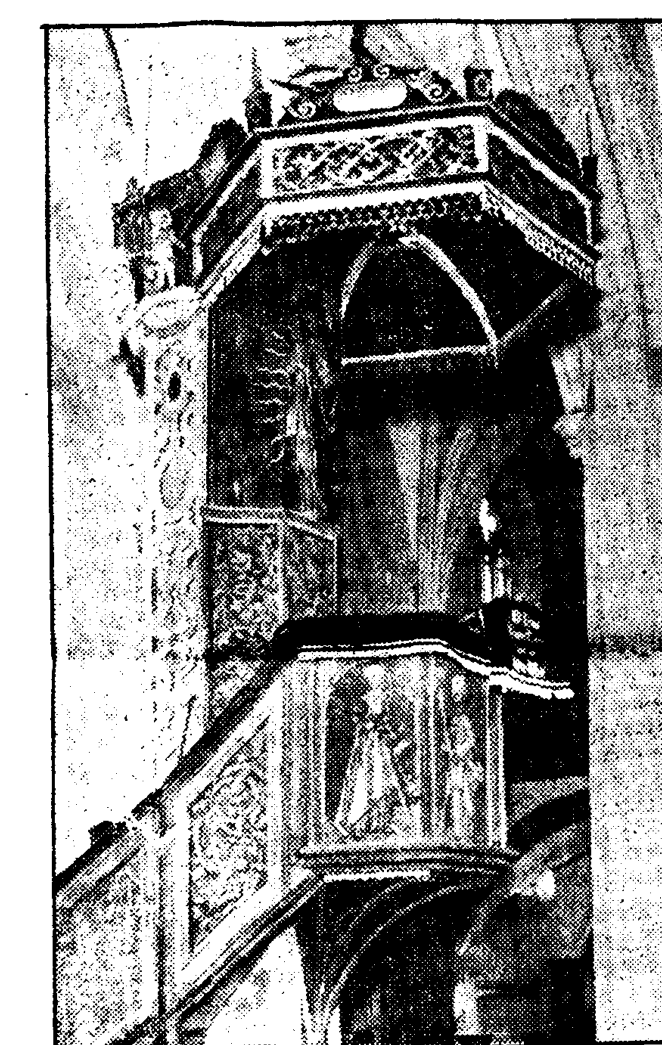
Wie het betreurenswaardige geschriftje leest dat twee jaar geleden bij gelegenheid van het bezoek van de paus aan de Bondsrepubliek onder verantwoordelijkheid van het Westduitse episcopaat werd uitgegeven, wordt het droef te moede. Maarten Luther, die toch met name voor de Duitse taal en de Duitse cultuur (men denke slechts aan Bach) grote betekenis heeft, wordt in dat pamflet slechts als ketter afgedaan. Menig Westduits katholiek heeft daartegen overigens protest aangetekend.

Van officiele Vaticaanse zijde zijn de geluiden minder negatief. Reeds in 1970 zei kardinaal Willebrands in zijn functie als voorzitter van het Secretariaat van de Eenheid in een toespraak tot het congres van de Lutherse Wereldbond in Evian: ,,De persoon van Maarten Luther is van katholieke zijde niet altijd juist gewaardeerd en zijn theologie is niet altijd op de juiste wijze geïnterpreteerd". Daarmee had men ,,noch de waarheid, noch de liefde gediend, en derhalve ook niet de eenheid". En, zo ging kardinaal Willebrands verder, ,,Wie zou heden ten dage nog willen ontkennen, dat Maarten Luther een diep-religieuze persoonlijkheid was, dat hij eerlijk en met overgave de boodschap van het Evangelie trachtte te begrijpen? Wie zou nog durven ontkennen dat hij, hoewel hij de rooms-katholieke kerk en de Heilige Stoel in het nauw bracht, een opmerkelijk deel van het oude katholieke geloof behouden heeft?"

CENTRALE ROL

Tien jaar later, in 1980, had paus Johannus Paulus II in Mainz een ontmoeting met een vertegenwoordiging van de Westduitse Evangelische Kirche. Luther speelde daarbij een centrale rol omdat de paus uit Luthers universiteitslezing over de Romeinenbrief citeerde: ,,Het geloof aan Christus waardoor wij gerechtvaardigd worden, bestaat niet slechts daarin dat men aan Christus of preciezer aan de persoon van Christus gelooft, doch ook daarin dat men aan datgene gelooft wat van Christus is". Luther bedoelde daarmee de Kerk en haar authentieke verkondiging. De paus wees er daarbij op, dat dit ook de sacramenten (die Luther voor een deel heeft afgeschaft) en het ambt (door Luther ontkend) betreft. Maar hij voegde er optimistisch aan toe: ,,De sinds het concilie gevoerde dialoog heeft ons in dit opzicht een flink stuk verder gebracht. We moeten in gesprek blijven".

Wat zal de paus daar dit jaar aan toevoegen? Zal in het Lutherjaar blijken, dat Rome rijp is voor deze reformator en dat harerzijds de reformatie rijp is voor Rome? Vermoedelijk niet. Het door de eeuwen heen afgeschermde groen heeft zeer veel zon nodig om een gezonde kleur te krijgen. Er zullen nog heel wat stappen van beide zijden nodig zijn voordat er een brug is geslagen tussen de reformator tegen wil en dank en de kerk die zich zo lang door hem getergd achtte.

De preekstoel in de Andreaskerk in Eisleben. Hier hield Luther zijn laatste preek.

De stellingen-deur van de slotkerk in Wittenberg.

Dit jaar is het vijfhonderd jaar geleden dat Luther werd geboren in Eisleben, in het huidige Oost-Duitsland. Zijn vader was mijnwerker. Het leven van deze „rebel tegen wil en dank" zag er in vogelvlucht als volgt uit:

1501: studie in de rechten aan de universiteit van Erfurt.

1505: na een plechtige belofte tijdens een verschrikkelijk noodweer intrede in het Augustijnenklooster te Erfurt en spoedig daarna priesterwijding.

1510: bedevaart naar Rome.

1512: promotie tot doctor in de theologie.

1517: 31 oktober bevestiging van de 95 stellingen op de deur van de Slotkerk in Wittenberg.

1518: verdediging van de stellingen in Augsburg ten overstaan van kardinaal Cajetanus.

1519: dispuut met de hoogleraar Johann Eck in Leipzig.

1520: publicatie van de belangrijkste geschriften (Aan de christelijke adel van de Duitse naties en Over de vrijheid van een christenmens). Op 10 december. verbranding van de boeken van het kerkelijk recht en van de pauselijke bulle waarin Luther met de ban wordt bedreigd.

1521: 3 januari: de paus spreekt de banvloek over Luther uit. Op 17 april: Luther voor de Rijksdag van Worms (Hier sta ik, ik kan niet anders. Zo helpe mij God. Amen.).

1522: van 3 mei tot 1 maart verblijf op de Wartburg (Bijbelvertaling in het Duits).

1525: 13 juni: huwelijk met de voormalige non Katharina von Bora.

1546: 18 februari: overlijden in Eisleben.

MAARTEN LUTHER GEERD IN DDR

(*Vervolg van pag 1*)

het voorstellen is het niet".

Het hoogtepunt van de Luther-jubileum-viering wordt zonder enige twijfel gevormd door de kerkdagen. In Thüringen zijn ze kort na de opening van het Lutherjaar woensdag gehouden. Kerkeraad Greim, een van de organisatoren van de kerkdagen verwacht in totaal tussen de 25.000 en 30.000 bezoekers.

"En afgaande op de ervaringen van vorige jaren kan ik aannemen, dat rond zestig procent van de bezoekers tot de jeugd gerekend moet worden. De jeugd toont hier een overweldigende belangstelling voor het Evangelie. De bijbels zijn doorgaans uitverkocht. Dat betekent niet dat ze niet worden gedrukt; er worden er juist heel véél gedrukt, maar ze zijn ook zo weer uitverkocht".

TRADITIE

Horst Greim geeft overigens toe, dat de aan de bijbel geengageerde jongeren niet tot de traditionele kerkgangers behoren. "Onze kerk is nog steeds een kerk van pastores en daarmee hebben wij de jeugd misschien wel de kerk uitgejaagd. Veel jongeren willen zelf kerk zijn, willen de bijbel lezen en erover praten, willen er ook conclusies uit trekken".

De kerkdagen in Thüringen willen de ideeen van Luther in het heden plaatsen, zonder hemzelf tot middelpunt, laat staan tot held te maken. "Hij was trouwens geen held en wilde dat ook niet zijn. En we zullen dus ook kritiek op Luther leveren, bijvoorbeeld op de wijze waarop hij over de vrouw dacht.

SOCIALISME

De katholieke kerk in de DDR onderhoudt volgens onderstaatsecretaris Kalbe 'redelijke betrekkingen' met de staat. "De katholieken behoren tot een wereldkerk en daarom is het voor hen natuurlijk ook moeilijker om zich politiek zonder meer te engageren. Je zou de politiek van de katholieke bisschoppen aldus kunnen samenvatten: geen reclame vóór noch tegen het socialisme. De protestanten hebben het met de twee-rijkenleer van Luther natuurlijk een stuk gemakkelijker".

Of dit laatste inderdaad veel gemakkelijker is, betwijfelt prof. Ernst-Heinz Amberg, maar hij geeft toe: "De leer van de twee rijken, het onderscheid tussen kerk en raadhuis, is wel een grote hulp om richting te geven aan een leven als getuige in een wereld die niet gelovig, in beginsel zelfs atheistisch is. Luthers leer mag natuurlijk geen alibi worden, maar ik ervaar de theologie van de twee rijken als een realiteit. Tegelijkertijd merk ik echter ook, dat wanneer christenen en marxisten samen leven er toch altijd meer gemeenschappelijk is dan de scheiding tussen Marx en Luther zou doen vermoeden".

Het Lutherjaar betekent voor veel christenen in de DDR onmiskenbaar een grote inspiratie. Wellicht is ook dat een reden waarom de marxisten zich van Luther meester maken. Want langzamerhand staat de grote hervormer op elke straathoek in de DDR. Tegen zulk een krachtige nationale rivaal moet de uiteindelijk toch uitheemse Lenin beschermd worden. Voor alle zekerheid heeft de leiding van de Socialistische Eenheidspartij Duitsland derhalve 1983 officieel uitgeroepen tot Karl Marxjaar.

(Dit artikel is van Leo Vlijmen in De Gelderlander)